

Catalunya Cristiana

setmanari popular d'informació i de cultura religioses

Dijous, 20 de juny de 1991

Edita: Fundació Catalunya Cristiana

Director: Joan E. Jarque i Jutglar

Número 613 150 ptes.

AFINANT

Nous bisbes, nous bisbats!

Amb el nomenament de mossèn Ciuraneta, de Tortosa i fins fa poc secretari particular de l'arquebisbe de Barcelona, a la seu de Maó ja s'han cobert totes les vacants que hi havia en les diòcesis de parla catalana. Ens alegrem amb els tortosins per la designació d'un dels seus pel servei episcopal i amb els menorquins que podran complir des d'ara amb un home jove, intel·ligent i bo com a pastor diocesà. Tot i això, el "suspense" episcopal no s'ha acabat a Catalunya. Nomenant a les dues seus, fins ara vacants, a dos col·laboradors tan propers de l'arquebisbe de Barcelona, com són el bisbe auxiliar i el secretari particular, mai com en aquest cas es podrà aplicar tan apropiadament la dita popular: s'ha desvestit un sant per vestir-ne d'altres. Malgrat les lentituds curials -explicables?- no ens cap al cap que puguin passar gaires mesos sense que es produeixin nous nomenaments episcopals a Catalunya. Tal com estan les coses, només poden ser nomenaments de bisbes auxiliars. No creiem, modestament, que sigui el remei adequat; l'experiència dels últims anys ens ho hauria d'haver ensenyat. Tanmateix serà una bona notícia, sobretot si es tracta d'una etapa provisional vers la solució definitiva. Un cop s'hagin creat les noves diòcesis a Madrid... bé es podrà pensar en Barcelona!

■ Joan E. Jarque



Mn. Francesc Ciuraneta, nou Bisbe de Menorca

El propassat 12 de juny, el Papa Joan Pau II va nomenar Mn. Francesc Ciuraneta i Aymí bisbe de la diòcesi de Menorca, càrrec que estava vacant des de fa un any, quan el seu bisbe, el Dr. Antoni Deig, va ser promogut per ocupar la seu de Solsona.

Mn. Ciuraneta ha expressat a CATALUNYA CRISTIANA la seva sorpresa i el seu agraïment amb aquestes paraules: "He rebut aquest nomenament episcopal amb un gran esperit de servei eclesial. Confio que el Senyor m'ajudarà en aquest ministeri per al creixement del Regne a Menorca. De moment no tinc cap pla definit. Em preocupa tot el que fa referència a un seguiment

personalitzat de Jesucrist, al sentit de pertinença a l'Església, a la comunió que hem de viure al seu si i a la força evangelitzadora que ha de tenir la nostra fe. Tot això, és clar, situat en un context social i eclesial concret, com és el de l'illa de Menorca".

El Dr. Ricard M. Carles, de qui Mn. Ciuraneta ha estat col·laborador des de fa temps, ha manifestat: "Perdo un col·laborador, però estic content d'aquest nomenament, perquè primer de tot és el servei a l'Església".

A la pàgina 15 publiquem les dades biogràfiques i les primeres manifestacions del nou bisbe de Menorca.



Institut "Pere Tarrés" d'Educació en l'Esplai

El dia 29 de maig l'Arquebisbe de Barcelona, monsenyor Ricard M. Carles, visità la seu de l'Institut Pere Tarrés d'Educació en l'Esplai. A les sis de la tarda es reuní amb el Patronat, en nom del qual el Consiliari Mn. Manel Valls li adreçà unes paraules de benvinguda. Els presidents de les tres seccions de l'Institut (Escola de l'Esplai, Moviment de Centres d'Esplai Cristians i Servei de Colònies) feren un resum de les seves activitats. Després passà a visitar les dependències de l'Institut, acompanyat pel seu president, Sr. Jordi Costa. Finalment a la sala d'actes i davant tot el personal que treballa a l'Institut, el senyor Arquebisbe digué unes paraules animant a continuar el treball des d'un amor profund a Jesucrist i a l'Església. El senyor Arquebisbe clogué la visita amb una pregària espontània.

VIATGE AL BENELUX

Del 10 al 21 juliol

BÈLGICA;

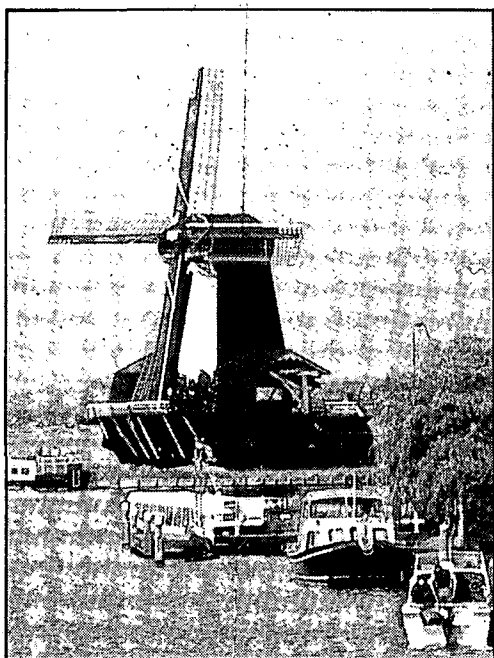
BRUSSEL·LES
GANT
BRUGES
LIEJA
BANNEUX

LUXEMBURG:

LUXEMBURG

HOLANDA:

AMSTERDAM
UTRECHT
MARKEN
VOLENDAM
LA HAIA
ROTTERDAM



VIATGE A RÚSSIA i Txecoslovàquia

Visitant: Del 16 al 30 d'agost

Praga i rodalies
Moscou i Zagorsk
Leningrad
Kíev



Del 29 de juliol al 4 d'agost

PELEGRINATGE A

LOIOLA

En la cloenda del 5è Centenari del naixement de sant Ignasi



TOT VISITANT EL PAÍS BASC I NAVARRA

- **SANT SEBASTIÀ** (Donostia): la perla del Cantàbric / **BIARRITZ**.
- **PAMPLONA**: la ciutat pirinenca més gran.
- **LEYRE** (monestir) / **XAVIER** (castell) / **OLITE** (castell medieval).
- **EXCURSIONS PEL PIRINEU NAVARRÈS:**
 - per visitar el pas i la col·legiata de Roncesvalles.
 - per la vall de Salazar fins a Ochagavia.
 - per Isaba a la vall del Roncal (mausoleu Gayarre).

OBERTA LA INSCRIPCIÓ - DEMANEU-NE INFORMACIÓ

**LECTORS / SUBSCRIPTORS I AMICS DE CATALUNYA CRISTIANA, UN ESFORÇ CONJUNT I NECESSARI
PEL MANTENIMENT DE "CATALUNYA CRISTIANA" COM A MITJÀ INFORMATIU DE LA NOSTRA ESGLÉSIA**

Compte per a aportacions: Caixa d'Estalvis i Pensions de Barcelona, 2011 - 3040 - 5-249-76

Adreça de l'Associació d'Amics: Plaça d'Urquinaona, 11, 3r. 3a. A, 08010 Barcelona, tel.(93) 301 37 18

EDITORIAL

Fa un any del III Congrés Litúrgic de Montserrat

Aquests dies es compleix l'aniversari del III Congrés Litúrgic de Montserrat. Una data suggeridora de bons records: els d'unes jornades de reflexió, de pregària i de convivència a l'entorn de la nostra fe celebrada i anunciada. Precisament aquesta doble perspectiva de litúrgia i de missió estigué molt present en els treballs del Congrés. La Carta amb què mons. Casaroli, secretari d'estat, trametria a mons. Torrella, primat de Catalunya, la salutació i el missatge del Papa, ja deia: "És desitjable que la reforma litúrgica vagi promovent, cada dia més, el creixement i la manifestació joiosa de la fe. D'aquesta manera, la Litúrgia adquireix una dimensió missionera i evangelitzadora..." Mons. Tena, per la seva banda, en la conferència inaugural, reclamava atenció al "home concret". "La novíssima generació—es demanava—nascuda en plena secularització, tindrà encara els valors religiosos fonamentals del sentit de la vida i de la mort?"

Una lectura de la proposta de conclusions del Congrés no pot deixar de suggerir-nos avui aquesta pregunta: s'ha notat en la nostra realitat eclesial, durant l'any transcorregut, l'alè d'aquells bons propòsits?

El Congrés comprovava la realitat evident que la secularització del nostre món ha comportat, entre altres coses, un descens de la vida sacramental. (I, 2). Ara bé, l'home secularitzat dels nostres dies hi era contemplat no de qualsevol manera, sinó pastoralment. "Mirem-lo, deia mons. Tena citant Joan Pau II, amb ulls de pastor, que són diversos dels del sociòleg o del polític o de l'economista. Només mirant-lo amb ulls de pastor, que impliquen estimar-lo tal com és, podem ajudar-lo en el que calgui." I d'aquesta mirada en sortien unes conclusions que, lògicament, no podien ser reduccionistes ni evasives, sinó ambicioses i constructives: un nou vigor en el treball conjunt de totes les diòcesis de Catalunya... una catequesi que parteixi de la realitat mateixa de les celebracions... una renovada atenció al cicle de la iniciació cristiana... un llenguatge litúrgic amb el de la identitat del culte cristià... l'aprofundiment del sacrament de la reconciliació, més enllà de les polèmiques... la valoració de l'Eucaristia dominical... la vertebració per la Litúrgia de la vida espiritual del cristià... l'obertura a la religiositat popular...

És important subratllar aquesta filosofia. Si la mirada merament sociològica tendeix a fer norma de l'ús—allò que fa la majoria seria el normal—la mirada pastoral cerca la conversió, és a dir, la introducció de la nova normalitat de l'Evangelí. Massa sovint l'observació del fenomen secularista ha induït els pastors a un replegament progressiu: supressió, en lloc de pedagogia, dels signes... reducció de les celebracions... formes massa expeditives en els sacraments que marquen les grans etapes de la vida... El resultat d'aquesta moral de derrota ha estat un increment de la secularització ambiental. En alguns casos extrems—esdevinguts, a més, en indrets de gran pobresa econòmica i cultural—, un cert eclipsi de la vida litúrgica fet amb pretextos missioners ha acabat extingint les poques pistes anunciadores que hi restaven.

El III Congrés Litúrgic de Montserrat assenyala el moment de la maduresa. Si el primer va significar l'impuls dinamitzador i el segon l'hora de la reforma conciliar, el tercer ha obert un camí de realització pastoral, des de l'aprofundiment en la nostra identitat. Va ser també mons. Tena qui ho definí expressivament amb aquestes paraules: "Si la pregunta als inicis del Concili era: Església, què dius de tu mateixa?, la pregunta d'avui és, sobretot: Església, com vius el que has dit que ets?"

Que les conclusions d'aquest Congrés avancin i envigoreixin les nostres comunitats... i que poguem tenir ben aviat a les mans l'aplec de totes les seves ponències i parlaments.

Abans de conèixer-la, hom s'imaginava teòricament la mare Teresa de Calcuta com un volcà, una dona de fer tronar i ploure capaç d'arrossegar i desferregar muntanyes. Una obra com la seva amb empremtes arreu del món, no es construeix amb somnis i dolçaines. Per això el desconcert en conèixer-la—menuda, encongida, molt més vella aparentment del que és, fràgil—; però encara és més gran quan, rera la seva fragilitat, es contempla la seva transparència, aquesta mena de màgica lluminositat que habita dintre seu, el seu rostre de porcellana rugosa i la llum, la llum de la seva mirada innocent.

Per què somriu, de què somriu aquesta dona que, al llarg de la seva vida, no ha tingut davant dels ulls altra cosa que la misèria i fins i tot la més miserable de les misèries del món? Allí on algú pateix apareix la mare Teresa. Allí on ja no hi ha res més a fer, ni vida per salvar ni esperança per alimentar, allí on només resta el consol de morir amb una mica menys d'indignitat, allí hi són les seves mans. Laleshores, ¿de què riu, per què riu?

Durant molt anys m'obsessionaren aquests ulls de vella lluminosa. I entrevistant-la a Madrid, la vaig temptar: ¿És potser l'èxit del seu nom conegut arreu del món? ¿Potser els premis que darrerament s'acumulen al seu damunt? ¿Potser haver pogut veure amb els seus ulls multiplicar-se més que cap altra en aquest segle o haver estat tan afectuosament privilegiada pels últims Papes? Recordo que la seva resposta fou categòrica: "La meua major alegria ha estat conèixer Crist, naturalment." I vaig veure foc en els seus ulls com quan s'atia un braser adormit.

No li doneu més voltes: l'explicació es diu Jesús. Aquesta dona creu; aquesta dona estima; aquesta dona sap i se sent estimada. I amb un amor que ompli la seva joventut i omple la seva vellesa. Està enamorada, ves quines coses! Enamorada als seus vuitanta anys. Amb un d'aquests amors que els joves d'avui no gosen garantir per mitja dotzena d'anys, però que a ella li omple tota la vida.

Per si algú ho dubtava, ella ho ha deixat escrit en mil i mil ocasions: "Nosaltres som, abans de tot, religioses, no assistents socials, professores, infermeres o metges. Som religioses. Servim Jesús en els pobres; en tenim cura, l'alimentem, el vestim, el consolem en els pobres, en els abandonats, en els malalts, en els orfes, en els moribunds. Tot allò que fem—l'oració, el treball, el sofriment—és per Jesús. Les nostres vides no tenen cap raó ni motivació fora d'ell. Aquest és un punt que molts no comprenen. Nosaltres servim Jesús durant les vint-i-quatre hores del dia. Tot el que fem és per a Ell, i Ell és qui ens dóna força per fer-ho. L'estimem en els pobres més pobres i a Ell estimem en els pobres més pobres. Ell sempre està en primer terme per a nosaltres. Per Ell treballem, a Ell vivim consagrades. Ell ens dóna força per portar la vida que portem i per sentir-nos-hi feliçs. Sense Ell no seríem capaces de fer-ho durant tota una vida. Un any, potser dos. Però no tota una

RESPIR

El misteri d'un somriure

vida, sense esperar reconeixements, sense esperar a canvi res que no sigui patir amb Aquell que ens estimà tant que donà la seva vida per nosaltres. Sense Jesús, les nostres vides serien mancades de sentit, resultarien incomprensibles. Jesús és l'explicació, l'única, de les nostres vides."

La cosa és indiscutible: aquí hi ha fàcils explicacions humanitàries o unes més o menys vagues aspiracions reformistes. Aquí s'estima sense més històries. I s'estima amb les mans, actuant, perquè no se'n quedi l'amor embullat per les llunyanies romàntiques del cor ple de desigs i inútil.

Però és que a més i tal vegada sobretot, la mare Teresa de Calcuta ha trencat per sempre la vella distinció: ¿estimem l'home per amor a l'home o per amor a Crist? Teresa hauria somrigut: ¡Quina toixa pregunta! ¡Però si l'home és Crist! ¡Però si Crist "és" l'home, aquest home!

Haver pres l'encarnació de Déu al peu de la lletra és probablement la major aportació teològica i cristiana que la Mare Teresa ha fet al nostre segle. La vella distinció entre caritat i filantropia ha mort. No s'ha d'estimar l'home "per" Crist; és suficient estimar Crist "en" l'home; és prou saber que no hi ha dos amors, sinó un de sol, però essent el segon l'expressió i realització del primer. Per a la mare Teresa és evident. Diu a les seves religioses que han de tractar els malalts com el sacerdot tracta l'hòstia consagrada; en ella, sota les aparences del dolor, hi ha la realitat total de Crist. Crist es transubstancia en pobre, en dolor, en misèria. No és que el pobre s'assembli a Ell, no és que el miserable ens el recordi, és que "és" Ell, amagat, invisible, real, eucarístic.

Totaixò, naturalment, és bogeria pel no creient i és quelcom admirable, però no imitable per les mitjanies, però ¡que n'és d'il·luminador per aquell que gosa assumir-lo com una realitat i no com una teoria!

Per això s'explica que per la mare Teresa el fet de servir i donar als pobres sigui no solament un deure cristià, sinó que abans de tot i sobretot, un honor, un privilegi. Ho diu clarament: "Per a nosaltres constitueix un gran honor i privilegi poder estimar i servir Jesús sota la disfressa del dolor dels pobres i més pobres i fer-ho amb les nostres tasques més humils. Per això donem gràcies a Déu i als nostres pobres per haver acceptat el nostre amor i humil servei, fent possible d'aquesta manera la nostra existència com a Missioneres de la Caritat."

Mai no ha temut Teresa la mort. Al contrari: ¿com no somiar amb la trobada amb l'Amor? Tampoc no la preocupa el futur de la seva Congregació: "Déu trobarà una persona més humil, més obedient a Ell, més fidel, més petita, amb una fe més profunda i per mitjà d'ella realitzarà coses més grans."

■ J.L. Martin Descalzo

(11/VI/91)

Aquest fou l'últim article

Desar coses

Quant t'agafa la "mania" de les paraules, no et pots estar, en llegir o escoltar quelcom, de fer-hi reflexions i suposicions, de treure'n conseqüències més o menys sensates, d'aplicar-les a situacions que vius en aquells moments. A mi, m'ha vingut aquesta dèria, i més d'una vegada, en passar del fred a la calor, o de la calor al fred, en emprar els mots **desar** i **endreçar**, dos mots que, ni per l'etimologia, ni pel significat, volen dir la mateixa cosa: després d'una història més o menys accidentada, com tots els mots, la paraula **endreçar** ha arribat a significar **posar en bon ordre, disposar o arranjat bé**, mentre que **desar** significa **posar en lloc segur (alguna cosa) per tal de tenir-la-hi guardada mentre hom no se n'ha de servir**. Com a exemple simple, podríem recordar que dessem la roba d'estiu, quan l'hivern s'acosta, i que dessem la roba d'hivern quan comença la calor. La reflexió que m'ha provocat és que també podem **desar** persones i, en cristià, podem **desar** Déu. Ho fem així, quan Déu i les persones només "ens serveixen", com les coses!

■ Miquel Estradé

Director: Joan E. Jarque i Juglar

Sots-directors: Francesc Malgosa Riera i Joan Carrera Planas.

Redacció i col·laboradors: Núria Albert; Montserrat Albert; Josep M. Aragonès; Joan d'Arquer; Jordi Bassas; Pilarín Bayés; Esteve Busquets; Pietat Campmajó; Oriol Camps; Pere Campàs; Salvador Cardús; Rosa Collé; Francesc Gamissans; Núria Giralt; Pau López; J. L. Martín Descalzo; Enric Graupera; Jaume Mora; Francesc Nicolau; Núria Oriol; Albert Pera; Antoni Plaja; Tomàs Puntí; Joan Salvador; David Vidal; Pere Vives; Manuel Valls; Miquel Estradé; Francesc d'A. Picas; Pere Saumell; Antoni Munné.

Corresponsals: Leonard Santacana, CERVERA; Carme Frigola, FIGUERES; M. Caballé, GIRONA; Josep Nadal, IGUALADA; Jaume Montaña, LLEIDA; Enric Badosa, ROSES; Dolores Viñas, SABADELL; Joan Boronat, TARRAGONA; Norbert Miracle,

TORREDEMBARRÀ; Antoni Mirabet, SEU D'URGELL; Antonio Gil, ANDALUSIA i SUD D'ESPANYA.

Disseny: Josep Samper.

Compaginació: Carlos Aguado

SUBSCRIPCIONS ANUALS

Catalunya, resta de l'Estat espanyol, Andorra, Gibraltar i Portugal 7.800 Ptes.

Resta d'Europa: 11.960 Ptes. □ America, Àfrica i Filipinas: 16.120 Ptes.
□ Àsia més oriental i Oceania: 22.360 Ptes.

Edita: FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA

Gerent: Jaume Roigé i Torrentgenerós

Redacció, administració, publicitat i autoedició:

Edifici de la Parròquia de la Mare de Déu dels Angels, c/. València, 244, 2º. Telèfons: 215 27 39 / 215 27 84.

Fax 215 28 05 - 08007 BARCELONA.

Impresora: Publiagraf, S. A. L. Passatge Valeri Serra, 30, Tels. 454 16 30 / 17 77 BARCELONA.

D.L. B.14.387/79

Difusió controlada per O.J.D.

MEMBRE DE LA UCIP



ARA MATEIX

Quan José Luis Martín Descalzo va guanyar el premi Nadal amb la seva novel·la "La frontera de Dios" (1956) es va produir un d'aquells moments, que s'esdevenien de tant en tant, d'una certa exaltació dels sectors més "progressistes" de l'Església d'aleshores. Cal, realment, posar entre cometes aquest qualificatiu, que era encara força lluny de voler dir el que significaria després... Però l'època resultava tan grisa que l'aparició de qualsevol tonalitat més matisada hi feia el paper d'una taca de color. Un film de Bing Crosby fent de capellà o una obra de teatre com "La muralla", de Calvo Sotelo (amb aquell personatge que feia picar de mans els espectadors dient "soy un español que se ha

convertido al catolicismo") produïen una sensació de "modernitat" que entusiasma a uns i escandalitza a d'altres. Que el Nadal anés a par-

rar a mans d'un sacerdot jove que novel·lava situacions humanes que molts consideraven que no li esqueia de tractar, si no era filtrades per la reixeta del confessional... anava en aquesta mateixa línia.

Martín Descalzo iniciava, però, una obra literària que transcendiria els esquemes d'aquella època, que ja no pararia de guanyar lucidesa, densitat i bellesa, que connectaria amb el progressisme de després i que també l'ultrapassaria. Pocs anys abans ens havia arribat la revista de poesia "Estria" no sé si fundada per ell o, en qualsevol cas, animada per la seva vigorosa personalitat. Val a dir que a Catalunya ens miràvem tot aquell moviment amb una certa nostàlgia: aquí la dictadura no afectava només la possibilitat de manifestar unes certes idees, sinó que ens colpia en l'arrel, en la llengua. Al Seminari de Vic havien hagut de publicar el tan significatiu aplec poètic "Estudiants de Vic, 1951", amb pròleg de Carles Riba, amb multicopista i amb entrebancs del rector. Aquella esplèndida generació de sacerdots periodistes castellans amb José María Javierre, Manuel de Unciti, Antonio Montero i el mateix Martín Descalzo, entre altres, que després girarien al voltant del PPC, ens causaven admiració, però els vèiem, no sé si amb prou justícia, encara massa situats, malgrat el seu modernisme, en l'"statu quo" imperant. Seria instructiu, a més de curiós, analitzar, algun dia, els resultats diversos que ha donat viure anclats per a bé i per a mal en una "tesi" —cas dels catalans— i poder viatjar a cavall de la "hipòtesi" que vol dir, tot comptat i debatut, la realitat de cada temps —cas de la gent de Madrid...

Després van venir el Concili i el post-concili, "Vida Nueva" i l'època Tarancón, i Martín Descalzo aleshores, potser sacrificant la possibilitat d'una obra literària més plena, va ser un home decisiu a l'Església espanyola: ja s'ha dit que va ser qui més i més bé va saber explicar el Concili a través dels mitjans de comunicació i, a l'altra punta de l'arc, va ser l'amic i el conseller de Tarancón, com ara ha revelat el propi cardenal.

Però, encara hi ha un altre aspecte important que dona tota la mesura de Martín Descalzo: no s'aturà mai. Ell no ha estat d'aquells que van exhaurir la seva capacitat de crítica en el post-concili i ja no han tingut esma de continuar avançant. Ell ha sabut fer, també, la necessària crítica d'aquella crítica, i ha esdevingut, així, capaç de comprendre i de fer comprendre el sentit d'aquest moment de l'Església, que és i ha de ser de post-progressisme i no ha de ser d'evolucionisme, com sovint ha estat propugnat en aquests comentaris setmanals.

Entre tantes coses de Martín Descalzo que mereixen la nostra gratitud, vull destacar el seu darrer llibre de poesia, "Testamento del pájaro solitario", que acaba de publicar l'editorial "Verbo Divino". Que el lector no se'l perdi i, sobretot si és sacerdot, que no deixi de llegir el poema "Aunque es de noche". Un altre, també penetrant, és "Últimas noticias sobre la muerte del autor", on trobem aquest testimoni d'esperança:

*"Morir sólo es morir. Morir se acaba.
Morir es una hoguera fugitiva.
Es cruzar una puerta a la deriva
y encontrar lo que tanto se buscaba."*

■ J. Carrera Planas

ACUDIT



Paternitat de Déu i relacions humanes

S el cristianisme, l'horitzó vers el qual caminem és la santedat, que no és altra cosa que la perfecció de l'amor, o sigui, essencialment, un misteri de relacions. Estimar més avui, i demà encara més. D'aquesta manera, segons la revelació cristiana, la finalitat de les relacions humanes és la fraternitat universal.

Això explica que la santedat no és pas facultativa. Constitueix la profunda identitat de tot home. Això també explica perquè les relacions humanes són el lloc privilegiat de la nostra conversió i de la nostra trobada amb Déu.

El Déu revelat per Jesucrist no és ni el gran Solitari dels mons ni el gran Rellotger llunyà i fred, sinó un misteri de relacions interpersonals. Igualment si les modalitats d'aquesta vida divina se'ns escapen, sabem des d'ara que l'ésser humà creat a imatge de Déu no pot "ser home", créixer, obrir-se, sinó és en les relacions. Els pobres de les nostres societats modernes són sovint els qui no tenen relacions o que no saben crear-les.

Invitar els homes a obrir-se a l'amor creador i a reconèixer-se no solament iguals en drets i en dignitat, sinó també com a germans, és la nostra missió. La relació fraterna és la vocació de tot ésser vivent. El cristià és doncs aquell que ha fet l'experiència saborosa i jubila que Déu és Pare, el Bé sobirà, la Font de tot bé. El cristià ha estat pres per la tendresa paternal (o maternal) de Déu.

Al inici de tot, hi ha la gratuïtat de l'amor! Això ho canvia tot! Tot té una font. Tot té un sentit. Tot té un objectiu. La creadora tendresa paternal de Déu il·lumina totes les relacions humanes i fa possible la fraternitat. Fraternitat de fonts. Fraternitat de destí. Fraternitat final.

Només podem esdevenir homes fraterns si redescobrim les nostres fonts i les de tota creatura. Tot és desbordament de la paternitat creadora de Déu. Tot, la nostra vida, les nostres facultats humanes, el cosmos, la terra, l'home, tots els béns espirituals i temporals són un do de Déu.

Si estem arrelats a aquest amor gratuït de Déu, ens alliberarem a poc a poc de tot instint de

propietari, primer obstacle per a les felices relacions humanes.

Aquell qui té la saviesa d'arrelar la seva vida en el doll de l'amor de Déu pren consciència que no posseeix res propi, que ho rep tot. Donar gràcia és tornar-li a Déu la seva gràcia, la gratuïtat dels seus dons. No hi ha relacions humanes felices per aquell que no sap donar gràcies.

Aquest descobriment de la Font de les nostres relacions humanes també permet percebre millor la raó del pecat de l'home, el fracàs de tantes de les nostres relacions. L'home que sap dir "Pare" al seu creador sempre tindrà la dramàtica il·lusió de creure's propietari dels seus dons, de la terra, dels seus béns. El pecat sempre és una autodestrucció de

l'home que fereix o mata les seves capacitats d'estimar.

L'home es recargola sobre si mateix quan no pot existir si no és sortint d'ell mateix per estimar. El pecat no és solament una idolatria més, sinó també una malversació dels béns de la creació en mans d'alguns.

Hi ha una lògica dramàtica. Si la paternitat de Déu és negada, en teoria o en la pràctica, l'home esdevé tard o d'hora un explotador del seu germà, un acaparador de la creació i creador de "gulacs". L'home que es fa centre absolut és visceralment dominador, propietari i homicida. ¿Per què?

Perquè si Déu no és la seva font, l'home s'ha de fer tot sol, a força de punys. A més, com que se sent fràgil, té por. Emmascara la seva por, la seva fragilitat, posseint desmesuradament o dominant, i fins i tot excloent els altres. Les relacions humanes es perverteixen. La fraternitat universal es fa impossible.

El creient és alliberat d'aquesta por. Ha submergit les seves arrels en el seu Déu. Sap que no s'ha construït tot sol. Se sap "rebut" pel Pare. Sap que l'amor de Déu és el seu creixement, la seva profunda identitat, la seva columna vertebral, la seva finalitat, la seva alegria i la seva plenitud.

(De "la Croix")

Michel Hubaud
franciscano

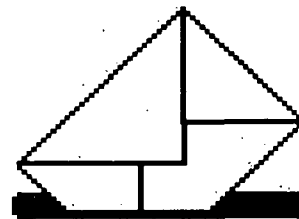
Deficiències en la processó del Corpus

• Sr. Director:

Amb la meua esposa anàrem a la celebració del "Corpus Christi" de la catedral de Barcelona, invitats per l'exhortació de l'arquebisbe.

Al pla de la Seu vaig viure una dissonància desagradable, que em va saber greu, entre el que digué en la seva magnífica homilia el Dr. Ricard M. Carles i l'organització d'aquell acte litúrgic.

En efecte, quasi una hora abans de començar, estaven ocupades les cadieres disposades, a excepció d'un terç aproximadament que romanien reservades pels qui dugueren una butlleta. Per què això? Què ens diferenciava? Què podia distingir-nos? Preferències ridícules? No ho sé, perquè en la convocatòria no se'n feia es-



ment.

El servei d'ordre va actuar amb fermesa fora de lloc. Així, un jove —que el portava en cadira de rodes la seva acompanyant—, va ser enviat al darrere de tot, sense discerniment ni mirament. Els presents es varen indignar d'aquest procediment i forçaren l'admissió del disminuït, que fou acollit amb aplaudiments pel públic i agraïment per part d'ell, així com per les crítiques dels celadors.

No, no hi podien haver raons vàlides ni justificables.

Un altre detall: crec que en l'organització de la processó,

en lloc del "carromato" anacrònic —amb el tàlem, la cadira del rei Martí i la custòdia— que empenyien els capellans, hauria estat millor i més natural que el senyor arquebisbe hagués dut Nostramo en la custòdia, embolcallat amb un humeral digne, i prou. Avui els atributs catedralicis no diuen res a la gent. Semblen elements sintoistes d'una cerimònia oriental.

Finalment el llarg recorregut de la processó provocà que en la benedicció ja no hi hagués la meitat de la gent, quan ella és part integrant de l'acte. Encara que reduïda la processó hauria estat molt millor no anar-se'n pels carrerons i sí fer-ho pels espais que hi havia entre la gent, en lloc de desaparèixer de la visió dels fidels.

■ Antoni Domingo Ribas
Barcelona

El govern de la veritat

El títol d'aquest article és ambigu. Tant pot referir-se a "el govern que exerceix la veritat" com a "el govern al qual està sotmesa la veritat".

La sola pretensió de "governar la veritat" comporta la negació més absoluta de tota ètica, ja que l'ètica es fonamenta en el respecte a "l'ésser", al qual donem el nom de "veritat" en tant que objecte de la intel·ligència "coneixedora" i el nom de "bé" en tant que objecte de la voluntat "lliure". "La veritat us farà lliures" significa que només el coneixement i acceptació de "el que les coses són" (la veritat) i el refús de "el que les coses no són" (la mentida) pot moure la nostra voluntat des de dintre —usant la capacitat decisòria que anomenem "llibertat"— per atansar-nos a la nostra plenitud, únic objecte digne de la llibertat.

Déu no ens ha creat lliures perquè ens anihilem, sinó perquè a més de ser obra seva, siguem també obra nostra, com correspon a la nostra condició de "imatges de Déu Creador". I el camí obligat per fer-nos "obra nostra" és fer "obra nostra" el món on vivim, segons la profundíssima saviesa d'aquell manament de Déu —explicitació de la llei històrica de l'home sobre la terra— "creixeu i multipliqueu-vos i senyoregeu la terra". De manera que segons com fem el món, així ens fem nosaltres. Si nosaltres "senyoregem la terra" sotmetent les persones a les coses, allunyant un dels altres els homes, no "creixerem" en tant que persones.

Qui obra així es fa mentida —es fa "no persona", acció en la que fonamentalment consisteix el pecat— i fa del món una mentida en transformar el que hauria de ser una llar de la humanitat en un circ on els ho-

mes es destrueixen com a miserables gladiadors.

Aquesta mentida sí que pot ser "governada" per homes que es fan dolosament lliures fomentant l'esclavatge. De la veritat, en canvi, cap home no n'és l'amo; ningú no la pot honoradament governar imposant-li les pròpies lleis. No és la veritat que s'ha de sotmetre a la llibertat, sinó la llibertat a la veritat, respectant l'ésser tant del món no humà com del món humà. La llibertat ha de respectar l'ésser dels boscos i dels rius i de l'aire... Però també ha de respectar l'ésser de l'home des dels primers moments de la seva concepció, en la seva necessitat d'acolliment i d'amor, en la seva exigència de cultura, en la seva necessitat de responsabilitat, en el seu clamor universal de salvació... La llibertat s'ha de deixar governar per la veritat.

Sens dubte algú pot pensar que "la veritat" és una abstracció i que deixar-se governar per una abstracció no té sentit comú perquè l'operació de governar solament la pot assumir una persona. Si, per altra banda, diem que "la veritat" és "l'ésser", ¿hi ha alguna persona de la qual hom pugui dir que és "l'ésser"?

Jo crec que el raonament que he fet fins aquí podria ser seguit per tota mena de persones, àdhuc per no creients; perquè la relació entre el creixement personal i el respecte a l'ésser en el senyoriu de la terra té una raonabilitat evident.

Quan arribem, però, a la necessitat d'identificar la veritat amb una persona per tal que pugui exercir el govern del món, només els qui creiem en Aquell

que va dir "Jo sóc el Camí, la Veritat i la Vida" podem continuar el raonament. Perquè nosaltres sabem que l'home Jesucrist nascut de Maria és el Verb etern de Déu "pel qual ha estat fet tot el que ha estat fet"; és la Paraula infinita que expressa la infinita plenitud de l'Ésser, compartida des de tota l'eternitat amb el Pare i l'Esperit Sant.

En Jesucrist ens resulta comprensible "el govern de la veritat sobre el món". I tot i concebre aquest govern "en humà" —perquè Jesucrist és home—, no el podem veure d'una forma "reductivament humana" perquè Jesucrist —la Veritat— és Déu. Això és important perquè el govern exercit pels homes s'imposa des de fora —la llei humana sempre és coercitiva—, mentre que el govern que exerceix la veritat passa necessàriament per cada consciència i s'expressa en la mateixa llibertat de cada home. Però no s'hi expressa obrint pas a l'auto-

destrucció, com veiem que sovint provoca l'adulació ambiental a la llibertat.

Joan Pau II —aprofundint en la línia que sempre ha seguit el Magisteri de l'Església— ha deixat molt clar, en la seva recent encíclica "Centesimus annus", que no són bons per a la humanitat ni els sistemes socials que ofeguen la llibertat, ni els que la idolatren.

L'Església ha defensat la propietat privada, però subratllant-ne el seu sentit social. Ha defensat l'economia de mercat, però sempre al servei de la dignitat humana. Ha condemnat l'estatalització de la vida humana, però ha proclamat que l'Estat no pot creuar-se de braços davant les injustícies de la mera confrontació entre la misèria i l'opulència. Ha defensat la llibertat, però ha condemnat el consumisme...

I és que l'Església és Jesucrist present en la humanitat per obra de l'Esperit Sant. Per això l'Església no aspira a governar el món, sinó a il·luminar-

lo amb la llum de la veritat, per tal que l'home, sota el seu guiatge lluminós, avanci vers el bé, vers la veritable felicitat.

Joan Pau II ho diu molt clarament en la citada encíclica: l'Església no té "la fórmula" dels sistemes socials, polítics i econòmics que poden salvar l'home. L'Església té la Veritat, Jesucrist, en el coneixement del qual aprofundeix contínuament oferint-ne als homes la llum.

El govern de la veritat sobre el món no va contra la llibertat, ni contra cap dret legítim, ni contra cap autoritat honestament exercida. Va, sí, contra la mentida, contra l'abús i la destrucció del que és digne de l'home, incloent-hi la terra, que l'home ha de senyorejar en favor de tots per tal que el món s'humanitzi tot superant la mundanització humana. "El món és vostre, vosaltres del Crist i el Crist de Déu", diu Sant Pau. És la "Constitució", segons la qual és exercit el govern de la veritat.

■ Pau López Castellote

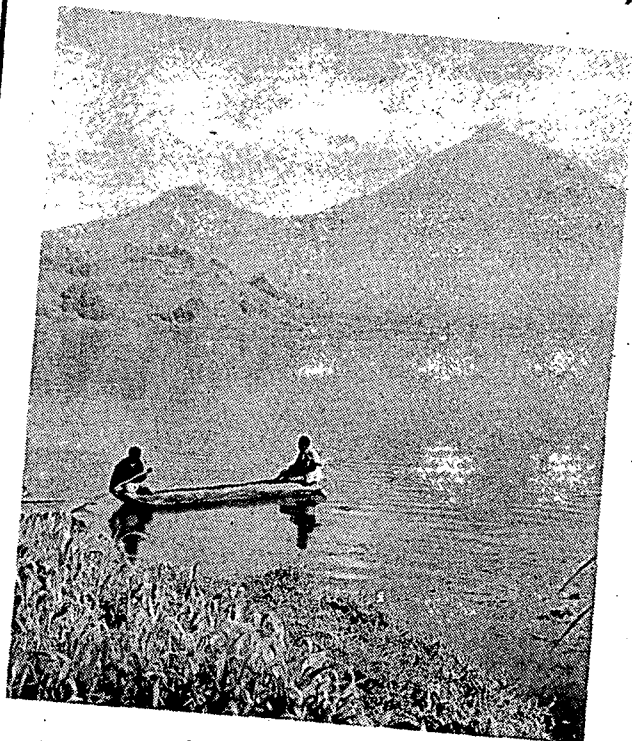
Afirmació d'unitat en la pluralitat en la primera trobada de la COCD amb el pastor diocesà

Les Olimpíades i la Parròquia, dos objectius pel 1992

BARCELONA.— Amb un notable èxit d'assistència va tenir lloc diumenge passat la Diada de les Organitzacions Catòliques Diocesanes presidida, per primera vegada, per l'actual arquebisbe Ricard Maria Carles. Dirigents i membres d'uns cinquanta associacions i moviments laicals de l'arquebisbat es varen trobar en un clima d'amistat al voltant del pastor diocesà per viure unes hores d'intercanvi fraternal i celebrar plegats l'Eucaristia. Les quasi cinc-centes persones assistents a l'acte, entre les quals es varen remarcar força grups de joves, varen tenir l'ocasió d'escoltar per primera vegada el nou arquebisbe Ricard-Maria que els va exposar les grans línies de l'orientació pastoral que ell desitja que emprengui l'arxidiòcesi. Abans, els esposos Osés que, per delegació del Moviment Apostòlic de Schönstatt, presideixen el Comitè de Continuitat, varen fer una exposició de les activitats de la Conferència en l'any transcorregut, destacant els actes realitzats al Col·legi d'Advocats, de Barcelona, amb motiu de la presentació dels recents documents pontificis, així com els objectius per l'anyvinent, entre els quals destaquen la incorporació de grups parroquials i les Olimpíades. La Diada que havia començat amb una pregària matinal conduïda pel Delegat diocesà d'apostolat seglar, mossèn Jarque, i animada pels cants d'un conjunt instrumental i vocal de joves, es va concloure amb la Santa Missa presidida pel senyor arquebisbe i concelebrada per set consiliaris de diversos moviments.

VIVÈNCIES

25 anys de vida missionera al cor de l'Àfrica (Rwanda)



JOAN CASAS

Comandes: Llibreries Claret (Llúria, 5), Balmes (Durant i Bas, 11), La Formiga d'Or (Portal de l'Àngel, 3), Urquinaona (Llúria, 4), (i a qualsevol altre llibreria indicant que és una producció d'Editorial Claret).

480 pàgines, 148 fotografies, 1.500' Ptes.



Iugoslàvia

El crit d'alarma dels bisbes croats

En una carta dirigida al conjunt de l'Episcopat catòlic, els bisbes de Croàcia, presidits pel cardenal Franjo Kuharic, arquebisbe metropolità de Zagreb, alerten l'Església i el món sobre les amenaces que actualment pesen sobre el seu poble.

El text recorda primerament la història d'aquesta nació, des del 1918 al 1941; evoca seguidament el matiri dels croats durant i després de la Segona Guerra Mundial i fins als nostres dies, i acaba amb les dificultats actuals amb les seves darreres implicacions.

La tragèdia del poble croat es remunta de fet al 1918, quan es produí l'annexió del seu territori al regne de Sèrbia. "Ens trobarem així, per primer cop en la nostra història, sotmesos a una dinastia establerta per l'Església ortodoxa sèrbia, com a Església d'Estat", escriuen els signants. I recorden el suport de l'Església catòlica als croats en la seva lluita per salvar la seva identitat. A causa de pressions, el concordat signat amb la Santa Seu el 1937 no serà ratificat. Quan al Parlament de Croàcia (Banovina, creat el 1939), va desaparèixer un any i mig després, símbol fràgil de l'autonomia d'aquest poble.

Una política de matances

1941. En deu dies, la Segona Guerra Mundial passà comptes del regne de Iugoslàvia. Les nacions no sèrbies, com Croàcia, hi veieren un alliberament. Les forces de l'Eix constituïren l'Estat de Croàcia, amb les ambigüitats que connotava aquella conjuntura. Guerra civil. Hostilitats sangnants entre serbis i croats. Restaurada Iugoslàvia, esdevingué

una federació en la qual el govern comunista farà avortar qualsevol solució al problema dels drets nacionals. L'aliança de les autoritats croates de l'època amb les forces de l'Eix suscità una política de matances i de camps de concentració.

L'emigració forçada i l'adoctrinament ateu tindran conseqüències dramàtiques pel poble croat, tant en el pla demogràfic com en l'espiritual. "La víctima més il·lustre d'aquesta política, recorden els bisbes croats, serà l'arquebisbe de Zagreb, Aloysius Stepinac."

Cansada d'aquest passat, Croàcia inicia ara una nova etapa de la seva història. "Després d'una dolorosa experiència amb la primera Iugoslàvia (1918-1941) i la segona (1945-1990), diuen els bisbes, l'Església sosté ara un nou marc polític basat en la independència de les nacions." Ara bé, aquests "canvis democràtics" topen amb una resistència que cerca fer prevaler "un socialisme de tipus comunista", amb "predomini dels interessos serbis". Les personalitats sèrbies de l'Església ortodoxa hi són implicades, diuen. "La ideologia comunista —s'hi llegeix— les tendències pansèrbies, així com la potència militar, descobreixen els objectius comuns per oposar-se vigorosament a la tradició cultural occidental, a les aspiracions democràtiques, i a l'èxit inicial de Croàcia i Eslovènia."



Dues figures del catolicisme croat: monsenyor Franjo Kuharic (a l'esquerra, foto Ciric) i el resistent al comunisme, monsenyor Aloysius Stepinac (foto AP).

El perill d'una "kosovització"

De moment, una propaganda forassenyada hostil al poble croat i a l'Església catòlica, acompanyada d'una amenaça d'intervenció militar. "L'avoriment molt estès del catolicisme, subratllen els bisbes, i l'oposició a tota aspiració de llibertat dels

croats i dels eslovens abasta un grau en el qual no importa la possible tragèdia".

Perill d'una "restauració de la dictadura comunista" en una conjuntura en la qual en tot moment es corre el risc que s'interrompin les negociacions entre les Repúbliques de Iugoslàvia, entre les quals les de Sèrbia i Montenegro mantenen el poder

comunista. Finalment, l'episcopat tem el perill d'una "kosovització" dels croats, de la mateixa manera com fou imposat a la població albanesa de Kosovo la supressió dels seus drets nacionals.

■ Gwendoline Jarczyk
(De "la Croix")

FILTRANT LA NOTÍCIA

França: Què són els "assistents pastorals"

La davallada de vocacions sacerdotals i religioses a França, Itàlia i Espanya preocupa la jerarquia catòlica. Com a complement a la tasca pastoral del sacerdot, el nou dret canònic preveu la figura del diaca permanent. Amb tot, sembla que no acaba de concretar-se la missió específica que ha de dur a terme a cada diòcesi aquest agent nou de la pastoral.

Segons l'agència APIC, la diòcesi francòfona de Basilea prepara, per a finals d'aquest mes de juny, l'arribada d'unes noves forces pastorals al servei de l'Església del Departament del Jura. En una mateixa celebració litúrgica es procedirà a l'ordenació de tres nous sacerdots, dos de St-Imier (per primera vegada després de la Reforma) i un de Bienne. Però la novetat de la cerimònia serà que el mateix bisbe, l'auxiliar, monsenyor Candolfi, instituirà dos teòlegs laics com a "assistents pastorals", que el Vicari Episcopal enviarà a Bassecourt amb la missió canònica de preparar a catequistes professionals.

Si bé el ritu de l'ordenació sacerdotal és conegut, no ho és el ritu de la "institució" a dos teòlegs laics, donat que és molt recent a l'Església catòlica.

La "institució" és un compromís per tota la vida d'un teòleg laic que ha articulat la seva

formació teològica amb una formació pràctica pastoral. El compromís es fa durant una celebració presidida pel bisbe. Se signa un document-contracte simultàniament per l'"assistent pastoral" i el prelat de la diòcesi. L'"assistent pastoral" accepta el servei que li encomana el bisbe i el reconeix com el seu superior. D'altra banda, la diòcesi es compromet a donar-li un treball o missió específica i les condicions necessàries per desenvolupar la seva tasca. Si l'"assistent pastoral" és casat, cal que l'esposa accepti el compromís signat pel seu marit. Un compromís o missió que en la diòcesi de Basilea s'interrelaciona perfectament amb els altres agents o equips de pastoral.

Pel que fa a la missió canònica, es tracta d'una missió que el bisbe atorga al seu representant, limitada en el temps, i que serà lliurada per tot el Jura als animadors de la catequesi que acaben els estudis de la seva formació professional.

Veurem si amb el temps aquesta nova figura dins l'Església prospera també en les nostres diòcesis, mancades de sacerdots com les de França.

■ Francesc Gamissans

L'Església catòlica entre els croats

Les repúbliques de Croàcia i de Bòsnia-Herzegovina compten amb uns 4.500.000 catòlics croats.

Croàcia.— Els croats constitueixen prop del 80 per cent de la població; una mica més de l'11 per cent són de nacionalitat sèrbia; la resta dels habitants —també de majoria catòlica— pertanyen a d'altres diverses ètnies.

Bòsnia-Herzegovina.— Població croata en un 20 per cent (800.000); el 40 per cent de la població és musulmana.

Mentre que l'Església catòlica de Croàcia té 11 diòcesis, entre les quals una de ritu catòlic oriental, la de Bòsnia-Herzegovina en té tres.

Residència Geriàtrica BON VIURE

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estadades per sempre, i per convalsescències. Poques places. Tel. 427 44 53.

CENTRE DE RELACIÓ SOCIAL I MATRIMONIAL

Si es troba sola o sol, cerqui la seva parella seriosament. Servei de psicologia, ordinador i vídeo, dirigit per psicòloga col·legiada.

COSM. Balmes, 64, 3^a. 2^a.
Tels. 317 41 44 - 302 59 83
Pref. Concertar entrevista.

Resum gràfic del quart viatge pastoral del papa Joan Pau II a Polònia



Tothom vol tocar el Papa. Una escena dins la catedral de Kielce

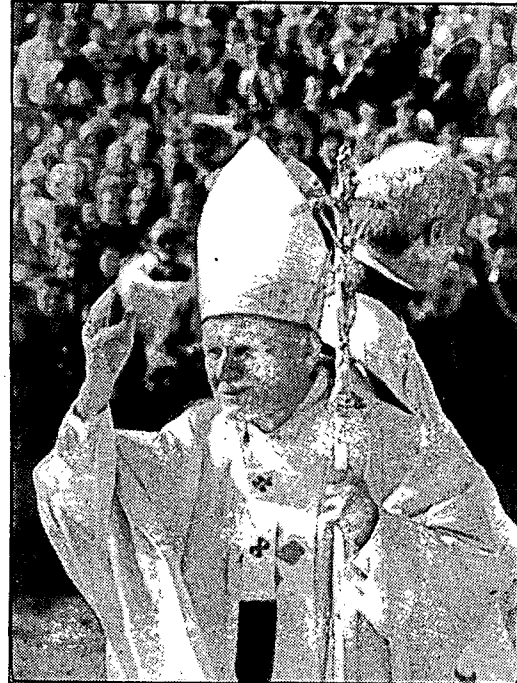
El papa Joan Pau II va acabar el diumenge, dia 11 de juny, el seu quart pelegrinatge al seu país, Polònia, amb una crida dramàtica a la reevangelització d'Europa.

En una homilia davant de 350.000 fidels reunits en un parc de Varsòvia i en un discurs a l'episcopat polonès, el Papa va resumir els temes centrals del seu viatge pastoral: no hi ha veritable llibertat fora de la veritat, no es pot extingir la vida a partir del moment de la concepció, la societat no pot declarar-se neutra respecte a la religió, la verdadera civilització europea no és la de l'hedonisme i del consumisme, sinó la que es basa en les arrels cristianes.

Joan Pau II recomanà una "dimensió europea" per la transició democràtica en l'Europa Central i de l'Est.

El Papa va anar a una església luterana per visitar els protestants polonesos i féu una crida a la tolerància dels polonesos. En la seva trobada amb els jueus, va criticar que encara hi hagi certs sentiments antisemites en el país. També va advertir sobre l'integritat religiosa. "La falta de tolerància existeix quan s'exerceix una pressió per convertir els altres o quan s'aplica una mentalitat fonamentalista".

Com a record del seu pelegrinatge pastoral a Polònia, oferim, com en altres ocasions, una mostra gràfica, molt modesta, en la qual podem veure Joan Pau II conversant amb grups reduïts, o assistint o presidint actes litúrgics davant de milers de fidels.



El Sant Pare saluda en arribar a Lubaczon per celebrar la missa a l'aire lliure. Entre els assistents hi havia molts ucraïnesos

El Sant Pare i el cardenal lituà, V. Sladkivicius a la catedral de Lomza. En la trobada amb els lituans el Papa pregà per la llibertat de Lituània que espera visitar en un pròxim futur



El Papa beneeix els polonesos i bielo-russos a la missa celebrada a Bialystok. Molts habitants de Bielo-rússia creuaren la frontera per assistir a la solemne Eucaristia

Joan Pau II rep representants de les tres forces armades de Polònia a l'aeroport de Koszalin



El papa Wojtyla saluda abans de celebrar l'Eucaristia fora del temple del Sagrat Cor de Jesús. Unes 650.000 persones assistiren a l'acte en el segon dia del viatge al seu país



Joan Pau II manté una agradable conversa amb un grup de sacerdots i seminaristes



BARCELONA

• **Celebració en Cant Gregorià.**— Diumenge, **dia 30 de juny**, XIII durant l'any, a les 10'30 del matí, a l'església de l'Oratori de St. Felip Neri, de Barcelona, (Plaça de St. Felip Neri, 5).

• **"Dijous d'A.E.N." Ajuda a l'Església Necessitada.**— Projectes de pel·lícules, vídeos i conferències. Dijous, **dia 27 de juny**, "La situació religiosa a Lituània i Ucraïna". Entrada lliure. Hora: a les 6 de la tarda. Lloc: c/. Lluís Antúnez, 24, 2on. 2a (xamfrà Via Augusta). Tel. 237 37 63.

• **Centre Cristià d'Universitaris. CCU.**— MUNTANYA, **del 31 de juliol al 8 d'agost**. Us convidem a Liri (Vall de Benasc), on farem excursions d'alta muntanya. Tan si voleu més informació com apuntar-vos-hi, adreceu-vos al CCU, abans del 29 de juny. El diumenge, **30 de juny**, celebrarem l'última Eucaristia del curs, a les 20 h. Bon estiu!

• **Adoració Reial Perpètua i Universal del Santíssim Sagrament.**— Us esperem la tarda del **dia 27 de juny**, dijous, al Temple Expiatori del Tibidabo, per a donar gràcies al Senyor pel curs que ara acabem. A les 17 h., SANTA MISSA, concelebrada i presidida pel nostre consiliari Mn. Àngel Martínez. Predicarà l'homilia Mn. Miquel Venque. Acabarà l'acte

litúrgic amb l'Exposició, Benedicció i Reserva.

• **Exercicis Espirituals per a religiosos.**— Casa d'Espiritualitat "La Immaculada", de la Garriga, c/. Cardedeu, 25. Tel. 871 48 48, **del 21 al 29 d'agost**, dirigits pel P. Peix, c.m.f.

• **Solemnitat de Sant Pere i Sant Pau.**— L'Adoració Nocturna Femenina organitza, com cada any, la celebració de la solemnitat dels Sants Apòstols Pere i Pau, el **divendres, 28 de juny**. La festa amb la que volem reafirmar el nostre amor a l'Església i als nostres Pastors, el Papa i el Bisbe, tindrà enguany una connotació especial ja que el Sr. Arquebisbe, Ricard Maria, vindrà a celebrar-la amb nosaltres. La celebració tindrà lloc a l'església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268. Començarà a les 19'30 h. amb l'Eucaristia presidida pel Sr. Arquebisbe i concelebrada pels directors dels diferents grups d'ANFE de la diòcesi. Tothom hi és convidat. Més informació: CEDAIR, Tel. 216 02 13, de dilluns a divendres, de 6 a 8 del vespre.

VIC

• **Convivència de la UNIO APOSTÒLICA del clergat de Catalunya i Balears.**— Per ajudar-nos en la nostra vida espiritual, bo i fomentant la nostra fra-

ternitat, la Unió Apostòlica ofereix aquesta trobada d'estudi i de pregària, dedicada, aquest any, a reflexionar sobre el document del Papa, recentment publicat: **REDEMPTORIS MISSIO**. Lloc: Seminari Diocesà de Vic, tel. (93) 889 23 18. Dates: dies 1 (vespre a les 7), 2, 3 i 4 (migdia) de juliol. Tema: L'Encíclica "Redemptoris Missio". Hi participaran: Mn. Joan Esquerda, director del Centre Internacional d'animació missionera a Roma; Mn. Jesús Garay, director nacional de la Unió Apostòlica; Mn. Antoni Oriol, Mn. Àngel Riba i Mn. Josep Bastardas. L'Eucaristia de l'últim dia al temple de Sant Antoni M^a Claret serà presidida pel Sr. Bisbe de Vic, Dr. Josep M^a Guix i Farreres. Informació: Secretaria del Bisbat, c/. Santa Maria, 1 08500 VIC. Tels. (93) 886 06 55 i 886 08 09. Telefax: 889 43 89.

SOGORB

• **Curset sobre Informàtica. Aplicació a Seminaris i Parròquies.**— Se celebrarà al Seminari de Sogorb (Castelló), **del 24 al 28 de juny**. Per més informació: Seminari de Sogorb, c/. València, 9, tel. 11 01 00, 12.400 SOGORB (Castelló).

SOLSONA

• **"GREGORI EL GRAN, Regla Pastoral".**— El Bisbat de Solsona, la Facultat de Teologia de Catalunya i la Fundació Enciclopèdia Catalana es complauen a convidar-vos a la presentació del llibre: "GREGORI EL GRAN, Regla Pastoral", introducció i traducció de Mons. Antoni Deig, Bisbe de Solsona. El llibre és el n.º 21 de la Col·lecció "Clàssics del Cristianisme". L'acte tindrà lloc el **dijous, dia 27 de juny**, a les vuit del vespre, a la sala de la Cúria Episcopal, c/. Passeig de les Moreres (Vallcalent), SOLSONA.

TARRAGONA

• **LA BISBAL DEL PENEDES. ESTIU MUSICAL "91".**— Els concerts se celebraran a l'església de Santa Maria, c/. Major, 15. Diumenge, **23 de juny**, tarda a les

6'30, CONCERT DE SANT JOAN, pel Cor Joves Veus del Vendrell i Pòdium Joves Músics. Veus corals, orgue, violins, violoncels, clarinets; obres clàssiques i populars. Direcció: Joan Ferré i Montserrat Meneses. Entrada:

500 ptes. Dia **21 de juliol**, CONCERT DE SANTA CRISTINA, Harmonia, Quintet de vent. Vespre, a les 10. Dia **15 d'agost**, dijous, tarda, a les 6'30, CONCERT DE FESTA MAJOR, Jordi Vergés i Riart, orgue.

MISSATGE DE LA MARE DE DÉU A MEDJUGORJE

25 de maig del 1991

Estimats fills, tots vosaltres heu sentit el meu missatge de Pau. Us invito, doncs, a convertir-lo en vida seriosament i amb amor. N'hi ha que pensen fer molt perquè parlen molt dels missatges, però no els viuen. Estimats fills, us invito a la vida i al canvi de tot allò que en vosaltres és negatiu, a fi que tot es transformi en positiu i en vida. Estimats fills, estic amb vosaltres i desitjo ajudar-vos cadascun a viure, i amb la vostra vida, a donar testimoniatge de la Bona Nova. Sóc aquí, estimats fills, per tal d'ajudar-vos i conduir-vos al cel. Al cel hi ha aquella joia amb què, ja des d'ara, podeu viure el cel aquí a la terra. Gràcies per haver respost a la meua crida.

AMICS DE MEDJUGORJE c/ Carme, 11, baixos -08700 IGUALADA

La Federació d'Associacions d'A.A. de les Escoles Catòliques de Barcelona

Deu anys al servei dels Antics Alumnes

BARCELONA.— La Federació d'Associacions d'Antics Alumnes de les Escoles Catòliques de Barcelona va celebrar el divendres, dia 14, la seva Junta Directiva Ordinària abans de finalitzar les activitats del curs. La Federació, que està oberta a totes les Associacions d'Antics Alumnes de l'arquebisbat, aplega actualment la majoria de les Associacions dels Col·legis més importants o significatius. Els seus dirigents tanmateix aspiren que la totalitat de les Associacions d'ex-alumnes, que tanta importància tenen, per la quantitat d'homes i dones que han passat pels col·legis i per la força aglutinant que té haver compartit unes mateixes aules, participin un dia de les activitats de la Federació diocesana, aportant així als altres les seves experiències i enriquint-se amb les dels altres. En aquesta Junta, l'actual President, l'advocat barceloní senyor Joan Amat, de l'Associació d'A.A. dels Escolapis del carrer Diputació, féu un resum de les activitats de l'any remarcant l'adhesió de la Federació als actes del centenari ignasià i manifestant el desig que el pelegrinatge projectat a Lloret pel proper juliol sigui un èxit. L'esmentat president exposà a la Junta la conveniència d'un relleu en la presidència de la Federació i s'acordà que en la Junta d'octubre es procediria a l'elecció d'un nou President, obrint-se per tant un període de presentació de candidatures...



Exercicis espirituals per a sacerdots i religiosos

Lloc: El Miracle

Director: P. Llorenç Ferrer, monjo

Dies: De l'1 al 6 de juliol

Per informació i inscripcions:

Casa d'Espiritualitat- Telf. (973) 48 00 45

SUBSCRIVIU-VOS A CATALUNYA CRISTIANA!



València 244, 2n.
08007 Barcelona

Nom Població D.P. Tel
Adreça
Se subscriu a exemplar (s) ^{català}/_{castellà} del setmanari Catalunya Cristiana.
L'import anual, 7.800,- ptes. es liquidarà de la forma següent:

☐ domiciliació bancària
(En aquest cas vulgueu emplenar l'ordre de domiciliació)

☐ xec nominatiu
☐ altra forma de pagament (indiqueu-la)

Data.....

Signatura

ORDRE DE DOMICILIACIÓ

Banc / Caixa Agència.....
Adreça

Senyors,

Els prego que d'ara endavant, fins nou avís, paguin els rebuts que els presentarà **FUNDACIÓ CATALUNYA CRISTIANA**, amb càrrec al meu ^{compte corrent}/_{llibre} (poseu les dades completes).....

Data.....

Signatura

Del 6 al 10 de juliol

XIX Pelegrinatge diocesà a Lourdes

TARRAGONA

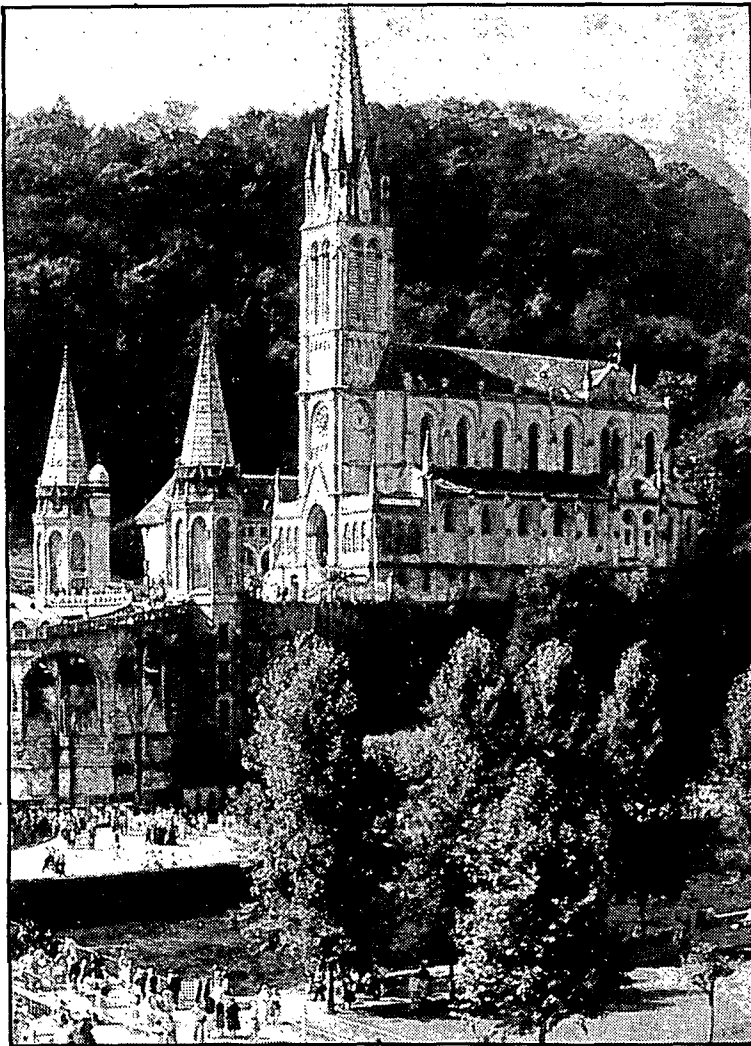
Del 6 al 10 de juliol es realitzarà el XIX Pelegrinatge diocesà a Lourdes, organitzat per l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes de l'Arquiebisbat de Tarragona. El lema proposat per a l'edició d'enguany és "L'Església i el món esperen sacerdots".

L'Arquebisbe Ramon Torrella —que, com en edicions anteriors, presidirà el pelegrinatge—, en un text que s'inclou en el díptic de promoció, apunta: "Aquest any anem a Lourdes per demanar sacerdots per a l'Església i per al món". Considera que hi ha manca de preveres i que si bé "és veritat que tots els batejats participen del sacerdoci de Jesucrist, i el Concili ens explica que l'Església és un Poble de batejats", sense preveres, aquesta "no podria realitzar la missió que Jesús li va encomanar" i "la comunitat cristiana no rebria l'anunci de l'Evangeli, els Sagraments i el Guiatge conforme a la veritat i a l'amor de Jesucrist". Afirmar que, per voluntat del Senyor "hi ha uns batejats que són cridats a ser ministres, servidors de la Paraula, de l'Altar i de la Comunitat", uns cristians "ordenats al servei dels fidels", sense els quals "l'Església deixaria de ser la comunitat de creients volguda per Jesucrist". L'escrit finalitza amb aquestes paraules: "Anem a Lourdes per demanar vocacions sacerdotals, és a dir, per demanar que hi hagi joves que escoltin la crida de Déu a dedicar tota la seva vida al servei dels germans".

El viatge fins a la localitat francesa de Lourdes i el de retorn es faran, un any més, en el "Tren de l'Esperança", posat en circulació per RENFE i per SNCF.

En l'edició anterior van participar uns 750 pelegrins, entre els quals es comptaven més de 100 malalts.

Cal destacar la tasca que



alguns dels pelegrins desenvolupen durant el romiatge, col·laborant voluntàriament com a camillers —brancadiers— i infermeres.

Mn. Joaquim Gras, consiliari de l'Hospitalitat de la Mare de Déu de Lourdes, ha indicat a la nostra redacció que "el pelegrinatge és resposta a la invitació de Maria". Pensa que "una lectura atenta del seu missatge, adreçat als 'sacerdots', als que Ella demana que acudeixin 'en processó' i que 'edifiquin una capella', permet descobrir uns significats profunds: els 'sacerdots' són els bisbes i els preveres, pastors d'un Poble que pelegrina —actitud simbolitzada per la 'processó'—; pel que respecta a la 'capella' que desitja Maria que s'edifiqui no és altra que l'Església. Ha subratllat la importància simbòlica del pelegrinatge diocesà, "presidit pel seu Pastor" —el Bisbe— que "acompanya el poble fidel que fa camí". Entre aquest poble fidel podem comptar "els membres sofrents de la comunitat".

M.C.T.

FETS I CRITERIS

La tècnica va en contra de l'home?

No hi ha dubte que les grans transformacions de la nostra societat es deuen al progrés tècnic. La tècnica ha portat com a resultat la industrialització, el creixement econòmic, les concentracions urbanes, l'acceleració de les comunicacions i la gran difusió dels mitjans de comunicació social.

Molt sovint, quan es parla de tècnica, es pensa en una màquina. La tècnica, però, és més que una peça material en forma d'engranatges i de motor. La tècnica és "un conjunt de mitjans organitzats racionalment en vistes d'un millor rendiment".

Ja es veu, doncs, que parlem de la tècnica en el sentit que comprèn diferents branques, com per exemple tècniques de fabricació, de laboratori, de medicina, de comptabilitat, de pedagogia, de psicologia i, fins i tot, de les tècniques de relacions humanes.

La gran expansió de la tècnica arriba a marcar la mentalitat de les persones i la mateixa cultura de la societat d'avui. La mentalitat tècnica es caracteritza principalment per un acusat sentit de l'eficàcia. Es dona una importància màxima als resultats, als millors resultats amb el mínim de cost. Aleshores el perill de la mentalitat tècnica rau en jutjar només a nivell dels mitjans, i això fa que es busqui exclusivament augmentar el "tenir" i s'oblidi o s'obstaculitzi el "ser".

D'altra banda el progrés tècnic exigeix una especialització i tota especialització suposa deixar de banda altres camps de coneixement i de cultura. Una determinada especialització implica també la pèrdua d'altres sensibilitats i un cert empobriment de la visió global de la persona.

No tot són perills pel que fa a la mentalitat tècnica. Hi ha característiques positives, com són el realisme i la seriositat en tractar els temes.

Davant la ciència i la tècnica modernes l'Església no se situa en contra, sinó que fa una mica de contrapès i aporta un factor d'equilibri. Recordo que l'home ha de col·laborar en l'obra de la creació: "Sigueu fecunds, multipliqueu-vos, ompliu la terra i domineu-la", digué Déu a l'home i a la dona (Cf. Gn 1,28).

També hem de recordar les Benaurances, que són com la Carta Magna dels valors evangèlics: "Feliços els pobres en l'esperit... els nets de cor... els qui poseu pau". De poc servirà el progrés tècnic si no es treballa per a un canvi de mentalitat i per a una nova visió espiritual de la persona i de la societat.

Jesús digué: "el dissabte és per a l'home i no l'home per al dissabte". En aquest sentit podem dir que la tècnica és per a l'home i no l'home per a la tècnica. La tècnica ha d'estar al servei del perfeccionament de l'home, de la convivència social i del desenvolupament solidari dels pobles.

Ramon Torrella i Cascante

Arquebisbe de Tarragona i Primat

Ha mort Mn. Josep Sugrañes

TARRAGONA. — El pasat dia 10 de juny va morir, a Reus, Mn. Josep Sugrañes, prevere diocesà, a l'edat de 94 anys.

Josep Sugrañes Trilla havia nascut el 13 de març de 1897 a la localitat d'Almóster. Havent cursat estudis eclesiàstics al Seminari de Tarragona, el Cardenal Arquebisbe Francesc Vidal i Barraquer va conferir-li l'ordenació presbiteral el 21 de maig de 1921.

Exercí el ministeri successivament en aquestes parròquies de la diòcesi: Sant Joan Evangelista, de Porrera; Sant Miquel, d'Alforja; Sant Pere, de Montbrí del Camp; Santa Maria, de Vallmoll; Santa Maria, de Montblanc; Sant Salvador, de Rojals; Sant Llorenç,

de Montbrí de la Marca; l'Assumpció de Maspujols, i Santa Magdalena, del Pont de l'Armentera.

L'any 1963 va ser nomenat capellà de l'Hospital de Sant Joan, de Reus, i el 1972, del Monestir de la Divina Providència, de les Monges Clarisses, de la mateixa capital del Baix Camp.

Les exèquies que van ser presidides per l'Arquebisbe Ramon Torrella, es van celebrar a la capella de la Residència de les Germanetes dels Pobres, de Reus; centre on Mn. Josep Sugrañes vivia retirat des de feia un temps i on s'ha produït l'òbit.

M.C.T.

PERE ROVIRA

Vinyes, Cellers i Destil·leries.



Blanc de Belart • Alta Mar • Vinya d'Irto • Viña Montal • Raquel Rosé • Viña Mater • Dry Solera • Ranci • Vinum Misae • Mas dels Frares • CALISAY.

Tel. (93) 337 18 12

EDITORIAL REGINA, S. A.
Mallorca, 87 - 89 - 08029 Barcelona

Celebrada l'Eucaristia de fi de curs a les facultats eclesiàstiques

Mossèn Joan-Enric Vives, nou rector del Seminari de Barcelona

BARCELONA

En una jornada presidida per l'Arquebisbe de la Diòcesi, Dr. Ricard Maria Carles, els seminaristes de Barcelona conegueren el nomenament de mossèn Joan-Enric Vives i Sicília com a nou rector, i acomiadaren amb forts i repetits aplaudiments els altres superiors.

Aquest prevère barceloní de 42 anys ha estat vicari de la parròquia de Santa Maria del Taulat, rector de la parròquia del Sagrat Cor i arxiprest del Poblenou. Actualment serà, amés, vice-degà de la Facultat Eclesiàstica de Filosofia de Catalunya, Delegat Diocesà de Justícia i Pau, membre del Col·legi de Consultors de l'Arquebisbe i Consiliari fundador dels moviments JOBAC i ACO.

Substitueix en el càrrec mossèn Ramon Prat i Pallarès, que ha estat rector del Seminari de Barcelona durant quinze anys. També mossèn Josep Maria Jubany i mossèn Francesc Prieto, superiors durant catorze i set anys respectivament, deixant els seus càrrecs vacants

en ser enviats, com a rectors, el primer a la parròquia de Sant Pere, al Prat de Llobregat, i el segon a la parròquia de Santa Eulàlia de Provençana, a l'Hospitalet de Llobregat.

Tots els superiors rellevats agraïren la col·laboració i entesa amb els seminaristes, entre els superiors mateixos, amb les auxiliars diocesanes des del seu "servei discret i molt frater", i amb l'administrador del Seminari i Director del Centre d'Acolliment de Vocacions Sacerdotals, mossèn Eusebi Mansilla, que no deixa el càrrec.

Mossèn Ramon Prat va dir que "un seminari no està mai a l'altura que desitjaríem, però se li ha de donar suport. Mossèn Francesc Prieto exhortà a no perdre mai "el desig de ser bons capellans", mentre que mossèn Josep M. Jubany deia que "els capellans sempre hem d'estar a punt, perquè sempre hem de tenir la motxilla feta i estímem l'Església en el seu sentit profund".

Cloenda a les facultats

En la mateixa jornada, però al

matí, una Eucaristia, presidida pels degans de les facultats Eclesiàstica de Filosofia i de Teologia, de Catalunya, va cloure el curs d'enguany.

En l'homilia, mossèn Gaspar Mora va començar dient que "no hi ha manera d'entendre si no s'estima. Si s'estima, s'estima Jesús, s'estima el món i les guspies de bé, de pau, així com les foscores". Va continuar dient que "hem d'arribar a entendre Jesús per entendre-ho, tot i aquest misteri que és la vida dels homes". Acabà reclamant als estudiants "hores de reflexió, pregària i meditació".

Durant un temps de pregària, es demanà que "les nostres Facultats retrobin el camí de la senzillesa i del servei en el diàleg amb els més pobres", "perquè l'Església sigui més permeable als signes dels temps", "per aquestes últimes morts" (de Vic), "pels governants", "pels països i nacionalitats en guerra" i per allò que en els joves "ens és propi: l'esperança i la generositat".

Joan d'Arquer i Terrassa

El nou rector del Seminari respon a dues preguntes de C.C.

—Mn. Joan Enric Vives, quin efecte li ha fet el nomenament de rector del seminari major de Barcelona?

—En primer lloc he de dir que estic molt agraït al meu Arquebisbe, Dr. Ricard M. Carles, per la confiança de nomenar-me Rector del Seminari, i per la possibilitat que em dona de servir l'Església d'una nova manera.

I, alhora, agraïment al qui durant els darrers setze anys n'ha estat

Rector, Mn. Ramon Prat, i als altres sacerdots del equip de formadors, Mn. Josep M. Jubany i Mn. Francesc Prieto, per tot el que he pogut aprendre d'ells durant els últims quatre anys en què hem compartit junts la tasca de l'encaminament de vocacions cap al sacerdoti. Ara tenim un repte gran, els qui succeïm. Ho encomano al Senyor, i en Ell poso tota la meva confiança.

També espero molt que el presbiteri i les comunitats cristia-

nes i els moviments ens ajudaran, amb la seva pregària, el seu interès i els seus suggeriments, a tirar endavant el Seminari. Sense la confiança del Bisbe i de la Diòcesi, el Seminari no podria dur a terme la seva missió.

Jo, per la meua banda, miraré de lliurar el millor de mi mateix a tots els qui formen aquesta comunitat tan nuclear en l'Església diocesana. Vull ser molt dòcil a l'Esperit, per esdevenir així bon instrument del seu treball en les persones que em són encomanades.

Acompanyar el creixement de molts joves cap al seguiment radical de Crist en el misteri presbiterial és una tasca apassionant i que dona sentit a la meua dedicació sacerdotal. És perquè ja he pogut experimentar en els seminaristes la joia que porten dintre, la generositat amb què han respost al Senyor i l'anhel que tenen de servir el Crist i l'Església, que jo també m'animo a ser disponible en aquest nou servei que se'm demana. Entre tots hem de proclamar ben alt el goig de treballar amb total generositat pel Regne de Déu, en seguiment de Crist.

—Com veu la formació sacerdotal i les vocacions, actualment?

—Tal com el darrer Sínode de Bisbes ens ha recordat, avui necessitem sacerdots missioners, fidels a l'Evangeli, que puguin servir les comunitats i proclamar sense por l'amor de Déu als llocs on aquest amor és menys reconegut. Sacerdots madurs, ben preparats espiritualment, intel·lectualment i pastoralment. Animadors de la fe i el compromís dels laics en el món. Amics de Déu i amics dels homes, que estimin molt, i es donin del tot

CARTA DOMINICAL

Carta d'una missionera de la mare Teresa

Tinc al davant meu, aquesta nit, un text filosòfic i una carta. Aquesta m'arriba des de Washington, signada per "Sister Magda". Es tracta d'una noia coneguda meua que, precisament en el moment d'acabar la carrera de medicina, va ingressar en un noviciat de Missioneres de la Caritat (Mare Teresa de Calcuta). "El 24 de maig, en presència del Cardenal Hickey i de la Mare Teresa pronunciaré els meus vots perpetus de castedat, pobresa, obediència i servei gratuït i de tot cor als pobres més pobres, juntament amb altres 29 germanes. Jesús m'ha escollit per a ell, i per sempre, com a esposa i com a ambaixadora del seu amor per al món... Pregui que, quan la gent ens vegi, en els llocs on serem destinats, descobreixi en nosaltres el Déu que els estima, en aquells llocs llunyans, on Crist hi és per primera vegada amagat en els nostres cors". Em penso que Magda, la jove metgessa, ja deu ser avui en alguna leproseria o bé hospital dels més pobres del món. Tota la seva carta tan impressionant és un testimoniatge transparent de com es veu a si mateixa una persona conscient de la seva relació amb Déu.

En un contrast feridor, aquesta mateixa nit he llegit alguns paràgrafs de "L'Homme", de Jean Rostand. "L'home, un àtom irrisori en el cosmos inert i desmesurat, sap que la seva activitat febril no és altra cosa que un fenomen local petit, efímer, sense significació i sense sentit. Replegat sobre si mateix, es consagrarà d'una manera 'terrestre' a la realització dels seus designis mesquins, en els quals fingirà que posa la mateixa serietat que si es tractés de fins eternes". La meua amiga Magda pensarà des de la seva fe que és una llàstima de tenir un sentit tan trist de la vida.

També, en l'altre extrem de la "filosofia" de Magda, es troba aquesta afirmació de Bertrand Russell: "S'ha cregut que els homes no poden ser feliços sense una teoria de la vida o sense religió... L'home és un animal i la felicitat depèn de la seva fisiologia més del que ho vol creure". Com a metgessa, també Magda no estarà gens d'acord amb aquesta concepció de la felicitat.

La cara i els textos són expressions ben clares de cap on pot conduir la concepció de l'home, que s'estén a si mateix des de Déu, i la, que pretén d'entendre's des del petit cercle que no va més enllà de si mateix.

Som a la fi del curs. Els pares confiaran un any més la formació integral dels seus fills als centres docents. És el moment de recordar-los quina mena d'home o de dona volen que arribin a ser els seus fills: si dels primers esmentats, encara que no siguin cridats a una vida d'especial consagració, sinó a una vida cristiana, o dels segons al·ludits. El sentit transcendental de l'home —l'autèntic, perquè històricament no hi ha hagut mai un home que Déu considerés deslligat d'ell— depèn de la formació religiosa que se li doni o de la manca d'aquesta. Per això faig una crida a la responsabilitat i a l'amor dels pares, perquè no deixin els seus fills, en el nostre temps no gens fàcil per a la formació dels joves, sense el suport de la classe de religió. Per això l'hauran de demanar explícitament en formalitzar la inscripció dels seus fills. Els pares que vulguin, sense excepció, el bé integral dels seus fills no poden oblidar que Déu ha pensat, des de sempre, que ells comptarien amb la presència divina en aquesta tasca.

■ † Ricard M.,
arquebisbe de Barcelona

IMPROMPTU

Reposi en pau

Com a molts, la mort de J.L. Martín Descalzo, per més pressentida que fos, m'ha atuit. La mort és absurda i no sabem habitar-nos al seu joc irritant. Però és realitat, i potser el que passa és que no sabem resignar-nos al seu gest quan, potser, com sant Francesc d'Assís, hauríem d'invocar-la com "la germana Mort", la clau de tot el misteri que ens envolta.

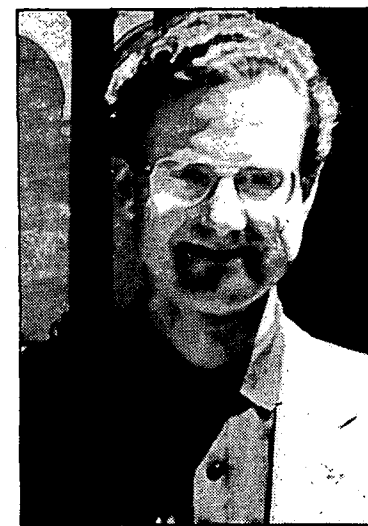
Ara, en virtut d'aquest gest implacable, hem perdut J.L. Martín Descalzo, al qual jo considerava sincerament un bon amic. Perquè m'havia familiaritzat amb ell; perquè, durant prop de dotze anys, m'he esforçat per dir en català allò que ell deia meravellosament en castellà. No sé si ho he aconseguit plenament, però sí que sé que el trobaré a faltar, i també recordaré sempre el parell de vegades que vaig tenir uns minuts de conversa amb ell, a través del fil telefònic, i us asseguro que va fer-me l'efecte que l'estava llegint...

Des de la seva "Frontera de Dios" fins al darrer dels seus articles, Martín Descalzo ha mantingut un ritme de servei admirable, avançant amb el temps, progressant pels camins de la fe i en l'esperança d'arribar a bon port...

A través dels seus articles, de les seves novel·les, del seu teatre, de les seves obres d'assaig, ¿quants homes no hauran trobat el camí i les raons per viure sense por, confiant en un demà millor?

Per tot el bé que ha anat sembrant, incansablement, mereix tot el nostre agraïment. Reposi en pau.

■ Oriol Camps



a aquells que tindran encomanats. Pastors segons el Cor de Crist, que siguin imatges vives del Bon Pastor per als seus germans.

Tot això és molt exigent. Però els seminaristes que jo conec i tracto són molt fermes i tenen moltes ganes de deixar-se ajudar per aprendre a donar-se del tot als seus germans. Jo crec que hem de confiar més en les noves ge-

neracions que pugen, i fer-los molta

confiança. També ells estan cridats

a aportar saba nova en la nostra

Església catalana.

A més, estic convençut que si els cristians, cadascú i com a comunitat, vivim una experiència de l'amor de Déu més joiosa i més fonda, servim de debò els més pobres i ens comprometem de veritat en el món, les vocacions que Déu sempre continua oferint trobaran més acolliment en els nostres joves.

Tinc molta esperança en els moviments de joves i en la renovació espiritual que s'està donant a les nostres comunitats. Caldrà estar-hi molt atents, amb perseverança, i perdre la por a proposar als joves el camí del sacerdoti i de la consagració total al Regne de Déu. ¿No creieu que és molt bella una vida segons l'Evangeli? Hem de ser capaços de proposar-la a molts, i hem de confiar que l'Esperit Sant no ens deixarà mai sense servidors de la Paraula i dels Sagraments.

■ C.C.



X Aplec del MIJAC lleidatà, aquest cop Tàrraga, sota el següent lema:

“El temps passa, comparteix-lo”

LLEIDA

Dos-cents cinquanta infants i adolescents del Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica (MIJAC) del bisbat de Lleida han celebrat el X Aplec Diocesà. La trobada va tenir lloc al Parc de Sant Eloi a Tàrraga, paratge magnífic i que es presta a activitats d'aire lliure i a més no és lluny de Lleida i permet anar-hi en tren la qual cosa abarateix costos i es fa més interessant pels nens.

De bon matí els nens dels centres MIJAC de les parròquies de Lleida: Ntra. Sra. del Carme, de Sant Jaume, de Sant Antoni M^a Claret (Balàfia), de Sant Josep Obrer (Magraners) Verge dels Pobres (Secà de Sant Pere), i de Sant Pere de Fraga es concentraren a l'estació de ferrocarril per emprendre viatge cap a Tàrraga. Un cop arribats a lloc i explicat pels mateixos nens com seria la Jornada es va

anar al parc de Sant Eloi.

Durant el matí els nens s'ocuparen preparant com una Fira en la qual cada Centre exposava les seves activitats projectes i treballs realitzats. Era com una exposició que permetia a uns i altres conèixer-se millor. Amb fets i no sols paraules aquesta gent del MIJAC explicava com s'ho fa per donar resposta al lema de l'Aplec que deia: “EL TEMPS PASSA, COMPARTIEM-LO”.

Al parc de Sant Eloi van florir, taules i mostradors que a l'estil de casetes de fira feien conèixer a tothom l'alegria i la il·lusió, també compromís amb què viuen els nens, nois i noies del MIJAC, que del temps en fan un espai per compartir.

Després de dinar, festa, gresca, i per acabar, la celebració de l'Eucaristia. I altra vegada al tren i cap a casa després d'haver-ho passat d'allò millor.

L'Aplec en què hi han participat 250 infants, adolescents

i animadors, ha estat preparat per la Coordinadora de Nens que està integrada per un nen o nena representant de cada Centre. La Coordinadora de Nens ha estat qui escollí el lloc per la trobada, el lema i la manera de fer el viatge.

El propòsit d'aquest any en tots els centres és de campanya contra la marginació. El MIJAC és una entitat que des de la vida dels nens i nenes, fomentant el seu protagonisme, i acompanyats per joves, va educant de forma cristiana, durant el temps d'oci.

Fa 10 anys que el MIJAC-Lleida celebra l'Aplec. Felicitats.

■ Jaume Montaña



Sor Concepció Montull Cruelles elegida abadessa de Santa Clara

LLEIDA.— Les monges del monestir de Santa Clara, de Lleida, han elegit Abadessa del Monestir la Gna. Maria Concepció Montull Cruelles. L'elecció ha tingut lloc d'acord amb les prescripcions de les constitucions i la nova abadessa ocuparà el càrrec almenys per un període de tres anys. L'elecció és per votació secreta i lliure; és tota una lliçó de democràcia segons tradició secular en els monestirs de les clarisses.

La Gna. Maria Concepció Montull Cruelles, és natural de Fraga, té 67 anys i fa 47 anys que és monja clarissa. En altres dues ocasions havia estat abadessa.

El monestir de Santa Clara, de Lleida és el primer monestir de clarisses que es fundà a Catalunya l'any 1240 en vida encara de santa Clara. Es trobava al Secanet de Sant Pere. Després, l'any 1481, van passar al convent que estava al Clot de les Monges i que era dels Franciscans i que aquests van deixar en canviar de casa. L'any 1618, quatre monges sortien del

monestir i anaren a Montsó per fundar en aquella localitat, on encara avui hi ha clarisses. Més tard i per tercera vegada van canviar de casa i des de 1739 estan on avui les podem trobar.

Ajudaran l'Abadessa en el govern del monestir la Gna. Maria Montserrat Martí Timoneda, nascuda a Vallbona de les Monges i que porta 47 anys de vida religiosa, que ha estat elegida Vicària, i com a consellera, la Gna. Maria Lluïsa Pujol Cabré. És de Castellvell i és monja des de fa 22 anys.

Durant la guerra del Golf Pèrsic, a la capella del monestir va haver-hi dotze hores diàries de pregària davant el Santíssim. Així de 8 del matí a 8 del vespre, gent de tota mena i de totes les edats, i d'associacions, parròquies i grups apostòlics hi acudien per pregar per la pau.

Cada dia, també diumenges i festius, a les 7,30 de la tarda se celebra la missa, en català.

■ J.M.

CONEGUI CATALUNYA

A través de les seves esglésies

Obra de Josep M. Gavín

- Totalment il·lustrada fotogràficament
- Amb la situació geogràfica exacta del lloc
- Índex d'advocacions
- Índex de municipis
- Tractament per comarques
- Obra que compta amb la benedicció apostòlica del Sant Pare

Si desitja més informació sense cap compromís envia aquesta butlleta a GAR-VI - Apartat 346 - 08940 Cornellà de Llobregat.

Nom
Adreça C.P.
Població Tel.

Sorteig tradicional de CATALUNYA CRISTIANA

Celebrat davant notari el dia 3 de juny de 1991

		Lots llibres "Cultura i pensament"		Lots llibres "Babar"		Lots Walkman		Coberta premiada:
		02.598	37.282	03.175	58.615	13.815	63.473	
1r Premi	72.954	06.429	43.149	06.625	68.018	14.390	71.032	961
2on Premi	46.161	12.703	48.004	19.469	74.053	20.950	71.194	
3r Premi	97.739	20.583	58.120	23.503	80.583	30.209	89.072	
		31.894	70.700	49.625	94.788	38.652	97.503	

183 monges i 10 monjos cistercencs a la diòcesi gironina

“Els contemplatius són profetes i missatgers des del silenci i la pregària”

GIRONA

El Bisbat de Girona compta amb cent-vuitanta tres monges de vida contemplativa que viuen en catorze convents i deu monjos cistercencs que es troben al monestir de Solius. Les monges Clarisses són les més nombroses amb vuit convents a Arenys de Mar, Banyoles, Girona, l'Escala, Olot, Torroella de Montgrí, Vilobí i Vilasacra que sumen un total de vuitanta. Després vénen les benedictines de Sant Daniel i les Esclaves del Santíssim Sagrament, de Girona, amb vint-i-una monges cada comunitat. Segueixen les Dominiques de Santa Caterina de Siena, de Girona, amb 17 monges; les Carmelites Descalces de Girona, amb 12; les Cistercenques de Sant Medir amb 11 i les Carmelites calçades de Banyoles, amb 10. Els últims anys han estat molt escasses les vocacions que han sol·licitat el seu ingrés en les comunitats de vida contemplativa de les comarques gironines. I encara, les poques que han entrat, han tingut molts problemes per perserverar. Segons una mare superiora un dels principals problemes amb què es troben els joves d'avui per adaptar-se a la vida dels monestirs és el canvi gairebé radical de costums que es veuen obligats a fer. Aquest canvi afecta els hàbits alimentaris, els horaris de treball i de repòs i també les comoditats pel que fa a guardar-se del fred i la calor. Malgrat les obres de millora de la majoria dels convents, molts d'ells encara no compten pas amb els sistemes moderns de calefacció, o

aire condicionat que cada dia són més corrents en els edificis i llocs de treball del món civil. Segons el Delegat Diocesà per la Vida Religiosa, pare Jordi Pijoan, “els contemplatius són profetes i missatgers des del silenci i la pregària de la gran esperança cristiana de la Resurrecció”. Afegeix que “la pregària és l'ànima de tot apostolat i marca el ritme de tota la jornada en els monestirs”.

La jornada diària sol començar molt aviat, als voltants de les sis amb el res de Maitines i després s'alterna el treball amb el res de les restants hores canòniques, l'última de les quals és la de Completes, immediatament abans d'anar a dormir pels voltants de les deu del vespre.

El treball dels monjos i monges ha anat variant en els últims anys, passant de ser de tipus familiar a feines pràcticament industrials o comercials. Així ara en els convents s'enquadreren llibres, es fan treballs per ordinadors, per empreses tèxtils, per entitats bancàries i altres similars. Això ha estat a causa de la desaparició de feines com la confecció d'ornaments litúrgics, casulles, albes i roquets que en altres èpoques eren molt demandades, o bé a la disminució de feines com brodar i sorgir per persones particulars que també han gairebé desaparegut.

Les primeres comunions i el consumisme

El Full Parroquial del Bisbat de Girona ha publicat un editorial sobre la festa de les primeres comunions en la qual afirma que “en la societat d'avui, si una ex-



pressió col·lectiva és popular i lluita, i, a més, tradicional, ja és plenament recuperable... i si resulta que, a més, s'hi pot fer negoci, aleshores les arrels de

fons queden encara més al marge”. I afegeix: “Aquest és el cas del fenomen de les primeres comunions, que va pel camí de banalitzar-se més i més”.

El Full diocesà recorda que “els mossens i els catequistes prou s'afanyen a omplir de contingut evangèlic aquest fenomen perquè amb l'Eucaristia no s'hi juga, però els convencionalismes socials que avui passen més que mai per les llagastes del consumisme, són com monstres prepotents que buiden d'evangeli la primera comunió perquè els pares i familiars puguin omplir-la de “coses”, i mai més ben dit”. Fruit d'aquesta situació “l'infant, que és el més feble, n'és la víctima principal”.

El Full Parroquial diu que “caldrà reconèixer, si més no, als mòbils comercials (vestits, restaurants, objectes de regal, fotos, vídeos...) més habilitat que a nosaltres a l'hora d'explotar per a les pròpies finalitats el substrat social de la religiositat popular”. L'editorial acaba afirmant que “fer-ho tan bé com sapiguem és una fórmula honesta, però avui ja no és suficient, perquè les dimensions del problema s'han desbordat molt més enllà dels límits estrictament parroquials i, per tant, no és desorbitat pensar que la solució haurà de venir també d'instàncies més elevades”.

■ M. Caballé

Trobada Diocesana del MIJAC a Roses

ROSES. - El passat diumenge dia 12 de maig es celebrà a Roses la Trobada Diocesana del MIJAC de la província de Girona. Els centres del Moviment Infantil i Juvenil d'Acció Catòlica que van prendre part en aquesta Trobada van ser els de Roses, Sant Feliu-Carme, St. Narcís, St. Gregori, Sarrià, Vila-roja, Sant Feliu de Guíxols, Calella, Palamós, Figueres, Poble Nou, Santa Coloma i Celrà, i es van reunir en aquesta trobada prop de 400 joves, entre nens i animadors, tots ells pertanyents al Bisbat de Girona. El tema d'aquesta trobada va ser l'Ecologia.

El lloc de reunió va ser el col·legi Vicens Vives, a l'esplanada del qual es procedí a fer les corresponents inscripcions. A 2/4 d'onze es va fer la presentació de la Trobada Diocesana i el repartiment de grups, barrejant els centres. Ja a continuació seguí el programa, que s'encetà amb un joc de pistes per localitzar les peces del puzzle; es pintaren les peces del puzzle per centres. A les 12.45 els assistents a la Trobada van anar als locals on es recollia l'ajuda per Guinea Conakry

per fer la Celebració que va ser a càrrec del Consiliari del MIJAC de Girona, mossèn Josep Casellas. A les 2 de la tarda es va tornar al col·legi Vicens Vives pel dinar de germanor i a les 15 hores a la Plaça de Catalunya es va muntar el puzzle i s'inaugurà. Va seguir un play-back que cada centre havia organitzat, amb el ball corresponent obert a tots els nens i nenes que volguessin ballar. A les 17 hores, al pati del col·legi Vicens Vives, berenar i seguidament comiat de la Trobada Diocesana 1991.

El MIJAC rosenc està portant una bona tasca entre la joventut de Roses. Enguany s'ha dirigit al tema ecològic, per la qual cosa s'han plantejat una campanya per donar a conèixer i revalorar els importants vestigis històrics existents al terme municipal, i ensemes intentar condicionar unes rutes de fàcil trànsit que portin a aquests llocs, alguns d'ells poc coneguts, més que res per la dificultat de poder-hi arribar.

■ Enric Badosa

IGLESIA Y ESCUELA

La recent Encíclica de Joan Pau II ens ha recordat un principi bàsic per al bon desenvolupament de la societat: el principi de la subsidiarietat.

Segons aquest principi, “una estructura social d'ordre superior no ha d'interferir en la vida interna d'un grup social d'ordre inferior, privant-la de les seves competències, sinó que l'ha de sostenir en cas de necessitat i ajudar-la a coordinar la seva acció amb la dels altres components socials, amb vista al bé comú”.

Si aquest principi l'apliquem a la prestació del servei de l'educació, en traurem conseqüències molt interessants.

En efecte, a continuació llegim: “Quan l'Estat intervé directament i treu responsabilitat a la societat, provoca la pèrdua d'energies humanes i l'augment exagerat de les estructures públiques, dominades per lògiques burocràtiques més que no pas per la preocupació de servir els usuaris, amb un enorme creixement de les despeses. Efectivament, sembla que coneix més bé les necessitats i aconsegueix de satisfer-les de manera més adequada aquell que hi està més a prop”.

Els qui segueixen habitualment aquestes reflexions es preguntaran: A què ve ara aquest tema? Té res a

“Centesimus annus”

veure amb el binomi “Església i escola”?

Jo diria que sí. I diria més: costa de comprendre que encara hi hagi sectors en la nostra societat, i també en la nostra Administració pública, que considerin que cal limitar la iniciativa social en el camp de l'educació i, en canvi, potenciar la intervenció del govern públic (de l'Estat o de la Generalitat), en detriment de l'oferta educativa dels diferents sectors socials.

No cal recórrer a la doctrina exposada per Joan Pau II per descobrir quines són les tendències de la societat actual: allò que la iniciativa privada pot dur a terme eficaçment, que no ho faci el poder públic. I, si la iniciativa privada necessita el suport del poder públic, endavant. El que interessa és la prestació del servei d'acord amb les necessitats i els interessos dels ciutadans.

Què passa amb l'escola?

Doncs passa que hi ha escoles concertades que no

poden atendre totes les famílies que hi sol·liciten plaça per a llurs fills i que no poden ampliar el nombre d'aules malgrat haver-ho sol·licitat amb temps. Resultat? Els alumnes han d'anar a escoles en les quals no poden rebre l'educació que llurs pares desitgen i a la qual tenen dret.

No seria millor que l'Administració pública afavorís l'augment de places escolars a les escoles que són objecte d'interès prioritari per part de la societat?

No seria millor que, abans de programar la construcció de noves escoles de titularitat pública, amb les despeses que això comporta, l'Administració es preguntés quines són les escoles que les famílies reclamen per a llurs fills?

No seria millor que la preocupació prioritària dels poders públics en el camp de l'educació fos vetllar perquè tots els ciutadans puguin exercir el dret a l'educació en llibertat i, en conseqüència, puguin escollir l'escola d'acord amb les pròpies conviccions, tal com preveu la Constitució?

No seria millor que, també en el camp de l'educació, s'apliqués el principi de subsidiarietat?

■ Francesc Riu



És el responsable de la CEE per a assumptes econòmics

Monsenyor Herráez: "L'autofinançament de l'Església és una meta encara llunyana"

MADRID

El sistema de l'assignació tributària, pel qual els contribuents poden destinar el 0,52% de la quota íntegra dels seus impostos al sosteniment de l'Església catòlica no és el millor dels sistemes, però serà difícil, per ara, de canviar-lo per un altre mètode perquè, segons ha declarat Bernardo Herráez, responsable dels assumptes econòmics de l'Església, "no hi ha la suficient organització ni la mentalitat dels ciutadans està preparada encara per assumir un altre sistema". Tanmateix, afegí, "l'actual model és susceptible de moltes millores".

"Estem en la fase intermèdia"

En un programa dedicat a l'Assignació Tributària, emès per la cadena COPE, Bernardo Herráez va afirmar que l'Església camina cap al seu autofinançament. "Actualment —digué— ens trobem en una fase intermèdia, en la qual cal canviar la mentalitat dels ciutadans".

Avui dia, el 40% de les persones que fan la declaració de renda destinen a l'Església catòlica la part del 0,52% que li correspon. El 60% restant d'aquest percentatge va destinat a "altres fins d'interès

social", si bé d'aquest 60%, la meitat no decideix cap destí. L'actual legislació disposa que en cas que la casella quedi en blanc, la quota es destina "fins socials" que, des del Ministeri d'Afers Socials, gestiona la ministra Matilde Fernández. A Itàlia, per exemple, la legislació precisa que la quota dels contribuents que no es pronuncien es reparteix de forma proporcional entre totes les opcions.

El vice-secretari de la Conferència Episcopal va lamentar l'elevada incidència del 30% de persones que no omplen l'apartat corresponent.

Bernardo Herráez va reconèixer que una de les causes d'aquesta situació poden ser els mètodes inadequats amb què s'omplen aquests impresos, ja que la majoria de les persones deixen la declaració de la renda en mans de gestories o assessors que no tenen l'obligació de saber què cal senyalar amb una creu als apartats corresponents. També afirmà que el mètode tècnic que el Govern ha reglamentat té grans i greus deficiències, que ara tracta de corregir.

El responsable de l'economia de l'Església va mostrar la seva esperança que aquestes deficiències puguin ser corregides en les pròximes converses que mantinguin els representants de l'Església i de l'Estat.

Bernardo Herráez elogià,

però, el compromís de l'Estat de compensar amb una dotació especial dels seus pressupostos la part del pressupost de l'Església —xifrat en 15.000 milions de pessetes— que no s'arriba a cobrir amb l'Assignació Tributària.

Amb la quantitat que es recapta per l'Assignació Tributària es contribueix, fonamentalment, a atendre les necessitats dels sacerdots, el salari dels quals actualment oscil·la entre 50.000 i 80.000 pessetes mensuals, de les quals unes 40.000 provenen de l'Estat, segons assenyalà monsenyor Herráez.

Les restants quantitats recaptades es destinen a mantenir institucions de l'Església o a ajudar algunes de les necessitats pastorals i religioses que es porten a terme.

Per a monsenyor Herráez, els

catòlics espanyols, per tradició històrica, no han estat acostumats a mantenir amb els seus diners l'Església. Ara es tracta de prendre consciència sobre aquesta necessitat.

Cal ser conseqüents

Per tal de donar sortida a aquesta situació, el vice-secretari de la Conferència va apuntar les solucions adoptades per algunes parròquies, que han establert quotes familiars per subscripció. Aquesta és una de les moltes fórmules possibles. Però el que no es veu gens clar és que "si hom pertany a l'Església, cal que sigui conseqüent. El Concili va indicar que els catòlics han de contribuir al seu propi sosteniment", digué.

Bernardo Herráez va assegurar també que els bisbes no



faran una campanya a favor de l'assignació tributària mentre no es clarifiquin altres problemes, perquè "no desitgen que l'Església pugui semblar com un rival dels pobres".

Celebrat a Roma el XIII capítol general

"Nova mare general a la companyia de Maria"

ROMA.— Setanta-una religioses procedents de vint-i-tres països d'Europa, Amèrica, Àsia i Àfrica, s'han reunit a Roma per avaluar la vida i el treball apostòlic realitzat en els últims sis anys, en els diferents contextos en els quals està present la Companyia de Maria, i procedir a l'elecció del nou Govern Central.

Aquest Capítol coincideix amb la conclusió de l'Any Jubilar amb el qual les religioses han celebrat el 350è aniversari de la mort de la seva

Fundadora, Joana de Lestonnac.

La Companyia de Maria, fundada l'any 1607 a Bordeus, és l'obra d'una dona de fe que sap llegir en els desafiaments del seu temps una crida del Senyor a "donar la mà" amb un projecte de vida religiosa apostòlica que encara avui continua obrint noves perspectives a noves generacions.

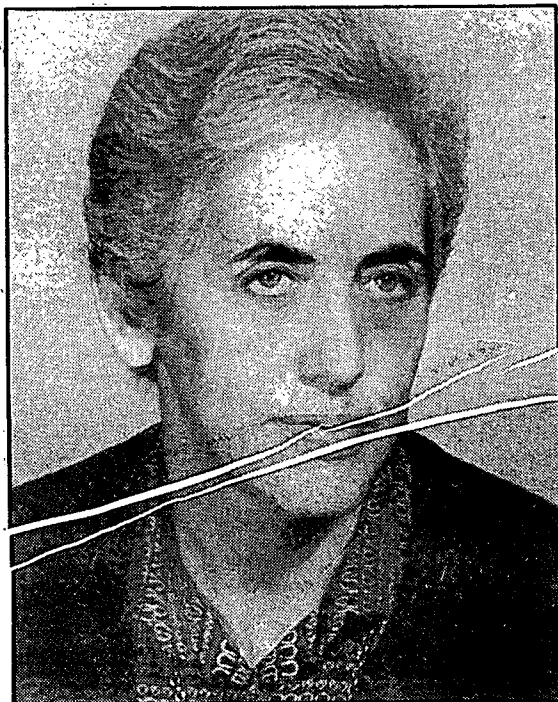
La missió que duu a terme consisteix en l'evangelització com a educadores al servei d'una fe que es manifesta en obres de justícia. La joventut és el camp preferencial d'acció apostòlica, com esperança de vida i transformació de la societat.

L'atenció a les situacions més urgents, amb particular dedicació a l'educació de la dona, ha donat a la Companyia, des dels seus inicis un fort impuls d'expansió que l'ha empès a fer-se present en diferents països. De bon començament, a Europa; després, en el s. XVIII, a Amèrica; i en el nostre segle, a l'Àfrica i a l'Àsia, tot aconseguint el fort desafiament d'un procés d'inculturació en el diàleg fe-cultura, fe-justícia.

El dia 11 d'abril del 1991 fou elegida la nova Mare General, MARGARITA MARIA PEDRAZ, espanyola, nascuda a Salamanca l'any 1940, persona d'una gran experiència, atesos els diferents serveis acomplerts a la Companyia: Responsable de Formació, Provincial de Galícia i membre de l'Equip General en aquest últim sexenni.

Posteriorment foren també elegits els altres membres de l'Equip General.

El Capítol, que havia estat inaugurat el dia 23 de març, fou clausurat el dia 20 d'abril.



La nova mare general, Margarita María Pedraz, va néixer a Salamanca

Vulgueu conèixer el llibre sobre l'obra de l'artista capdavanter en el món dels goigs, titulat

**RICARD VIVES I SABATÉ,
UNA VIDA PER ALS GOIGS**

de l'escriptor Xavier García

Va profusament il·lustrat,
reflex de la pietat ancestral del
nostre poble

Comandes a: Editorial Gran Penya.
Rambla Principal, 52. Vilanova i la Geltrú.
Tel. 893 88 71 de 11 a 14 h.

Francesc Ciuraneta i Aymí va néixer a la Palma d'Ebre ara fa 51 anys. Cursà estudis eclesiàstics al Seminari de Tortosa i va ser ordenat sacerdot pel bisbe Manuel Moll i Salord l'any 1964. Després, es llicencià en Teologia dogmàtica per la facultat de Teologia de Catalunya. Exercí el seu ministeri sacerdotal a través de diverses tasques: un any com a prefecte del Seminari Menor de Tortosa, cinc com a vicari de la parròquia de Flix (Ribera d'Ebre), quatre anys com a rector de la parròquia de Vilalba dels Arcs (Terra Alta), vuit anys com a arxiprest d'Amposta (Montsià) i set anys com a vicari d'apostolat seglar i vicari general substitut del bisbat de Tortosa. Finalment, el seu nomenament com a nou bisbe de Menorca ha arribat mentre exercia de secretari particular del Dr. Ricard M. Carles, arquebisbe de Barcelona.



L'home de confiança de l'Arquebisbe de Barcelona

DECLARACIONS DES DE LA CONFIANÇA

Seguidament reproduïm algunes de les declaracions del nou bisbe de Menorca en saber que se li havia assignat aquest ministeri:

"La meua vida sacerdotal ha estat un seguit de sorpreses. Sense anar a la recerca de res, el Senyor m'ha sorprès sempre amb mesura creixent, servint-se dels meus superiors eclesiàstics que m'han confiat responsabilitats cada cop més compromeses.

Penso en el meu primer ministeri parroquial a Flix com a coadjutor amb un intens treball amb el jovent; després, Vilalba dels Arcs i Pobla de Massaluca amb un treball comarcal, cercant d'encetar camins de pastoral de conjunt; seguidament, la Parròquia Arxiprestal d'Amposta, on calgué institucionalitzar els nous camins pastorals inaugurats pel Vaticà II; treball parroquial simultani després amb les classes de Teologia Dogmàtica en el Seminari Diocesà i l'Institut de Teologia per a Religiosos i les obligacions de la consiliaria diocesana de Pastoral Familiar.

Vingué després el trasllat a Tortosa per assumir, com a Vicari Episcopal per a l'Apostolat dels Seglars i Vicari General Substitut, la tasca de promoure l'acció pastoral de la Diòcesi de Tortosa. En el Sínode Diocesà se m'encomanaren treballs de Secretari General amb funcions d'impulsar i coordinar aquella gran empresa diocesana. El meu record agraït i cordial a tots els germans preveres del clergat tortosí que col·laborà, formant una estreta pinya, en tota la tasca de la promoció de la pastoral diocesana, sobretot en la realització del Sínode Diocesà."

AGRAÏMENT AL SENYOR PEL NOU SERVEI

"I el meu agraïment, sobretot, a Déu Pare que en la seva providència ha disposat poder viure físicament i afectiva molt a prop del meu Bisbe, Ricard M. Carles. Aquest fet ha representat per a mi una riquesa inestimable per les moltes lliçons rebudes.

Ara, com una sorpresa més, m'ha arribat aquesta elecció per a l'episcopat, per a regir en nom del Senyor la Diòcesi de Menorca. Agraeixo al Senyor aquesta nova responsabilitat, que assumeixo amb una gran pobresa

Mn. Francesc Ciuraneta, nou bisbe de Menorca

d'esperit. En aquests moments ressonen en el meu interior aquelles paraules que Santa Teresa escoltava del Senyor: "No t'afligeixis, els meus afers són els teus i els teus són els meus". Em sento tranquil, com un infant a la falda de la mare, a l'espera dels dons del Senyor.

El meu agraïment al Sant Pare, Joan Pau II, que m'ha considerat digne d'aquest ministeri i m'ha confiat aquesta missió."

PLENA DISPONIBILITAT

"En quant a l'exercici del ministeri episcopal, la meua disponibilitat és plena per tal que tota la meua vida esdevingui una glorificació digna de Déu i un servei integral als homes des de l'Evangeli.

Com a bisbe voldria ser un sacerdot, un mestre i un pastor, digne de Jesucrist Summe Sacerdot, Únic Mestre i Bon Pastor de les nostres ànimes. Funció meua serà la de mantenir una plena disponibilitat per a ser un instrument dòcil a les seves mans per tal d'encoratjar i conjuntar criteris, voluntats i esforços perquè, caminant tots junts com a comunitat de fe, esperança i caritat, transparentem a Menorca l'Església de Jesucrist, una Església alhora pobre i pecadora però santa i santificadora, evangelitzada i evangelitzadora. Així podrà esdevenir sagrament de salvació.

Confio en la vitalitat present de l'Església que pelegrina a Menorca; en el lliurament joïós i il·lusionat dels preveres, que ja des d'ara tinc com a germans ben estimats; en la tasca generosa dels religiosos i religioses que dia a dia malden per transparentar el Regne; en la majoria d'edat d'un laïcat responsable, que viu plenament la seva condició de membre de l'Església. Des de la nostra comunió evangelitzadora hem de continuar la tasca de sembrar amb joia i esperança la bona nova de la salvació de Jesucrist per tal de revitalitzar els practicants i desvetllar la inquietud religiosa dels allunyats. Que l'Evangeli de Jesucrist, l'esperit de les benaurances, esdevingui cada cop més l'eix vertebrador de la vida dels fidels menorquins."

PREFERÈNCIA PELS NECESSITATS

"Ja des d'ara em poso a la disposició de tots, amb una salutació ben cordial per a tothom. Que aquesta arribi sobretot als

més necessitats de l'ajut del Senyor i dels homes: malalts, vells abandonats, marginats... Pregueu per mi com jo, des de fa uns dies, ja prego molt intensament per tots vosaltres, els meus futurs diocesans."

Que la Mare de Déu de Toró ens embolcalli amb el seu mantell de misericòrdia i esdevingui una valuosa intercessora per tots nosaltres davant el Pare."

El nou bisbe de Menorca pertany al sector tradicional de l'Església i té una preocupació notable pels més desfavorits de la nostra societat, és un bon coneixedor de la realitat múltiple i pastoral de l'Església catalana.

■ C.C.

FULLS CULTURALS

L'amenitat i l'interès al servei de la sana doctrina

Fulls Culturals

és un instrument eficaç, econòmic, còmode i atractiu per a l'apostolat.

Fulls Culturals

és una publicació creada, escrita i impresa PENSANT EN EL POBLE.

Fulls Culturals

Full setmanal doble, a dos colors. Mida 21 x 16.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

Orientació Religiosa

Excel·lent complement de la predicació pastoral

Per la seva notable presentació, el text evangèlic i comentaris perfils del santoral al ritme del temps litúrgic, consultori moral, etc., "ORIENTACION RELIGIOSA" és un full molt adient per ser repartit en les esglésies:

Full doble setmanal, a dos colors, Mida 24 x 17.

SUBSCRIPCIÓ MÍNIMA: 10 exp. setmanals.

Preu: 8 pessetes exemplar.

FACI UNA PROVA - DEMANI ELS EXEMPLARS QUE NECESSITI PER A 4 SETMANES I ELS ELS ENVIAREM GRATUÏTAMENT

SUBSCRIPCIONS

Sr. Adreça

D.P. POBLACIÓ Província

Se subscriu a:

HOJAS CULTURALES fulls setmanals

ORIENTACIÓ RELIGIOSA fulls setmanals

Les trameses es fan incloent a cada paquet els números corresponents a 4 setmanes.

Com vol que es facin les trameses?

A reemborsament? Per Correu Ordinari? (En aquest cas es cobrarà mitjançant una **tarjeta reemborsament** cada trimestre).

Comandes: OBRA CULTURAL - Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96 - 08010 Barcelona

La força de la fe vis

J. L. Martín Descalzo nasqué el 27 d'agost del 1930 a Madridejos (Toledo), però es considerava astorgà, tota vegada que la seva infantesa transcorregué a Astorga (Lleó) i allà s'inicià la seva vocació sacerdotal i hi donà els seus primers passos com a periodista. Fou ordenat sacerdot el 19 de març del 1953. Exercí durant uns anys l'apostolat sacerdotal a diverses parròquies. L'any 1960 ingressà a l'Escola Oficial de Periodisme. Des d'aleshores alternà les seves activitats sacerdotals amb les de periodista, formant part amb altres sacerdots-periodistes del grup encapçalat per Antonio Montero que canvià totalment l'estil de comunicació de l'Església d'Espanya.

Cobrí molt especialment la informació del Concili Vaticà II i, des d'aleshores, ha estat present en totes les reunions importants de l'Església: Sínodes, conclaves, viatges dels Papes Pau VI i Joan Pau II, assemblees episcopals, etc. Des del 1966 formava part de la redacció del diari madrileny ABC i, des del primer moment, s'oferí a col·laborar amb el nostre setmanari CATALUNYA CRISTIANA on, a part dels seus articles, l'any 1988 s'encarregà de les pàgines dedicades a la Quaresma 88. Des del seu ja remot primer guardó, el Premi Nadal, amb "La frontera de Dios", han estat innombrables els que la seva obra ha anat aconseguint. La seva llarga i penosa malaltia es reflectia en els seus articles dels darrers anys, amb un admirable sentit d'esperança que no el deixava defallir i que feia tot el possible per transmetre'ls als seus lectors.

■ C.C.

VIII

(De "Primer presentimiento de muerte")

Nunca podrás, dolor, acorralarme.
Podrás alzar mis ojos hacia el llanto,
secar mi lengua, amordazar mi canto,
sajar mi corazón y desguazarme.

Podrás entre tus rejas encerrarme,
destruir los castillos que levanto,
ungir todas mis horas con tu espanto.
Pero nunca podrás acobardarme.

Puedo amar en el potro de tortura.
Puedo reír costado por tus lanzas.
Puedo ver en la oscura noche oscura.
Llego, dolor, a donde tú no alcanzas.
Yo decido mi sangre y su espesura.
Yo soy el dueño de mis esperanzas.

Aunque es de noche

"¡Qué bien yo sé la Fuente que mana y corre
aunque es de noche!
Aquesta eterna fonte està escondida
este vivo pan por darnos vida
aunque es de noche.
Aquesta viva fuente que deseo
en este pan de vida yo la veo
aunque es de noche."
Juan de la Cruz

Poned sobre mi tumba mi nombre.
Y mi apellido: sacerdote.
Y nada más.
Porque jamás he sido
ni he querido ser
otra cosa.
Cuidad de que mis manos queden libres
o atadas por la cinta
de mi ordenación.
Y nada más.
Procurad que mis ojos permanezcan
bien abiertos,
asombrados
aún de tanto amor
como me dieron en un lejano día
de San José.
Y decidle a la gente
que me perdone,
si tantas, tantas veces me ahorré
yo, que era para ser repartido
como el pan que brotaba
de mis manos.
Explicadles que hubiera
deseado ser transparente para todos
yo, que sabía bien en dónde estaba
la fresca fuente fría de la que mana Dios.
Atrapado por Él en la lejana
y me descubrí siendo
tan sólo un expropiado
por utilidad pública, como un cisne
[encerrado

en su pequeño lago!
¡Y cómo me crecían las espigas
entre las manos! ¡Y cómo me guiaban
sin saber quién ni a dónde!
Y yo que apenas era un niño, tenía
tantas almas colgadas de mis manos
que ni un gigante hubiera
podido levantarlas. Y llevaba
carbones encendidos en la boca
y no eran más mis palabras,
ni mío mi corazón.
Pero aquellas palabras alquiladas
y mi prestado corazón caían rebotando
de alma en alma e iluminaban
sin que yo tuviera
aquella luz que a los demás cedía.
La fuente fría de Dios transcurría
dentro de mí, mientras yo estaba seco
y mis labios apenas conocían
la frescura de Dios que regalaban.
¡Ah, cómo me envolvía el misterio!
¡Qué pequeño y enorme el fruto de mis manos!
¡Qué oscura noche ceñía mis costados
mientras yo daba luz salida no sé de dónde!

Ahora ya sé bien que nada hice
que fuera mío. Que donde yo ponía
pan o vino, o mi cansancio y mis palabras,
Alguien lo convertía en carne y sangre,
cual si también yo mismo estuviera
consagrado.

En la mort del nostre
José Luis MARTÍN
nostres lectors aque
seu darrer llibre "I
Solitario", recen
l'editorial

Y que yo no sabría
quién bendecía cuando
y que mi voz también an
aunque era de noche en

¡Oh, noche que gutaste
cada día mis pasos y que
me sigues sosteniendo en
noche que multiplicas m
noche que alumbras mi
hacia el fin
Déjame bendecirte con m
que te suplican:

Sigue, sigue
río de Dios, lamitando
mis resacas orillas;
sigue tú sosteniendo esto
sigue, pan, floreciendo e
hasta que un día duerm
mis huesos
mientras tú sigues
hablando a mis herman
a través de mi última, de

Jugando

En medio de la sombra y
me preguntan si creo en
que tengo todo cuando es
el sol, la luz, la paz, el bi

Sin Tí, el sol es luz desco
Sin Tí, la paz es un cruel
Sin Tí, no hay bien ni co
Sin Tí, la vida es muerte

Contigo el sol es luz end
y contigo la paz es paz flo
Contigo el bien es casa re
y contigo la vida es sangr

Ultimas noticias sob

Se lo encontraron muer
de principios de otoño. Se
dando gracias al sol, que
su piel tras el cristal de la

Dijeron que sonaba un
y que él, desde la muerte,
la quería escuchar y que
las muertas manos a la v

Dicen que el cuerpo est
como el de un pequeño q
regresar hasta el punto d
Aseguran que no estaba
y jugaba a morir, como s
el último recreo de su vid



scuda en l'esperança

re estimat col·laborador
DESCALZO, oferim als
ests poemes, extrets del
Testamento del Pájaro
tment publicat per
Verbo Divino.

a jamás
yo bendecía
nanecía en otros
mí.

e ahora
cansancio,
tíminuto amor,
baso vacilante
ll!
nis manos atadas

s tartamudeos
entre mis dedos
an por fin,

os
finitiva, noche.

Fe
o con Lope

de la herida
Ti. Y digo
stoy contigo:
en, la vida.

olorida.
castigo.
razón amigo.
repetida.

amorada
orida.
posada
e ardida.

re la muerte del autor

I

to una mañana
nreía
aún lamía
ventana.

a campana
todavía
tendía
oz lejana.

ba acurrucado
ue quisiera
e partida.
sustado
fuera
a.

II

*Antes que sus amigos, se enteraron
de su muerte las cosas, las queridas
cosas que tanto amó, que, sorprendidas,
a su cuerpo caído se acercaron.*

*"¿Por qué no ríe ya?", se preguntaron
los bolígrafos viudos, las dormidas
librerías, las sábanas caídas
que por última noche le arroparon.*

*Todo esperaba el roce de sus dedos,
todos querían volver a su mano,
porque, en su muerte, todos se morían.
Y allí quedaron los objetos quedos.*

III

*Cuando llegó, la gente no entendía
que estuviera tan muerto, tan dormido
aquel muchacho que no había sabido
más que vivir, vivir, mientras vivía.*

*¿Qué vas a hacer, la gente le decía,
ahora que estás tan muerto, tan herido,
ahora que tus jardines han buido
y que se te ha extraviado la alegría?*

*¿Cómo amaré tu corazón parado?
¿Qué harás si la esperanza se te acaba?
¿Podrás vivir en la tiniebla fría?
Pero él seguía allí, muerto y helado.
Pero él estaba muerto y se callaba.
Pero él estaba muerto y no sabía.*

IV

*El no sintió que el cuerpo iba quedando
duro, de piedra solitaria y fría.
No comprobó que el corazón dormía
y que la última sed se iba apagando.*

*Pero allá, en algún sitio, suplicando
se oyó su muerta voz que repetía
que aceptaba morir, pero quería
salvar lo que se estaba marchitando.*

*Salvar la pobre carne de la muerte,
rescatar del gusano aquellas manos
y que el niño corazón que tanto amara.
Pero estaba ya jugando su suerte:
era el precio que pagan los humanos.
Porque la vida siempre sale cara.*

V

*Y entonces vio la luz. La luz que entraba
por todas las ventanas de su vida.
Vio que el dolor precipitó la huida
y entendió que la muerte ya no estaba.*

*Morir sólo es morir. Morir se acaba.
Morir es una hoguera fugitiva.
Es cruzar una puerta a la deriva
y encontrar lo que tanto se buscaba.*

*Acabar de llorar y hacer preguntas;
ver al Amor sin enigmas ni espejos;
descansar de vivir en la ternura;
tener la paz, la luz, la casa juntas
y hallar, dejando los dolores lejos,
la Noche-luz tras tanta noche oscura.*



La seva obra literària

Narrativa

- Diálogos de cuatro muertos (1954)
- La frontera de Dios (1956)
- El hombre que no sabía pecar (1961)
- Lobos, perros y corderos (1978)
- El demonio de media tarde (1982)

Poesía

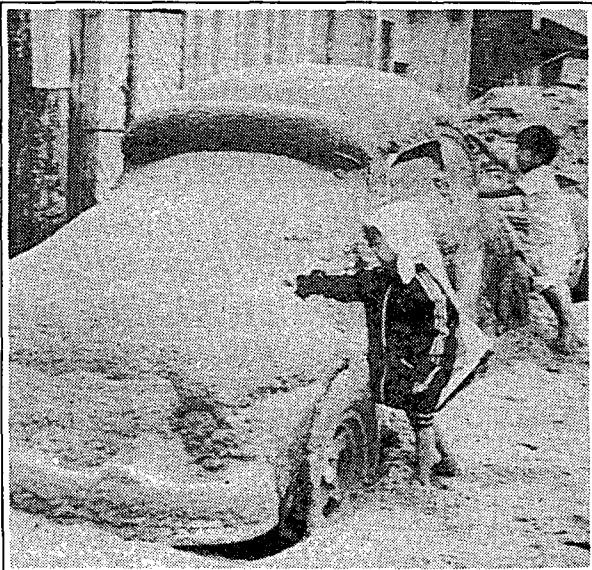
- "Fábulas con Dios al fondo" (1957)
- "Camino de la cruz" (1957)
- "Querido mundo terrible" (1970)
- "Apócrifo" (1975)
- "Apócrifo del domingo" (1983)
- "El joven Dios" (1986)
- "Testamento del pájaro solitario" (1991)

Teatre

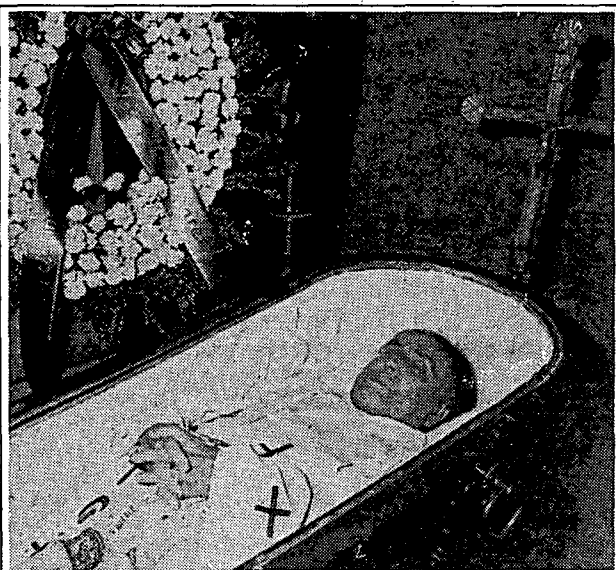
- "La hoguera feliz" (1962)
- "A dos barajas" (1972)
- "Segundo juicio de Galileo" (1977)
- "Las prostitutas os precederán en el reino de los cielos" (1983)

Assaig

- "Un cura se confiesa" (1955)
- "San José García" (1958)
- "Por un mundo menos malo" (1958)
- "Siempre es Viernes Santo" (1963)
- "Un periodista en el Concilio" (1965)
- "El Concilio de Juan y Pablo" (1967)
- "Dios es alegre" (1971)
- "La Iglesia, nuestra hija" (1972)
- "El verdadero rostro de María Ráfols" (1981)
- "Tarancón, el cardenal del cambio" (1982)
- "Razones para la esperanza" (1985)
- "Paco y su gata" (1984)
- "Razones para la alegría" (1986)
- "Razones para el amor" (1986)
- "Vida y Misterio de Jesús de Nazaret" (1987)



El volcà Pinatubo, els terratrèmols i el tifó Yunya han cobert de cendra i de dolor els pobles i les vides de milers de persones



Capella ardent del nostre estimat col·laborador José Luis Martín Descalzo



Un mossèn dona l'absolució a una víctima dels enfrontaments interètnics a Sud-àfrica

12, dimecres

República de Rússia: avui elecció de president

Més de 100 milions de ciutadans de la República més extensa de la Unió Soviètica elegiran avui, per primera vegada en la seva història, el president de la República de Rússia. Sembla que Boris Eltsin té totes les de guanyar, si bé es veu difícil que aconseguixi la majoria absoluta, la qual cosa obligaria a una segona volta. El contrincant amb més possibilitats és el comunista Nikolai Rijkov que té el suport de bona part de l'aparell burocràtic comunista encara en el poder. El pacte entre Gorbtxov i els presidents de nou repúbliques preveu les eleccions generals a no trigar. Rijkov propugna una transició regulada, sospitosa de voler retornar a l'antic sistema; Eltsin vol una perestroika accelerada d'inspiració socialdemòcrata.

Nova Delhi: avui segona fase de les eleccions legislatives

Més de 100 milions d'indis acudirán avui a les urnes per reprendre les eleccions interrompudes arran de l'assassinat de Rajiv Gandhi. Se celebraran en tretze estats. Dissabte, 208 milions de ciutadans estan convocats també a les urnes per emetre el seu vot en l'última jornada electoral. Sembla que cap partit polític dels que concorren a aquestes eleccions assolirà la majoria absoluta. El Partit del Congrés, vinculat a la família Gandhi i que ha governat al país durant 40 anys, presenta com a candidat a Narashima Rao, que els analistes polítics consideren mancat del carisma necessari per obtenir la victòria. L'únic estat on per raons de seguretat no se celebraran els comicis fins el 22 de juny és el Panjab.

13, dijous

Madrid: un paquet-bomba mata dos policies

Un paquet sospitós dipositat en una empresa de transports, al barri madrileny de Vallecas, esclatà quan els artificiers de la policia el traslladaven a un furgó. El paquet contenia uns cinc quilos d'explosius. Altres quatre policies i dos civils resultaren ferits de diversa consideració. L'autoria sembla que una vegada més s'haurà d'imputar a ETA. El destinatari del paquet era un dirigent d'una societat constructora que ha participat en la construcció de l'autovia de Leizaran.

Moscú: clar avantatge d'Eltsin en les eleccions

Els primers resultats escrutats donen, sense arribar globalment al 50%, un clar avantatge al líder radical Boris Eltsin. La participació es calcula en un 75% dels electors. L'ex-primer ministre de l'URSS, Nikolai Rijkov i el líder del Partit Liberal-Demòcrata, el seguien a considerable distància. Gorbtxov ha declarat estar disposat a col·laborar amb el nou president de Rússia elegit democràticament, sigui qui sigui, al mateix temps que apuntava la necessitat de renovar el PCUS.

Jerusalem: sorgeix el Partit de la Unió Nacional Palestina

Aquest Partit, fundat a finals del 1989, al qual pertanyen centenars de palestins de Nablús, Hebron, Jericó i Ramallah, i que fins ara per raons estratègiques i polítiques s'havia mantingut en l'anonimat, s'ha desmarcat de la línia de l'OAP, declarant que s'acabi la lluita armada contra Israel, la creació d'un Estat palestí en els territoris de Cisjordània i Gaza, confederat amb Jordània i partidari de converses bilaterals amb Israel. També demana ser present en la conferència de pau, i es proposa promoure en el territori, l'economia, l'educació i els serveis en general. James Baker i David Levy s'entrevistaran avui a Washington.

14, divendres

Moscú: gran triomf de Boris Eltsin

En les primeres eleccions plenament democràtiques celebrades a Rússia, la victòria per majoria absoluta ha estat pel líder reformista Boris Eltsin, amb el 60% dels vots emesos. Els dos candidats comunistes, Rijkov i Vakatin, entre tots dos, no han passat del 20 per cent de vots. En les dues principals ciutats de la Unió, Moscó i Leningrad, Eltsin ha dominat per un ampli marge els seus rivals. També en aquestes dues ciutats, els dos alcaldes reformistes, Popov i Sobchak, han obtingut majoria absoluta. Aquests resultats deixen molt mal parat el PCUS, i s'espera que la coalició reformista Rússia Democràtica es converteixi en un Partit alternatiu al PCUS.

Tirana: Fatos Nano secretari general del Partit Socialista

El X Congrés del Partit del Treball Albanès, convertit ara el Partit Socialista, elegí ahir secretari general Fatos Nano, de 39 anys, economista, i que és ministre de Comerç Exterior en el nou govern elegit la setmana passada. El PS ha manifestat en un comunicat el propòsit d'adherir-se al corrent socialdemòcrata europeu.

Bilbao: nou atemptat d'ETA

El guàrdia civil, Ricardo Couso Ríos, que esperava la sortida del seu fill a la porta del col·legi, en la localitat biscaïna de Trápaga, fou mort a trets per un comando d'ETA. Sembla que l'atemptat té relació amb l'oposició d'ETA a l'autovia de Leizaran. Precisament aquests dies s'havia anunciat la represa de les obres d'aquesta autovia que ha d'unir Navarra i Guipúscoa. És la tercera víctima mortal en atemptats d'ETA en vint-i-quatre hores.

15, dissabte

Londres: Major, Gran Bretanya, europea

Gran Bretanya si vol preparar-se de cara al futur, i mantenir el seu pes específic en la política occidental, ha d'estar en el mateix cor d'Europa. Això és el que ha manifestat el seu primer ministre, John Major, que ha volgut deixar clar quin és el seu pensament en relació a la unió política i monetària europees. D'aquesta manera, John Major es decanta notòriament de la política europea capitanejada per Margaret Thatcher.

Estocolm: Suècia demanarà l'entrada a la CE

Suècia creu que pot conjugar perfectament bé la seva neutralitat amb la seva pertinença a la CE. El proper dia 1 de juliol, segons ha manifestat el primer ministre suec, el socialdemòcrata Ingvar Carlsson davant del Parlament suec, el seu govern presentarà la seva sol·licitud d'ingrés a la CE. Carlsson creu que la CE es desplega en els camps de la cooperació econòmica i política, i que la defensa militar pertany a l'OTAN, tot i que no fa escarafalls que un dia Suècia pugui també pertànyer a la UEO.

Luxemburg: l'Europa sense fronteres, encara no

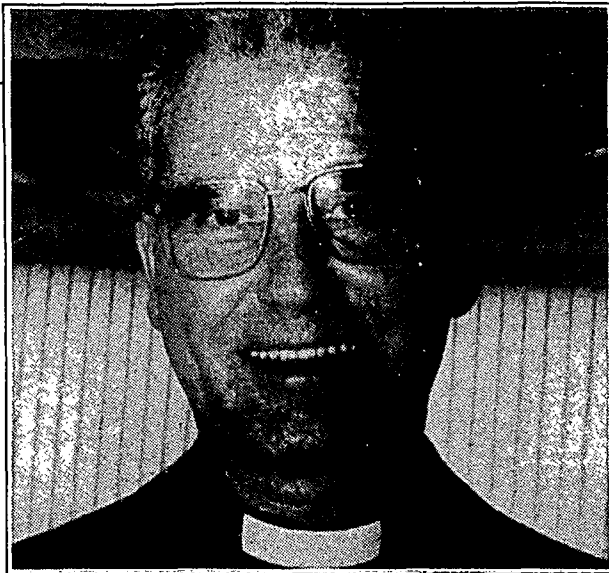
El Grup de Trevi, format pels ministres de l'Interior i de Justícia dels Dotze, no pogué aprovar ahir un acord final sobre la lliure circulació de ciutadans en una Europa sense fronteres. El més probable és que l'acord s'ajorni fins al 1995. Gran Bretanya i Dinamarca són els països que hi posen més dificultats.

Roma: la tragèdia dels refugiats albanesos

El govern decidí ahir que els anomenats "boat people", refugiats albanesos que a bord de diversos vaixells esperaren poder desembarcar a Itàlia, siguin retornats al seu país. Es calcula que són unes set-centes persones.



El Papa visita a Polònia els presoners condemnats a llargues penes



Felipe Fernández García, fins ara bisbe d'Àvila, ha estat nomenat bisbe de Tenerife



Mons. Mario Tagliaferri, nunci apostòlic a Espanya, posant la primera pedra del pavelló de la Santa Seu a l'Expo 92 de Sevilla

16, diumenge

Nova Delhi: sagnant últim dia d'eleccions

Ahir s'acomplí la tercera i última fase de les eleccions a l'Índia. Els resultats dels comicis no se sabran fins d'aquí vuit o deu dies, però sembla clar que cap formació política no tindrà la majoria absoluta. La jornada d'ahir es va veure endolada per la mort de més de 100 persones i altres tants ferits en un salvatge atac de militants separatistes sikhs contra dos trens de viatgers a l'Estat de Panjab, que no celebrarà les seves eleccions fins el proper 22, sota la vigilància d'un fort desplegament de les forces de seguretat per evitar la violència. Així, doncs, és molt probable que les eleccions no assoleixin la seva principal finalitat: un Partit que compti amb la majoria absoluta per poder assegurar un govern estable que regeixi el país.

Roma: destí incert dels refugiats albanesos

Els caps de tres ferits carregats amb prop de 400 albanesos, i una nau turca amb més de cent, s'han negat a complir les ordres del govern italià de retornar a Albània. La raó que han donat és la por que els refugiats promoguin aldarulls a bord. Ahir també set barques plenes de refugiats es trobaven a l'Adriàtic plenes de refugiats. Itàlia diu que ja ha acceptat més de 20.000 refugiats i que no en pot admetre més. Mentrestant la situació política a Albània és d'una democràticització molt minsa, per part dels comunistes renovats sense grans canvis.

Sicília: avui eleccions regionals

Avui, els sicilians que representen el 10 per cent de l'electorat italià estan convocats a les urnes, per renovar els seus representants a l'Assemblea regional i a una dotzena d'ajuntaments. Els Partits polítics hi donen molta importància perquè les contemplen com un test de cara a les generals de l'any vinent. Les dues coses que més preocupen als sicilians són: l'alt percentatge d'aturats i el creixent poder polític de la màfia.

17, dilluns

Manila: continua la tragèdia del Pinatubo

Després de sis-cents anys de silenci i quietud, el despertar del volcà filipí Pinatubo, que ja fa 18 dies entrà en erupció, esdevé cada dia més tràgic. Les autoritats han estès el radi de la zona prohibida a l'entorn del volcà a 40 quilòmetres, i més de 300.000 persones han hagut de fugir davant l'abundant pluja de cendres que en algunes ciutats tenen ja un gruix de 50 centímetres, i que afecta la respiració i enterboleix la visió. La situació s'ha agreujat per la cadena de moviments sísmics que afecten la zona, i per l'arribada d'un tifó. Es calculen ja en més de 130 les persones mortes.

Nova Delhi: Eleccions. Ningú no està content

Perquè cap partit no ha obtingut la majoria. Perquè tothom desitja un govern estable que pugui reconduir la vida del país sense entrebancs. Perquè els fantasmes de la violència i del radicalisme fonamentalista planegen sobre el país. En el recompte de vots realitzat fins ara, el Partit del Congrés té un clar avantatge sobre la segona formació política més votada el Partit Bharatiya Janata. Ara els analistes polítics estan pendents del que pugui passar al Panjab que celebrarà els comicis per elegir els seus 13 representants el proper dia 22.

Ankara: dimissió del govern turc

El congrés del Partit de la Mare Pàtria, que governa Turquia des del 1983, rebutjà ahir reelegir com a primer ministre a Yildirim Akbulut, el qual tot seguit presentà la dimissió pròpia i del seu govern al president Turgut Özal. Segons la tradició turca el nou president del Partit, Medut Yilmaz, serà el nou primer ministre, a qui Özal encomanarà la formació d'un nou govern. Aquest fet podria ser un pas endavant en la democràticització del país.

18, dimarts

Ciutat del Cap: blanc i negres, iguals davant la llei

El Parlament sud-africà derogà ahir l'última llei de caràcter racista encara vigent que, en el moment de néixer classificava els ciutadans segons el color de la pell, i que era la base de tota l'estructura segregacionista. Per això s'anomenava "la mare de totes les lleis". L'apartheid es considera desmantellat. Ara el gran repte de totes les formacions polítiques sud-africanes és posar-se d'acord per elaborar una nova Constitució no racista. També els EUA, abans d'aixecar totalment les sancions contra Sud-àfrica espera que el govern alliberi totalment els presoners polítics.

Palerm: eleccions sicilianes, la DC guanyadora

La Democràcia Cristiana que exerceix el poder a Itàlia des de fa 40 anys, ha estat la guanyadora dels comicis sicilians amb el 42,3% (un 3% més que el 89). La formació política més castigada ha estat el PDS (Partit Democràtic de l'Esquerra), antic PCI que ha obtingut solament el 9,9% de vots (19,8% en el 89). Un fet a destacar és l'èxit de la nova formació política Rete de l'ex-alcalde democristià de Palerm, dissident d'aquesta formació i coratjós lluitador contra la màfia, que en la seva primera aparició en la palestra electoral ha obtingut un 7,8% de vots.

Viella: constituït el Consell General de la Vall d'Aran

Ahir la Vall d'Aran visqué una jornada històrica. Després de 158 anys, en què fou abolit per la monarquia absoluta espanyola, els 6.000 habitants de la Vall d'Aran varen recuperar el seu autogovern amb la constitució del Consell General. Pilar Busquets (CIU) n'és la primera síndica o presidenta.

Política i moralització

Periòdicament, el president de la Generalitat de Catalunya torna a insistir en la necessitat de fer arribar un discurs moral que penetri per tal de fer front als mals moderns que, segons el president, són l'hedonisme, la insolidaritat o l'individualisme.

Res a dir amb aquesta preocupació que va més enllà de l'acció pragmàtica del polític sovint limitada als resultats electorals i la gestió brillant. Tanmateix, —ja ho havia manifestat en d'altres ocasions— tinc dues reserves a la manera com el president planteja la qüestió. La primera, pel fet que sembla que més que no pas d'una presa de consciència ètica, el que el preocupa és la disciplinització de la societat. El president es refereix a la moralització com a procés pel qual l'individu s'autoexigiria un esforç superior en benefici de la col·lectivitat. En realitat, sembla que vulgui retrobar aquella exigència de l'ascetisme propi del puritanisme protestant del primer capitalisme, però que en lloc de tenir una base religiosa, ara Pujol el fonamentaria en una base patriòtica. La segona reserva estaria en el fet que la demanda de moralització es dirigeix bàsicament cap al ciutadà individual i a la societat civil. Però en general s'oblida de referir-la precisament cap a allò que de fet és la major i més constant font d'escàndol i de desmoralització col·lectiva, és a dir, la mateixa acció política: l'insuït electoral, l'abús de poder, la propaganda il·legítima, l'ambició com a substitució de la voluntat de servei, etc.

A vegades s'ha dit que Pujol s'interessava pel discurs de reflexió ètica sobre la política que fa el president de Txecoslovàquia Vaclav Havel. Però jo hi veig diferències molt grans. És que Havel parteix de l'autocrítica, com a objecte fonamental de la seva reflexió moral i de la crítica de la política com a font de desmoralització pública, i d'altra banda concep la política precisament com a moralitat practicada.

De fet, no hi pot haver reflexió ètica sense conducta exemplar, ni es pot confondre la presa de consciència ètica —que sempre és autocrítica— amb la simple moral que necessita el soldat, i que té la seva base en l'autoengany. Aquest és el problema.

■ Salvador Cardús



Els astres i l'astrofísica

*El cel parla de la glòria de Déu,
l'estelada anuncia el que han fet
les seves mans.*

(Salm 18)

Si la radioactivitat residual ens mostra que la Terra no fa més de 4.600 milions d'anys que es va formar, i aleshores ja en feia més de 10.000 milions que existia el cosmos, una pregunta fonamental per a nosaltres és: com es va originar el sistema solar amb el nostre planeta inclòs? Molt abans del còmput de l'edat de la Terra ja es van idear hipòtesis sobre la seva formació amb tot el sistema planetari, però la resposta definitiva, dins del que es pugui dir científicament "definitiva", només l'astrofísica actual l'ha pogut donar. Ja en varem parlar en la sèrie d'articles sobre l'origen i estructura de l'univers. En donarem ara només un breu resum:

Història de les teories "cosmogòniques"

La primera veritable teoria sobre l'origen del sistema solar fou la proposada per **Descartes** el 1644. Venia a dir que d'una nebulosa de gas i pols que girava al voltant del seu centre, aplanant-se i arremolinant-se en certs punts, s'havien d'haver originat el Sol, els planetes i els seus satèl·lits. No va ser fins més d'un segle més tard que **I. Kant**, el 1755, publicà una hipòtesi semblant, però més detallada, que explicava la condensació de la pols còsmica per la gravitació newtoniana. Hipòtesi que el marquès de **Laplace** el 1796 amplià amb més càlculs i raonaments matemàtics. Aquesta "hipòtesi de Kant-Laplace" és la que l'astrofísica actual ha demostrat més encertada. Però no podem deixar de citar altres teories que s'idearen i en certs moments tingueren més acceptació:

El 1745 el comte de **Buffon** havia imaginat que els planetes podien haver-se format a partir d'una llengua de matèria ejectada pel Sol després d'haver col·lisionat amb un cometa. Ara sabem que això és totalment impossible perquè un cometa té molt poca massa (no arriba a una deumil·lionèsima de la Terra) i la hipòtesi de Buffon la feia d'unes 30.000 vegades més gran que la del nostra planeta.

3. Origen i evolució del sistema solar

Però una variant de la idea, reemplaçant cometa per estrella i xoc per proximitat és la que proposà **J. Jeans** el 1916: que en passar prop del Sol un àstre de magnitud semblant, sense xocar-hi, podia haver-li arrencat una tira de matèria, d'una centèsima part de la massa solar, la qual després s'hauria condensat fins a constituir els planetes. Aquesta fou l'explicació que es tingué per més versemblant durant molts anys. **Jefreys** s'hi adhereix el 1929, i **Woolison** encara la creia segura el 1964.

Abans de Jeans, el 1912, l'astrònom **Berkeland**, ampliant una idea de **See** de 1910, també havia proposat una teoria que tingué els seus adeptes, com per exemple **Berlanger** el 1927: que el Sol en el seu viatge a través de la galàxia s'havia trobat en un moment donat amb un núvol de pols i gas interestel·lar, que condensant-se gravitacionalment hauria originat els planetes. I, encara el suec **H. Alfvén** el 1942 exposà una cosa semblant: que el Sol de mica en mica havia anat atraient matèria interestel·lar, i no tan sols per la gravetat sinó pel seu camp magnètic més intens abans que ara, fins a fer-se'n una corona de la qual n'haurien sorgit els planetes. Totes aquestes hipòtesis consideren el Sol més vell que el seu entorn planetari.

I hem de mencionar encara **Lyttleton**, que el 1937 i 1940 (seguit per **F. Hoyle** el 1944); proposà que el Sol podia haver estat una estrella doble i que la component més petita en un moment donat hauria esclatat i part de la seva matèria girant entorn de la supervivent hauria acabat constituint els planetes.

L'Astrofísica ve al nostre ajut

Per a poder triar d'entre aquestes teories la més adequada a la realitat cal veure quina és la que explica millor el que l'astrofísica ha observat i deduït de la constitució dels planetes i del Sol. **Carl F. von Weizsäcker** el 1944 raonà la teoria de Kant-Laplace amb més profunditat, demostrant que tenia més consistència que la de Jeans, que en aquell moment era la generalment acceptada com a vàlida en els àmbits científics. Però els raonaments de Weizsäcker no decidien encara la qüestió. Hi calien dades positives. I dues són principalment les dades que ara han decidit la cosa:

1ª L'espectroscopia ha permès de mesurar el tant per cent de deuteri (hidrogen pesat) que conté l'atmosfera de Júpiter, que és la que conserva la composició inicial de quan es formà el sistema solar. Això no es podia fer a la Terra que no té hidrogen a l'atmosfera perquè la seva feble gravetat no l'ha pogut retenir. Comparant aquell percentatge amb el que hi ha en l'hidrogen interestel·lar s'hi ha vist una coincidència total. Això vol dir que la matèria inicial que formà els planetes era típicament interestel·lar, freda. No podia venir del Sol o d'una estrella, ja que la quantitat de deuteri hauria resultat unes cent vegades inferior, ja que és fragilíssim a les reaccions termònuclears i s'hi desintegra ràpidament. D'aquesta manera les hipòtesis de Jeans i de Lyttleton resten automàticament excloses: la matèria dels planetes no pot haver vingut de la

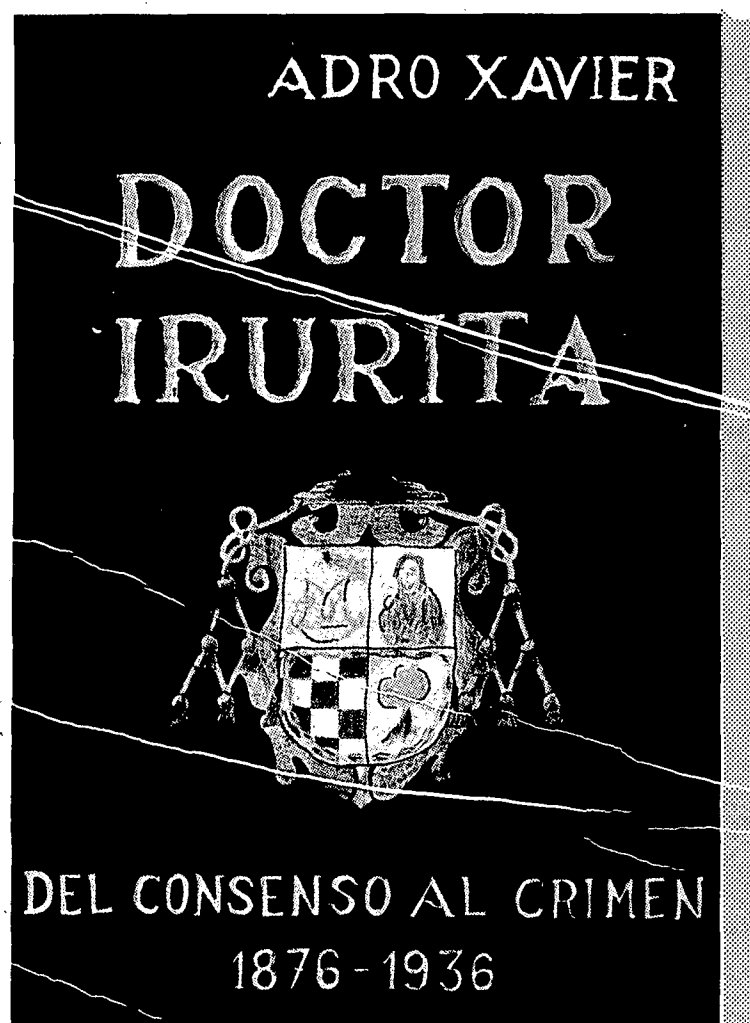
superfície d'una estrella ja formada i a alta temperatura.

2ª L'edat de la Terra s'ha pogut calcular pels mitjans radioactius, i l'edat dels altres objectes del sistema solar fent servir el mateix mètode amb les roques portades de la Lluna pels astronautes i per molts dels meteorits caiguts al nostre habitatge. Com que tots donen 4.600 milions d'anys, és molt versemblant que tot el que gira al voltant del Sol tingui aquesta edat. I l'edat del Sol? Serà la mateixa o és més antic? Si és la mateixa només podem donar la raó a Weizsäcker i no a Berkeland i als seus seguidors, ja que aquests postulen un Sol més antic. Doncs bé, l'edat del Sol es pot calcular també pel que l'astrofísica ens diu de com consumeixen el seu combustible nuclear les estrelles. Tenint en compte el percentatge d'heli que té es pot deduir amb molta aproximació que no pot fer més d'uns 5.000 milions d'anys que "crema", i més aviat sembla que han de ser menys. Té, doncs, la mateixa edat que el seu entorn planetari!

Així podem acabar dient que l'astrofísica ens ha aclarit que molt versemblantment fa uns 4.600 milions d'anys, en un racó de la galàxia a 30.000 anys-llum del centre, un núvol de matèria interestel·lar (provinent d'explosions de supernoves) començà a contraure's per acció gravitatòria, s'hi originaren uns remolins, es trencà en fragments, i el centre es comprimi fins a una temperatura altíssima, cosa que provocà el naixement de l'estrella que uns éssers intel·ligents un dia anomenarien Sol, mentre que els fragments dispersos es reuniren en nuclis metàl·lico-rocallosos o gasosos, i dels primers un seria la pàtria dels que acabarien descobrint tota aquesta història.

■ **Francesc Nicolau**

Professor de la Facultat de Filosofia de Catalunya



Fotos, gravats,
444 pàgs. preu 1.500 Ptes.

Gran biografia del que fou bisbe de Lleida i Barcelona

*Nou enfocament de la seva acció i
de la seva època.*

Reparació a un oblit

Comandes: Llibreria Urquinaona - Llúria, 4 - 08010 Barcelona - Tel. 318 18 96

Tres milions de persones han mort i mil milions han resultat afectades els darrers 20 anys per catàstrofes

La degradació ecològica ens aboca als “desastres naturals”

Durant els darrers 20 anys, tres milions de persones van perdre la vida i 1.000 milions van resultar afectades per “desastres naturals”, segons dades de Nacions Unides.

Quan la pluja arriba de forma torrencial sobre Bangladesh, o quan ni tan sols cau una gota sobre el Sahel, quan els huracans arrasen les costes del Carib i del Pacífic, quan la terra tremola a qualsevol part d'Àsia o d'Amèrica... els mitjans de comunicació parlen dels desastres naturals.

Però, fins a quin punt és correcte dir “desastre natural”? En altres paraules: són els vents, els moviments sísmics, les inundacions..., responsables únics dels milers de víctimes que anualment s'atribueixen a l'acció de la naturalesa?

Les preguntes no són poques... i les respostes gens fàcils. Però una gran veritat és que quan la terra, l'aire o l'aigua s'enfurismen, els qui més pateixen són sempre els més pobres dels països pobres.

La degradació ecològica és, sens dubte, una de les principals causes dels devastadors efectes de la violència dels elements. Cal remarcar, però, que els danys a la naturalesa són causa i conseqüència de la pobresa de milions d'éssers humans.

Les causes de la degradació ecològica

No es pot infravalorar la pobresa com a causa de la degradació ecològica, ni tampoc que les causes de la pobresa al Tercer Món estan principalment relacionades amb el Nord. Avui dia, ecologia i desenvolupament van estretament lligats. Perquè, si la degradació ecològica és causa de pobresa, la pobresa n'és, també, una conseqüència.

En efecte, si canvia el clima, segons que preveuen els experts, l'agricultura en serà la primera gran perjudicada. Per això, es diu que en el cas de les probables variacions tèrmiques, els pobres —el Tercer Món— en resultaran els principals perjudicats.

La temperatura de l'aire augmenta pels gasos que es produeixen a la Terra. Aquests formen una mantell que cobreix tot el planeta i genera l'efecte hivernacle: la calor entra però no surt.

Els gasos que s'originen dels automòbils, de les indústries, d'alguns productes químics són, juntament amb la tala de boscos, els principals responsables d'aquest augment de temperatura.

I la degradació ecològica és causa de desastres

La degradació ecològica repercuteix en els fenòmens naturals creant sequeres, provocant inundacions, agreujant les conseqüències dels huracans...

La sobreexplotació de les terres, la deforestació i l'erosió resultant d'aquestes pràctiques augmenten la tendència de les terres tropicals a inundacions i sequeres. Això ocorre amb la pèrdua dels boscos de l'Himàlaia i la degradació del bosc andí.

I una de les conseqüències directes de sequeres, inundacions, huracans... és la fam.

El fet, però, que desapareguin les collites d'una temporada pel pas de l'huracà o perquè les pluges han passat de llarg o, al contrari, perquè han caigut de forma desmesurada, no significa que no hi hagi aliments en un país.

El 1984, mentre al Brasil vint-i-cinc milions de persones patien fam, el país continuava essent el quart productor de cereals del món.

Avui, nombroses informacions de Nacions Unides i d'Organitzacions No Governamentals per al Desenvolupament (ONGD) coincideixen que la fam no ha de considerar-se com un desequilibri entre població i recursos naturals... es tracta d'un problema de manca de capacitat adquisitiva per part dels pobres. Tot i que hi ha casos excepcionals com el del Txad, on el 1985 ni amb diners no es podia comprar gra al mercat.

La injustícia social posa els pobres a l'arbitri dels desastres naturals

Segons l'organització britànica per al Medi Ambient, Earthcan, la mitjana d'un desastre al Japó és de 63 víctimes mortals, mentre que al Perú ho és de 2.900. Aquesta realitat és perquè els països més pobres, i les persones més pobres en aquests països, són els més vulnerables. I és la vulnerabilitat la que mata.

Per a esmentar un exemple: el terratrèmol de 1972 a Managua (Nicaragua) va enregistrar un valor de 6,2 a l'escala de Richter i va

produir la mort de 5.000 persones. El 1971, a Califòrnia es va produir un altre sisme amb un valor de 6,6 a l'escala de Richter i va causar la mort de 65 persones.

La disparitat de “resultats” davant d'una mateixa situació no ha canviat. I, el 1988, un terratrèmol, de 6,9 a l'escala de Richter, va provocar, a Armènia, 25.000 morts, mentre que dos anys més tard, un sisme de les mateixes característiques, a San Francisco (EUA), va originar 300 víctimes mortals. Un altre cas: un huracà va provocar, el 1974, 4.000 morts a Hondures; un de semblant a la zona de Darwin (Austràlia) va causar la mort a 49 persones.

El mateix passa en el cas de les sequeres. ¿Per què als Estats Units una sequera no va seguida d'una temporada de fam i sí al Sahel?



L'ablaniment dels desastres només serà possible amb una planificació a llarg termini

En definitiva: per què els “desastres naturals” es rabegen, principalment, en els més humils?

Allò que és evident, sense cap mena de dubte, és que la naturalesa, per ella mateixa, no és classista. L'únic secret sembla raure en la prevenció dels desastres.

Un cas paradigmàtic —o que almenys hauria de ser-ho— és el de pas de l'huracà Juana per Nicaragua. La seva previsió va permetre salvar desenes de milers de vides humanes... però no va poder evitar els efectes devastadors sobre les infraestructures i les collites de la zona atlàntica del país.

L'aigua, l'aire, la terra són vida i són mort

La humanitat i els éssers vius que poblen el planeta viuen de

l'aire que respiren, de l'aigua que beuen i dels fruits de la terra. Sense aquests tres elements seria impossible la seva existència. Aquests elements, però, també originen la mort en forma de inundacions, huracans i terratrèmols.

Els boscos de mangle a Haití podrien evitar, en gran part, els greus defectes dels huracans i de les ones ciclòniques, que, periòdicament, assolen el país. Però aquests boscos han desaparegut i el terreny s'ha desertitzat i els vents huracanats no troben gairebé resistència. No és estrany, doncs, que les inundacions siguin habituals.

L'aigua i el vent, en llurs manifestacions més violentes, maten anualment 30.000 persones. Ara per ara, les seqüeles de les inun-

dacions i els huracans, més que no pas accions de la naturalesa, són el resultat d'activitats humanes. És una conseqüència —segons la Unesco— de la manera com l'home administra la vegetació i els sòls.

Si hi ha boscos o si hi ha pastures, la terra exerceix l'“efecte esponja”; això vol dir que absorbeix l'aigua que, després, tornarà a l'atmosfera. Sense els boscos, l'aigua es perd per dues raons: la que la terra filtra no beneficia gairebé ningú, i que la terra no filtra destrossa els conreus.

El cas de Bangladesh n'és un clar exemple. Periòdicament, els monsons deixen caure, de forma torrencial, les seves pluges sobre aquest país asiàtic. La forta pressió demogràfica —700 persones per Km²—, ha fet els ecosistemes menys resistents a les fluctuacions naturals.

Les inundacions del 1988, a Bangladesh, es van produir immediatament després de les fortes pluges monsoniques a la conca del sistema del riu Ganges, a l'Himàlaia. Les conseqüències: 1.200 morts, centenars de milers de malalts com a resultat de la contaminació dels aliments i de l'aigua i 25 milions de persones van quedar sense llar.

Pel que respecta als terratrèmols, són les ciutats on el perill es posa més de manifest.

El 40% de les ciutats més grans del món es troba en zones sísmiques. Hom calcula que, cap a

l'any 2000, gairebé 300 milions de persones viuran en regions de gran risc de sisme, i que el 80% d'aquestes estaran en països del Tercer Món.

Cada any es produeixen al món més d'un milió de terratrèmols, dels quals la majoria gairebé no són perceptibles a no ser mitjançant els sismògrafs.

Però fins i tot aquells moviments de terra d'un valor elevat a l'escala de Richter no tindrien per què ser catastròfics... si s'acomplissin les normatives sobre construcció d'edificis en zones de risc sísmic.

Però no es fa. Això ocorre, especialment, a les petites poblacions de les zones rurals. I és així com cauen els edificis i famílies senceres fineixen entre les runes perquè els habitatges dels pobres són els més propensos a esclavar-se quan es produeixen moviments tel·lúrics.

I la causa d'això és que els pobres no disposen de mitjans per aconseguir una casa de fusta, amb eixos d'ancoratge a uns fonaments reforçats, que permetin que, en cas de sisme, l'habitatge pugui relliscar sobre si mateix. Passa al contrari, les cases dels pobres són fràgils, i els seus sostres de ciment i d'uralita es converteixen en la tapa d'un taüt quan tremola la terra.

Tot cercant solucions

Centenars de milions de persones es troben afectades de manera més o menys permanent pels anomenats “desastres naturals”. Per aquest motiu les Nacions Unides han declarat la dècada dels 90 com el Decenni Internacional per a la Reducció dels Desastres Naturals.

Pot, però, l'home enfrontar-se als elements? La resposta és positiva. La prevenció de gran nombre de desastres és possible. O, almenys, hauria de ser-ho si es té en compte que les causes i els efectes de les catàstrofes depenen, en bona part, de les activitats humanes.

La defensa del medi ambient i la implementació de programes de desenvolupament que tinguin en compte el factor ecològic són fonamentals per a aquesta prevenció. L'ablaniment dels desastres tan sols serà possible amb una planificació a llarg termini.

De moment, un cop definit el problema, ja s'ha començat a caminar.



Mossèn Ballarín, un escriptor d'èxit

“S’ha de trobar un lèxic pastoral, un lèxic amb espardenyes”

—Mossèn Tronxo?

—Ballarín, Ballarín; el Tronxo és el del llibre. Jo vaig néixer a la dreta de l'Eixample.

No sé, no sé... El cas és que té aquell parlar sec, eixut i sentenciós de pagès. Josep M. Ballarín, però, va néixer a Barcelona el 1920. I de menut semblava a vegades que la seva vida la menava més un novel·lista rus que no el bon Déu a qui després es va consagrar: fam a la llar, mort del pare i la germana amb quinze dies de diferència i, per acabar de fer-ho rodó, convocat per anar al front amb la lleva del biberó. “En dono gràcies a Déu”. Caram!

Però no tot són malvestats en la seva vida. Recorda amb enyor l'època del seminari de Solsona, quan n'era superior. I, sobretot, la descoberta del rector de pagès, d'aquell món que no coneixia. Les partides de botifarra, els dies de difunts, les festes anyals. Quan parla de tot això la veu se li amoroseix, perquè, encara que ell no és un “tronxo”, els aprecia i estima com res en aquest món; “potser perquè no ho sóc”, em rebla. I, xano-xano, dels 46 anys ençà escriu. Però ara el que li fa anar la vida en doina és la seva darrera novel·la, “Mossèn Tronxo”, best-seller de l'any passat i potser també d'enguany si no hi posa remei cap de les quatre-centes mil biografies de Josep Pla. “En dono gràcies a Déu”. Caram!

—És una vida una mica atrotinada, moltes malvestats...

—Jo no puc dir que passés moltes malvestats. Sí, mon pare i ma germana van morir amb quinze dies de diferència, m'he passat sis anys al llit, a Matadepera... però fins i tot aquells sis anys no van ser una desgràcia, van ser una sort immensa.

—Va estar fermat a un llit sis anys per una tisi i ho considera una sort?

—Sí, sí. En dono gràcies a Déu. Tenia pau. I, a més, després he anat reflexionant-hi i m'he adonat que quan has passat unes estones llargues de llit, sempre més, encara que siguis un atabalat com jo, estàs quiet per dintre.

—I abans, la seva vida a la llar, que tampoc no fou senzilla...

—A casa vam patir molt. El meu pare es va quedar sense feina i va morir tuberculós. A la guerra vam passar una fam

horrible. A casa, la meua història, amb la mort del meu pare i la meua germana, podria haver estat una novel·la russa, però no ho va ser mai perquè ens vam estimar. I, a més, jo era feliç al col·legi.

—Al col·legi?

—Sí, sí. Immensament feliç. Que Déu beneeixi els Escolapis.

—Doncs no és el que se sol dir dels col·legis religiosos de l'època.

—Els Escolapis dels anys 30 eren més liberals que els dels 40. A mi mai no em van parlar de les penes eternes de l'infern ni de les “tentacions contra la pureza”. Fixa't que fins em van donar

mossèn Tronxo?

—Jo no en sóc, de tronxo. Jo he nascut a Barcelona, de família burgesa de Terrassa. I potser perquè no en sóc me'ls estimo tant. Tampoc no en voldria ser perquè cadascú ha d'acceptar el que és.

—Què significa per a vostè un capellà de pagès, un “tronxo”?

—Jo he d'agrair a l'Església que m'accepti, perquè sóc un paio que hi vinc una mica de trascantó. Jo he entrat a l'Església estructural, clerical, per la finestra. Aquest és un món al qual em va costar molt d'adaptar-m'hi, i per altra banda és un món que m'estimo molt perquè m'ha respectat. Però llavors em trobo

Després, com que estava malament dels pulmons, els mateixos de Sant Felip m'enviaren cap a Solsona, i quan hi vaig cantar missa allà, al cap d'un any, ja m'hi vaig quedar. Hi havia una mena de tendresa en aquell seminari que no es pot explicar, sortíem al bosc a collir bolets junts, feiem concursos a veure qui trobava el grill que canta més... menjàvem cigrons...

—Com al seminari del Tronxo.

—Sí, sí, menjàvem cigrons i bacallà, bacallà i cigrons, cigrons i bacallà... Però jo he arribat a la conclusió que aquell seminari nostre, que semblava cal penja i despen-

“Mossèn Tronxo”, havent vostè viscut aquesta experiència, deu ser real.

—No, no. Això t'ho vull aclarir. Ni una sola de les coses que explico de mossèn Tronxo és inventada. Tots són fets reals. Fins i tot vaig dir no sé on que el rector de pagès havia fet de tot menys de llevadora i fa poc vaig rebre una carta que em deia, “a mi mossèn Talem va fer de llevadora”.

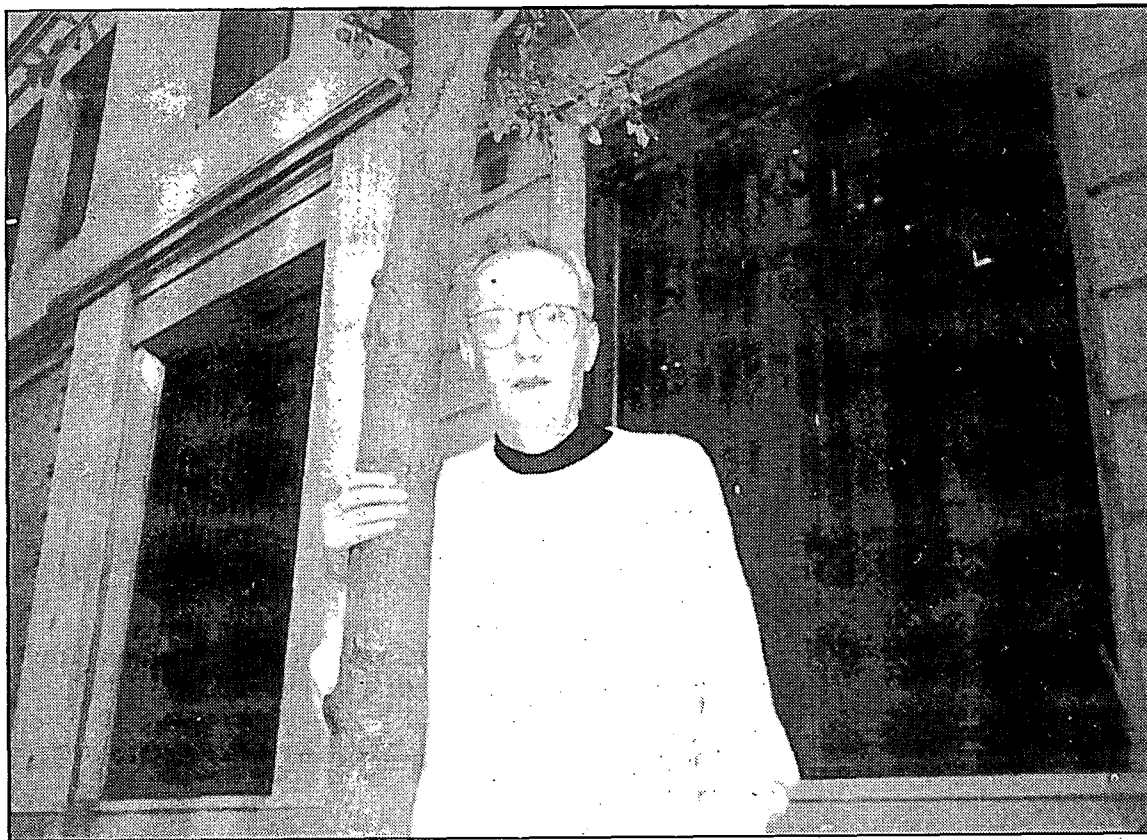
Donar gràcies a Déu

—Vostè va lluitar durant la Guerra Civil?

—Sí, però no pas de voluntari, no. Vaig anar amb la

• “Mossèn Tronxo és el model de capellà que tots enyorem una mica. No és grotesc, és un home seriós però amb el punt de sornegueria pagesa”.

• “Jo quan prego ho faig xerrant. És simplement posar-me davant de Déu i engegar-la com amb qualsevol amic, perquè Déu és l'amic més gran que tens”.



Afirma que prega xerrant perquè Déu és l'amic més gran

la medalla del col·legi, que quan me la donaven jo estava pensant, “ara els meus professors del cel es deuen estar fumant un tip de riure i dient, “que a l'animalot del Ballarín li donin la medalla del col·legi”.

—No era bon estudiant?

—No, no, estudiar sí que m'agradava, i tant!, però em passava més temps “expulsado de clase” al passadís que no pas a dins. Jo, el que més agraeixo als escolapis és que no em van tocar: animal vaig entrar i animal vaig sortir.

Mossèn Tronxo

—Vostè se sent identificat amb

amb un ésser religiós i clerical, el rector de pagès, que és com una mena de cristià naixent de terra, que té una qualitat gens elaborada, és com és. Al bisbat de Solsona, al qual pertanyo, fins fa poc tothom eren “tronxos”. Aquests són els meus.

—Al seu llibre, mossèn Tronxo recorda sovint els seus anys al seminari. Els recorda també vostè com ell?

—És curiós, però jo no hi he estat mai, en un seminari.

—Què diu ara?

—Jo em vaig fer de Sant Felip Neri, que llavors no tenia seminari, i anava, durant el primer any, a les classes del seminari de Barcelona.

ja, feia la seva funció: educava la gent per anar allà on havia d'anar.

—En guarda molt bon record.

—Els anys de llit a Matadepera són els més feliços, però els més bonics van ser els anys que jo era superior d'aquell seminari i anava els diumenges a Juval, a fer de “tronxo”. Ho recordo com una experiència daurada, quin encanterament quan hi penso! El dia de difunts, les festes anyals, el sermó del diumenge. Posaven una cara que semblava que no t'escoltessin però t'ho pescaven tot. El pagès és molt intel·ligent.

—Per tant, molta part de

lleva del biberó.

—Quin record en conserva?

—No ho desitjo a ningú, però també és cert que quan ho has passat en dones gràcies a Déu.

—I per què?

—Perquè va ser el primer cop que vaig descobrir que hi havia un món que no era el meu. Per exemple, al meu costat dormia un xicot que era un especialista a rebentar pisos, un lladre professional. I aquest noi em guardava els cuartos, “Tu ets un pipilolo, te'ls fotran, dóna-me'ls que te'ls guardaré jo”, em digué. Després vaig tenir un comisari polític que era anarquista, i que probablement hau-

ria matat capellans si hagués tingut l'oportunitat, i que era en canvi un sant baró. I sobretot afrontar la mort amb serenitat. Amb tanta que al final ja no hi penses.

—Al llibre, mossèn Tronxo mostra una certa animadversió cap als teòlegs, i vostè?

—Jo ho penso com ell, però no amb tanta radicalitat. El teòleg és un personatge que cal, però Déu nos en guard que el teòleg jugui a fer de Papa i a ser infal·lible. I després hi ha un altre fet: Jesucrist no parlava com un teòleg.

—I com parla un teòleg?

—Mira, l'altre dia vaig sentir una homilia sobre el Bon Pastor d'un gran biblista. Va ser perfecta, però hi havia massa cultura; massa cultura i poca agricultura. En aquest cas del Bon Pastor és un evangeli que ja et dona el sermó fet, només has de subratllar. Et posaré un altre exemple: hi ha una paraula grega que és preciosa, sincatàvasi, que vol dir condescendència. Si en un sermó parles de la sincatàvasi o la condescendència de Déu, ningú no t'ho entendrà. En canvi, si dius que Déu ha vingut al món i s'hi ha mullat, tothom ho entén. I potser fins això és més profund que l'altre. S'ha de trobar un lèxic pastoral, un lèxic amb esparidenyes.

—Com parla el mateix Tronxo?

—Jo penso que mossèn Tronxo és el model de capellà que tots enyorem una mica. És un bon cristià vist amb un cert bon humor, perquè a vegades ens posem massa seriosos. Saps el que penso?, que Déu és una cosa tan transcendent que l'única manera de parlar-ne és amb una mica de bon humor.

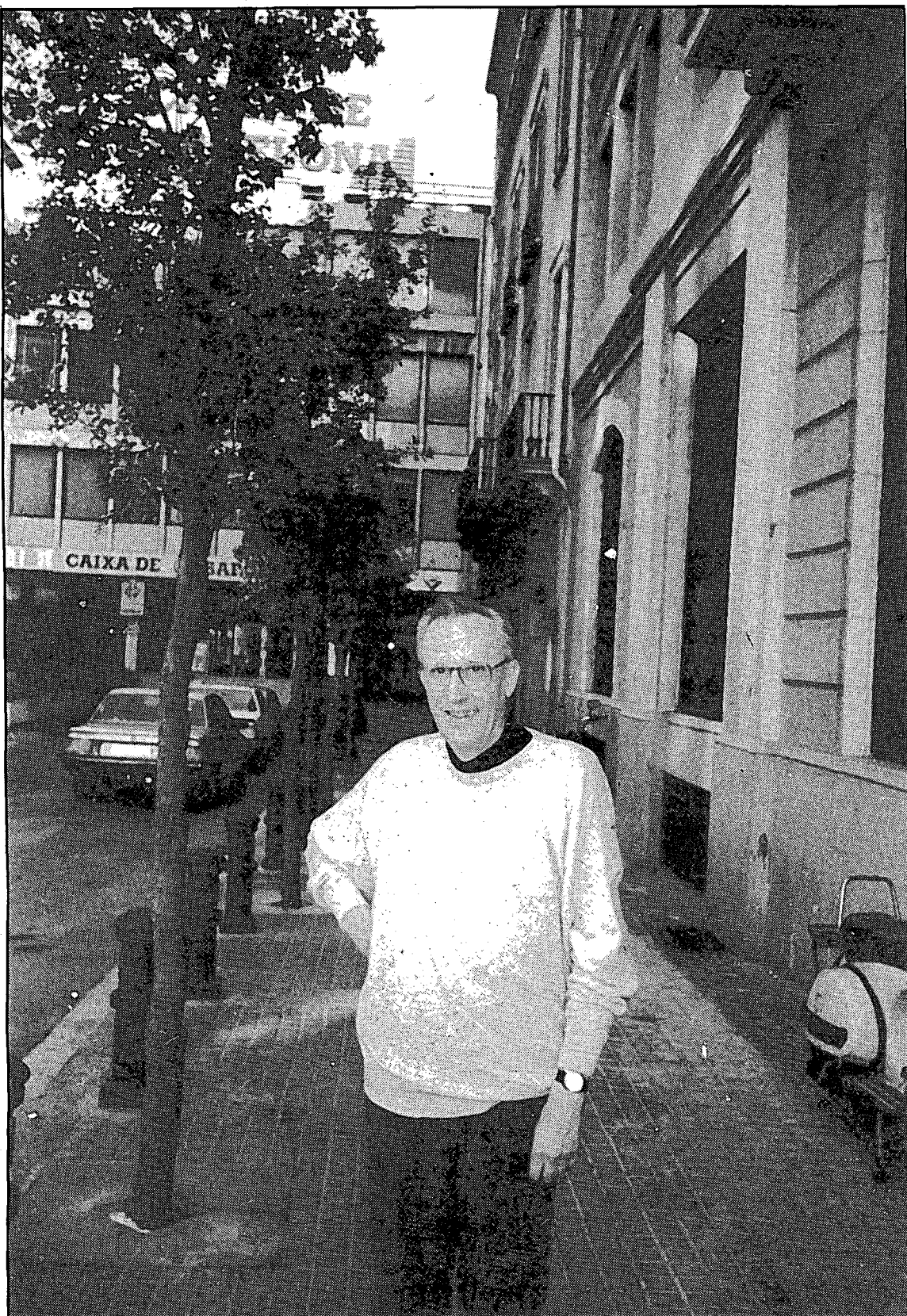
—I què és el que més s'estima de la personalitat de mossèn Tronxo?

—El que més m'estimo de mossèn Tronxo són les converses que té amb la Mare de Déu i l'escolanet de cartró. Potser llavors sóc més jo que mossèn Tronxo. M'he adonat que jo quan prego ho faig xerrant.

—Potser és l'oració més autèntica, xerrar...

—Autèntica no. És el que surt. Surt quan et descordes una mica davant de Déu. Allò que mai no li diré al bisbe puc agafar i dir-li-ho al Senyor, "Senyor, ja en tinc els nassos plens", i Déu t'escolta. És allò que els tècnics de l'espiritualitat en diuen oració de simplicitat, que també és una manera ben poc simple de definir-la. És simplement posar-te davant de Déu i engegar-la com l'engegues amb qualsevol amic, perquè sobretot, Déu és l'amic més gran que tens.

—I dels amics terrenals, què



Creu que Mossèn Tronxo és el model de capellà que tots enyorem una mica

és el que més valora?

—L'honradesa, sobretot en gent que no és creient o que no és practicant, en què sempre trobem, en el seu fons, el rastre de dignitat i honradesa.

—I això més que en els creients?

—Això no m'atreveiria a dir-ho, perquè de gent creient n'hi ha de molt bona. El que passa és que de vegades el creient, sense voler, està una mica en celibat. La fe ha de ser un camí de llibertat de tu mateix cap a Déu i els altres, i en canvi hi ha vegades que la fe es converteix en una mena de moralisme, en unes sabates estretes. No vull dir que la fe consisteixi a trencar els manaments, eh?, no fem bromes. Els observes, els manaments, però et queden tan enrere que ni te'n recordes.

—Quins projectes té per al futur; seguir a Queralta?, retirar-se a escriure?, jubilar-se?

—No, jubilar-me no. No sé si seguiré a Queralta o no, però parar, mai. Mentres el cos

aguanti, un capellà ha d'aguantar el tipus. La jubilació no arriba mai per a un capellà, mentre pugui confessar i dir mitja missa ja val. És cert que escric, però per a mi hi ha coses que passen per davant d'escriure, que és rebre la gent, escoltar-los i convida-los. Això és fonamental. Escriure és de sobrepuig.

—Hi haurà més llibres, doncs?

—Hi ha un llibre que el vull acabar com sigui i que és un llibre sobre la Mare de Déu. Aquest suposo que no és vendrà, però m'és igual, el vull deixar fet. Després en tinc un que ja fa tres anys que l'estic a punt d'acabar, i que ara amb tota aquesta història de mossèn Tronxo no em vaga, que és un llibre sobre l'Església i es diu "L'Església amb cabres i tot". Aquest llibre ve d'aquest tema dels xais i el Bon Pastor, perquè com que a mi sempre em deien que jo era un cabra, jo en aquest llibre dic: "Bé, i les cabres què, Senyor?".

—I una segona part de mossèn Tronxo?

—La faré si em ve molt de gust. Ara a TV3 em faran el Tronxo en una sèrie televisiva. Jo només els vaig posar una condició: que em deixessin controlar el perso-

• "Per a mi hi ha coses que passen per davant d'escriure. Rebre la gent, convida-los. Això és fonamental; escriure és de sobrepuig".

• "Jo he entrat a l'Església estructural, clerical, per la finestra i li he d'agrair molt que m'accepti. És un món que m'estimo molt perquè m'ha respectat".

• "El teòleg es un personatge que cal, però Déu nos en guard que el teòleg jugui a fer de Papa i a ser infal·lible".

natge, perquè mossèn Tronxo no pot ser grotesc. Mossèn Tronxo és un home seriós, amb el punt de sornegueria pagesa, però un home seriós.

■ David Vidal i Castell

Camp de treball apostòlic amb presos

Els religiosos Amigonians de la comunitat Burgos, amb el suport de la Direcció i Equip Tècnic, t'ofereixen l'oportunitat de participar en un Camp de Treball, amb preventius i penats de la presó d'hommes de Burgos, durant el mes d'agost.

PER A QUI

- Joves entre 18 i 30 anys
 - Ambdós sexes
 - Amb equilibri psíquic
 - Inquietud apostòlica per als marginats
 - Capacitat de relació
 - Disponibilitat per compartir
 - Estada mínima 10 dies
 - El preu, segons possibilitats de cadascú
 - Interessats, truqueu al Telf. (947) 20 72 03 P. Andrés Magán
- Els participants faran vida en comú i treball apostòlic en equip.



La Generalitat demana desgravacions fiscals per a les famílies que tinguin ancians a casa

La Generalitat demana desgravacions fiscals i reformes en la Legislació laboral per les famílies que mantinguin ancians a casa, segons declarà la directora del Pla Integral de la Gent Gran (Tercera Edat), Àngels Tresserra. Aquestes propostes estan incloses en aquest pla.

El propassat dia 19 entrà en el parlament català el projecte de pla d'acció del govern per a l'execució del Pla Integral de la Gent Gran.

Assimilar nens i ancians

El Pla Integral de la Gent Gran consta de 27 volums que totalitzen 3.500 pàgines. Proposa, també, entre altres coses, que es flexibilitzi l'edat de jubilació, sense que sigui imprescindible fer-ho als 65 anys, ja que moltes persones d'aquella edat estan en bones condicions per continuar la seva activitat laboral i desitgen fer-ho, segon s'informa a Europa Press.

En aquest Pla es proposa també suports a les famílies que tinguin ancians a casa. Tresserra manifestà que "moltes famílies tenen dificultats per poder mantenir els ancians a casa, l'atenció dels quals es facilitaria si es donessin exempcions fiscals, per una banda, i es permetessin canvis en la normativa laboral. Per exemple, es tractaria d'establir un cert paral·lelisme entre les condicions laborals per tenir i atendre nens i per atendre ancians. Si es donen períodes d'exempció laboral a una mare es planteja també si podria fer-se el mateix per atendre persones ancianes".

Un altre aspecte que s'apunta és el d'ajuts i desgravacions per reformes en els habitatges sense que per això es modifiqui l'import dels lloguers. Això requeriria canvis legals.

En el Pla Integral es planteja també el desenvolupament del voluntariat, de forma que es pugui atendre els ancians en dificultats, o bé que persones de la Tercera Edat que estiguin en bones condicions físiques i psíquiques puguin realitzar aportacions a la societat fruit del seu treball i experiència de molts anys.



Moltes famílies tenen dificultats per atendre els ancians a casa. La Generalitat proposa exempcions fiscals i canvis en la normativa laboral

■ E.P.

L'Eva Kallo és una noia de 24 anys que va venir al passat Congrés europeu de voluntariat d'una llunyana terra de l'Est d'Europa: Romania.

Va estar ben allotjada en un cèntric hotel de la nostra ciutat. Era la primera vegada que sortia a l'estranger i tal vegada era també el seu primer viatge. A la cloenda del Congrés va demanar una llar per poder dormir, i quedar-se fins dijous al matí a Barcelona.

Si per l'Eva aquests dies viscuts entre nosaltres han estat una gran experiència, per nosaltres no ho han estat menys.

L'Eva és una noia molt intel·ligent amb unes ganes boges d'aprendre i una força de voluntat de les que traspasa muntanyes.

Primerament ella i els meus fills s'entenen en anglès. Aprofitava l'esmorzar per demanar-nos el nom de les coses en castellà i en català. Els anava escrivint per estudiar-ho a Romania, ja que li vàrem oferir llibres castellans i catalans per aprendre tots dos idiomes. Tot seguit, el meu marit i jo ens hi vàrem entendre, car l'esforç que l'Eva va fer fou molt gran.

Un dia al matí va voler sortir soia. Després ens va dir que va anar a la Universitat per veure si era possible tenir una beca d'estudis, ja que volia quedar-se a Barcelona.

L'Eva ha viscut un conte de fades. A Romania els dos germans seus, més grans, han emigrat a Hongria ja que a Budapest es guanya més. Viuen en un pis de dues habitacions i una tercera que és cuina-menjador. La seva mare fa prop de tres mesos va ser operada de càncer i encara està internada. A Romania

Ha visitat recentment el nostre país

El testimoniatge d'una voluntària social romanesa



La seva visita a Catalunya ha estat una gran experiència

hi ha molts bons metges, però els hospitals no tenen medicaments. Els que necessiten, els els envien els fills que viuen a Hongria.

El pare, als tres anys, va tenir una pòlio i va en cadira de rodes. Tant ell com la seva dona cobren la jubilació que a Romania és als 60 anys per als homes i a 55 per les dones. Això sí, es tracta de pagues molt baixes. Amb la família viu una àvia de més de 90 anys que ajuda en les feines de la casa tot el que pot.

1.500 pessetes al mes

L'Eva treballa de mestra: ensenya l'idioma hongarès i cobra mensualment l'equivalent a 1.500 pessetes. Encara que la vida és més barata que a Barcelona, no els arriba per a res. De guanyar més tampoc els serviria de gran cosa, ja que no hi ha res a les tendes per comprar.

Els meus fills la van obsequiar tot el que varen poder. Ella patia perquè no podia correspondre, no portava diners. En menjar-se un gelat i mirar el preu es

va neguitejar: "Si això és la quarta part del meu sou!!!" Li varem fer tastar l'escudella i carn d'olla, el pa amb tomàquet i pernil, la paella, la xocolata desfeta amb nata i ensaimada; la nata amb maduixots, el pastís de Sant Jordi, les gambes, els llagostins, el lluç, la truita de patata i ceba,... en fi, tota una gastronomia per ella desconeguda. Tot ens semblava poc, perquè l'Eva és una noia que tot s'ho mereix.

Així que arribava a casa deia: "Ajudar!" El dia que rentant va trencar una tassa de cafè, es va desfer en llàgrimes...

Se'n va anar molt carregada. Llibres, roba i mejanr. Duia una bosseta de plàstic amb els esmorzars que li havien donat a l'hotel (sucres, mantegues, iogurts, etc.), que va reservar per poder oferir-ho a la seva família. Un banquet per ells és, quan poden comprar una taronja, partir-la en quatre trossos i menjar-ne un tros cada membre de la família.

Dijous plovia a bots i barrals. A les sis del matí, en Josep Maria, el meu fill petit, la va acompanyar en un taxi a l'aeroport. Tot el camí, ella tan xerraire, va anar silenciosa. Li queien les llàgrimes dolçament. No se'n volia anar malgrat que és una bona filla i estima la seva família. Se'n va anar coneixent bé Catalunya, el nostre país, la seva història, la seva personalitat, la nostra llengua, convençuda que l'aprendrà i que si hi ha sort, tornarà. D'intel·ligència i força de voluntat no n'hi manquen.

Com podem ajudar l'Eva?

■ M. Rosa Font
voluntària de l'Associació CONEX

Fundadora de l'Associació Estrep, que treballa en l'àmbit de les drogodependències

Ha mort Mercè Fontanilles

Recentment ha mort Mercè Fontanilles i Mas, després d'una llarga i dolorosa malaltia, durant la qual donà un testimoni

coherent amb la seva mateixa vida. La Mercè és molt coneguda a les parròquies barcelonines, en particular a la

seva, la de Sant Miquel dels Sants.

També ho és a les distintes comunitats i moviments d'Església dins i fora de Barcelona.

Molts coneixem la Mercè per la seva incansable activitat humana i professional vers les persones que pateixen les conseqüències de la drogodependència.

Era molt apreciada entre les diferents entitats que treballen en l'àmbit de les drogodependències, en particular de l'ESTREP, de la que ella fou principal dinamitzadora i fundadora.

Aquesta Associació, ESTREP, és coneguda arreu dels diferents recursos d'atenció als drogodependents que abasten els diferents aspectes de rehabilitació i reinserció, així com orientació i acolliment a les seves famílies.

Tot aquest conjunt d'amics i coneguts omplíem l'església parroquial de Sant Miquel dels Sants en el funeral concelebrat per nombrosos preveres relacionats d'una manera o altra amb ella.

En l'homília, el Pare Abat de Montserrat, Cassià M^a Just, anà encastant trets característics de la personalitat de Mercè Fontanilles.

ESTREP, Assistència al drogodependent

Neix com a resultat d'una trajectòria d'experiències d'innovació en el camp de l'assistència al drogodependent iniciades l'any 1978.

Al voltant de Mercè Fontanilles s'aglutinava un nombre important de

professionals provinents del camp de la psicologia, la medicina, la pedagogia social, antropologia dret.

Aquest grup de professionals encoratjats i estimulats per l'empenta de Mercè Fontanilles cercava el recolzament social i l'ajut institucional a fi i efecte de constituir-se en Associació per tal d'oferir serveis, amb garantia de qualitat, al conjunt de la població afectada.

Durant el període 1986-1990, de forma paulatina, ESTREP es converteix en una oferta estable de serveis especialitzats. Inicialment compta amb la Comunitat Terapèutica "L'Oliva" i les Famílies d'Acollida, posteriorment amb els Pisos Urbans de Reinserció i de Pre-tractament, i el Taller "Ar-t-sà" d'aprenentatge d'hàbits laborals.

Actualment tots aquests recursos han augmentat el seu nombre de places. La Comunitat Terapèutica ha canviat les seves instal·lacions a "La Masia". El programa de Famílies d'Acollida ha ampliat els seus serveis formant el conjunt de Dispositius Socials de Recolzament al Tractament, i el Taller ha passat a realitzar els Cursos de Fusteria i Tècniques per per a trobar feina en la fase de reinserció. Igualment el Pis de Reinserció està en procés de millora d'instal·lacions i augment del nombre de places.

Durant l'any 1990 s'inicia el Centre Coordinador on, a més de les tasques assistencials, es realitzen tasques de formació, prevenció i investigació.

■ C.C.



Anunciar any rera any l'Escola d'Estiu per a Catequistes pot causar una impressió d'irrellevància a qui dona la notícia i suposadament a qui la rep. I és que com a notícia no té res d'espectacular; segurament no cal que ho sigui. Tanmateix, en aquest aplec acadèmic-conviencial s'adverteix una gran vivor. La mateixa continuïtat, possem per cas, ja li vé del fet que l'Escola té vida, com també aquest no sé què de "cosa nova" en cada nova edició.

L'Escola ha creat una mena de "complicitat" entre els "implícats" que fa que allà on se n'hi troben uns quants —responsables, cursetistes—, en ocasió d'altres tipus de trobades o aplecs, tots s'hi refereixin com al lloc familiar on s'ha estat, on es pensa tornar, i que el comiat dels reunits puntualment sigui: "Fins l'estiu a l'Escola". I això té vida.

Que a les inscripcions dels matriculats per 1^a, 2^a i fins 3^a vegada abundin les creuetes a les caselles entre divuit i vint-i-cinc anys, vol dir que **això té vida**.

Que d'una parròquia barcelonina, una parella assídua engresqui set persones més, inclosos fill i jove i fins el rector, vol dir que **això té vida**.

L'XI ESCOLA D'ESTIU per a Catequistes tindrà lloc a Barcelona del 10 al 15 de juliol i a Solsona del 6 al 10 d'agost. S'impartiran un total de 28 cursets, amb tres modalitats: jornada sencera, matí o tarda, permetent això un notable ventall de possibilitats. "Benaurets els qui posen pau" és la paraula evangèlica, emblemàtica per enguany i programàtica sempre per al ser i el fer del catequista.

XI Escola d'Estiu per a catequistes

Que una responsable de la catequesi parroquial passi pel S.I.C. i digui que els més joves li han demanat—ells li han demanat—una possibilitat de formació per a millor servir la tasca de la catequesi i acabi organitzant una estada de mitja dotzena de joves a Solsona, ben programada segons les necessitats parroquials, repartint-se cursets, escollint acuradament allò que és bo per a cadascú tenint present el conjunt, vol dir que **això té vida**.

I que els responsables habituals es reuneixin amb l'interès o la dedicació corresponents per a pensar i repensar continguts, metodologies, a tenor dels problemes, les sensibilitats, les mancances, els reforços que calen als catequistes de casa nostra ara i aquí, vol dir que **això té vida**.

I que al final la benèvola avaluació dels catequistes no faci

oblidar sinó advertir les deficiències, límits, errades, i impossibilitats, i que s'assumeixi amb un realista propòsit d'esmena, vol dir que **això té vida**.

Tanmateix, amb aquestes puntualitzacions ja es veu que no s'està fent una apologia de les ESCOLES D'ESTIU PER A CATEQUISTES. Com ja es deia a l'anunci de la desena, l'Escola és un **estri**, ni més ni menys, però advertint-ne el seu valor positiu voldríem que poguéssim estar al servei de com més millor. Voldríem també, en la mesura del possible, veure-hi els mossens, els rectors. Es pot comprovar com és de positiva la trobada conjunta dels rectors, vicaris, etc., amb els seus catequistes a l'Escola, fora de l'àmbit parroquial.

Desitgem que segueixi aquesta aportació de sang nova, la incorporació de catequistes

joves que s'adonen de la **dimensió evangelitzadora** que cal tenir al viu pel sol fet de ser cristians.

Desitgem que aquesta consciència progressiva dels cate-

quistes veterans de que amb bona voluntat no n'hi ha prou —tot i que la voluntat bona és sempre fonamental— pugui concretar-se en dedicació de temps i aprofundiment, malgrat els sacrificis que això comporta.

En tot cas, la infraestructura de l'Escola seria ben poc sense la **vida**, que hi vé de les **persones**, i és on treballa l'Esperit. **Quin espai qualitatiu i quantitatiu donarem a l'Esperit, enguany, a l'XI Escola d'Estiu?**

■ M. Teresa Llach
Secretària General del S.I.C.

CATECISME DE LA DOCTRINA CRISTIANA

Edicions en castellà i català

Edita: OBRA CULTURAL

Roger de Llúria, 4 - Tel. 318 18 96
08010 Barcelona



LA SARDANA I LA DANSA

Cicle de ballades a la Rambla

Sant Adrià Sardanista.— Cada any, aquesta entitat ens anuncia un cicle de ballades estiuenques, els dijous, a la plaça de la Vila, que presenten la particularitat d'interpretar a cada ballada una sardana revessa. Es forma així un concurs per colles (ja hi ha establertes unes normes), i es va seguint una puntuació que al final de la temporada del cicle desemboca en una ballada amb repartiment de premis, segons la puntuació obtinguda. El cicle va començar el dia 30 de maig i continua sense interrupció tots els dijous de juny i juliol. El dia 25 de juliol acabarà el cicle, amb el repartiment de premis. Fins ara hi han intervingut les cobles La Principal de Collblanc i Badalona, i a partir del 20 de juny, fins al final, les interpretarà la cobla Marinada.

Sardanes a la Rambla de Barcelona.— L'Associació "Amics de la Rambla" ha començat un cicle de ballades pels mesos de juny, juliol i setembre, els dissabtes a la tarda, que es

desplaça alternativament als sectors de Canaletes, Pla de l'Òs i Santa Mònica. El cicle acabarà el dia 5 d'octubre amb un aplec al sector de Santa Mònica, amb les cobles Jovenívola de Sabadell, Sant Jordi i La Principal del Llobregat.

La Sardana a Encamp, Andorra.— La població d'Encamp compta amb l'Agrupació Sardanista La Grandalla, que ha programat un cicle estiuenc, amb ballades els mesos de juny a setembre, inclosos. Majoritàriament les ballades es fan les nits dels dijous, i pel dia 1 de setembre anuncien també l'Aplec de la Sardana amb les cobles Badalona, Ciutat de Cornellà i Juvenil de Bellpuig. La presència de la sardana a les Valls d'Andorra és important ja que pressuposa un reconeixement a la dansa catalana, fet pels andorrans que, cal no oblidar que el seu idioma oficial és el català, però la seva nacionalitat l'andorrana. La sardana, evidentment, no entra en aquestes discriminacions i,

com a sardanistes, ens sentim contents de la seva projecció a Andorra, que ens agradaria veure també en altres punts de la península hispana.

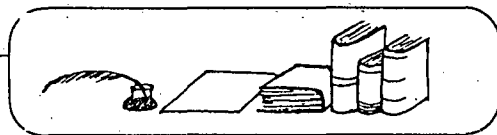
BUTLLETÍ DE LA UCS.— La Unió de Colles Sardanistes de Catalunya acaba d'editar el número 1 del seu butlletí "Unió". D'un format de 21x30 cm., molt ben editat, amb el text interior a dues tintes i excel·lent coberta, en res no s'assembla a l'antic Butlletí que editava l'entitat, gairebé només amb la llarga informació dels resultats dels concursos.

Són 40 pàgines, la majoria d'elles amb temes relacionats a les colles. El Butlletí tracta també d'Entitats, de Música, i presenta també un noticiari "Punts d'informació", acabant amb els Entreteniments molt freqüents a les revistes.

Cal felicitar obertament la Unió de Colles per aquest pas important que ha donat dintre els mitjans de difusió de la sardana.

■ Josep Ventura

RACÓ DEL LLENGUATGE



La fruita (6)

El borrisol vellutat que cobreix la pell dels préssecs fa que aquesta fruita no es pugui mossegar delitosa com ho fem amb les pomes i les peres. Abans cal pelar-los perquè si no s'enganxa desagradablement a la llengua. N'hi ha que es deixen llevar fàcilment la pela només estirant-la amb els dits. Són els tous i sucosos, blancs i vermells per fora i de carn blanca. D'aquests, també n'hi ha de carn groga; són els que aquí anomenem préssecs belgues. Dels altres, dels durs, també hi ha els blancs, de pinyol molt vermell. D'aquests en diem préssecs gavatxos. Encara he conegut una altra classe de préssecs, petits i blancs, en forma de mandarina, i d'una dolçor molt especial. Els coneixíem per préssecs xinesos, i una vegada, fa temps, que em trobava a Morella, del país valencià, vaig sentir que en deien paraguais. Ara fa molt que no n'he vistos.

Els albercocs són com els germans petits dels préssecs. S'hi assemblen i també n'hi ha de blancs i de grocs, però tots ells són de carn dura i de pinyol llis, diferent dels préssecs, que el tenen solcat i ple de clotets.

Algunes menes d'albercocs tenen l'amella interior comestible. Són els de pinyol dolç. Quan érem petits, corríem a trencar-ne el pinyol amb un martell, per veure si era dolç o amargant. Si era dolç, es donava el cas singular d'una fruita dintre d'una altra.

Tant els préssecs com els albercocs ens proporcionen bonès mermelades i confitures, que tot l'any tenim a l'abast.

Poca gent diu correctament el nom dels

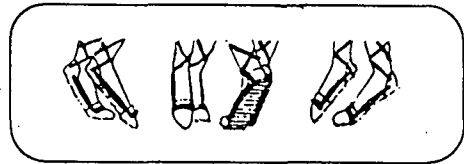
albercocs. Sentireu que gairebé tothom compra o menja bercocs. Aquest començament en al·lota clarament l'origen àrab d'aquest mot. La llengua castellana té un gran cabal d'aquests mots i en conserva l'article àrab de la majoria. El català ha tingut la tendència de suprimir-los, com podem veure en els mots següents: garrafa, carxofa, cotó, safrà, sèquia, catifa, safata, setrill, mangra, càmfora, midó, quitrà, talaia, etc. Tots ells, en castellà, tenen l'article hereditat dels alarbs i s'hi pot observar la duplicitat d'article, ja que quan diuen "el algodón", és com si, en català diguéssim: el elcotó. És clar que també hi ha doble article en anomenar l'albercorc, l'albergínia, l'alfal, l'alcova, l'àlgebra, l'arrova... El fet és que, en aquest sentit, el castellà és molt més conservador, i que aquesta persistència del poble a dir bercoc obeeix inconscientment i instintiva, a l'estalvi d'un element superflu. No seria estrany que, temps a venir, hom acceptés com a normatiu aquest error d'ara, de la mateixa manera que han entrat i s'han admès, en el seu temps, molts dels exemples reportats.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

En un paper clavat amb xinxetes sobre una porta llegetxo: Es donen classes de dibuix, pintura i treballs manuals. Entressol B. Treballs és amb b i entressol, amb una solas. Els ensenyants, encara que no sigui la seva matèria, haurien de tenir més cura de l'ortografia.

■ Albert Pera

Sardanes per el diumenge



FESTA DE SANT JOAN A ARENYS DE MUNT

Amb l'arribada de la Flama del Canigó, sardanes i la Dansa d'Arenys de Munt 21.15h.

Plaça de l'Església

Arenys de Munt (Maresme)

Organitza: Ajuntament d'Arenys de Munt. Tel. (93) 793 80 25

XXX APLEC DE LA SARDANA A SABADELL

Cobles: Ciutat de Girona, Jovenívola de Sabadell, Sabadell, Principal del Vallès, Jovenívola-2.

Matí: 11 h., tarda: 16 h.

Bosc del Santuari de la Mare de Déu de la Salut Sabadell (Vallès Occidental)

TROBADA SARDANISTA INFANTIL A CORÇA

Tarda

Corça (Baix Empordà)*

RACÓ DE LA POESIA

PREGÀRIA DE L'ATEU

No et vull. Fujo de Tu com la pantera del rifle, i com m'estreny el teu no-res! Perquè, mal que no vulgui, quedo pres en la teva ombra, que no té frontera.

Invoco, en el vertigen, la quitmera. Però m'aixafes, Pedra, com un pes, i una buidor infinita m'ha corprès d'un paorós silenci, i amb espera inútil. I m'abats amb el ressò de l'aire que va i ve per la finestra dels meus sentits, a l'amargant palestra de voler i no voler, ni goig ni plor.

I Tu, senyal en el meu front, i jo, escambell dels teus peus, i pedra, i flor.

PERE RIBOT I SUNYER

(1908)

Ajuda'ns a salvar una vida!



- Centres d'acolliment de mares amb problemes.
- Ensenyament de planificació familiar natural.
- Grups de joves PRO-VIDA que promouen una cultura de la vida.

TELÈFONS DE LA VIDA
204 71 11 i 417 39 64

PRO VIDA

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA
Bonaplata, 42. 1º. T. 204 71 11
08034 BARCELONA

COL·LABORA FENT-TE SOCI

☐ Si a la vida, desitjo rebre el butlletí informatiu PRO-VIDA.

Nom _____
 Adreça _____
 Població _____
 Província _____ CP _____

ASSOCIACIÓ PRO RESPECTE A LA VIDA HUMANA - Bonaplata, 42. 1º T. 204 71 11 08034 BARCELONA

LLIBRES

LLIBRES

Un relat tendre i divertit

Aquesta és la història d'una nena anomenada Fern i també de l'assenyada Carlota, una aranya grisa. La Fern s'estima molt Wilbur, un garrinet que no parava de créixer. I ja se sap què passa quan un garrinet s'ha convertit en tot un porc: que li arriba l'hora del sacrifici. Però la Fern vol estalviar-li aquest final traumàtic. I parla del cas amb la Carlota, la qual està d'acord a intervenir per a salvar la vida de Wilbur. Així, doncs, la Carlota posarà en marxa un pla molt ben pensat. Utilitzant la seva inefable teranyina i comptant amb l'ajuda de Templeton, una rata ben singular, aconseguirà que les coses vagin pels camins més sorprenents i imprevisibles. Heus aquí un llibre divertit i alhora ple de tendresa.



E.B. White

Va néixer a Mount Vernon, Nova York, i es llicencià a la Cornell University. Col·laborà molts anys a la revista *The New Yorker*. Autor de diversos llibres, el 1970 li fou atorgada la Medalla Laura Ingalls Wilder per *La teranyina de Carlota*. El 1973 va ser elegit membre de l'American Academy of Arts and Letters.

■ E.N.

E.B. White. *La teranyina de Carlota*. Ed. Noguer.

Les ciències i tècniques de la comunicació, avui (1)

La col·lecció de diccionaris —potser escauria millor dir-ne tractats— d'Edicions Paulines és monumental, d'actualitat i restarà clàssica durant molts anys.

El diccionari manual i de consulta és una obra en la qual es defineixen tots els mots d'una llengua, amb una més o menys llarga descripció. L'enciclopèdia segueix el mateix mètode, però per cada mot hi esmerça una explicació molt més àmplia. Això fa que l'enciclopèdia sigui una obra d'un considerable nombre de volums.

Els "diccionaris" d'Edicions Paulines es limiten i s'especialitzen cada un d'ells en un aspecte o tractat de l'àmpli pensament humà o de les ciències empíriques. Així la prestigiosa editorial ha editat diccionaris de sociologia, de teologia fonamental, d'espiritualitat, de mariologia, de teologia moral i bíblica, etc.

Avui presentem el «Diccionario de ciencias y técnicas de la comunicación», en un sol volum de 1.375 pàgines i de lletra menuda.

Com molt bé diu el director de l'obra, Angel Benito, en la Presentació, ens trobem davant del primer diccionari general d'aquestes ciències i tècniques redactat per professionals de tot l'Estat espanyol. No és traducció, ni adaptació de cap obra similar estrangera. Això ja és un gran mèrit, donada la vasta literatura traduïda que hem de patir al nostre país en tots els camps del

pensament i de les ciències.

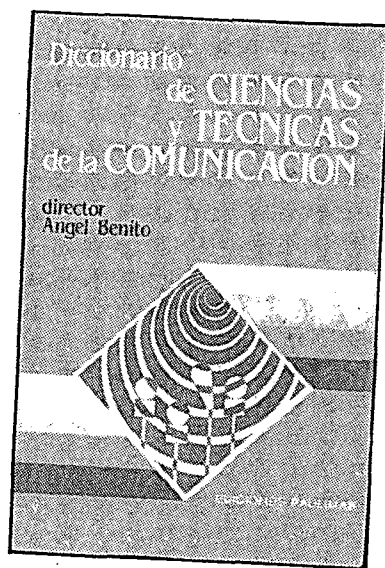
Abans que tot calia fer una selecció dels mots o paraules utilitzades dins l'àmplia àrea de les ciències i tècniques de la informació o comunicació. Recull també altres expressions més secundàries, però que formen part del ventall global d'aquestes ciències i tècniques especialitzades.

La base sistemàtica del diccionari descansa sobre quatre àrees fonamentals del tema que tracta: estructura i teoria de la informació; el missatge periodístic; comunicació audiovisual i, finalment, la publicitat i relacions públiques.

Donada la intencionalitat pedagògica del tractat —destinat a professors i alumnes— s'ha resolt amb summa claredat la relació i independència entre teoria i praxi. I perquè avui la investigació, tant en el pensament com en la ciència, evoluciona d'una forma vertiginosa, s'ha procurat tenir a l'abast els últims avenços per estar al dia.

Una tasca d'aquesta envergadura no podia ser obra d'un sol autor; cal un equip. Un equip d'un centenar de professionals i especialistes han col·laborat en el diccionari.

A cada mot estudiat, antecedeix un breu sumari, segueix l'exposició gairebé exhaustiva del tema, i acaba amb els noms de qui l'ha redactat, més una selecta bibliografia i unes referències a paraules, articulades amb el mot definit i tractat, que es poden trobar en el seu lloc corres-



ponent de l'obra.

És de gran vàlua l'«Índex de subveus», que remet a cada un dels 104 mots monogràfics del diccionari. Això ajuda adequadament per una lectura simplificada.

Podríem esmentar altres valors i avantatges pràctics d'aquesta obra magna, que no ens permet l'espai. Estem segurs que una obra inèdita així, amb el prestigi dels seus col·laboradors que tracten amb claredat i extensió suficient cada tema, més els distints índexs que faciliten la seva consulta, aconseguirà l'àmplia audiència de lectors que mereix. Sincerament recomanem aquest nou diccionari monumental.

FRANCESC GAMISSANS

(1) **DICCIONARIO DE CIENCIAS Y TÉCNICAS DE LA COMUNICACION**. Director, Angel Benito. Ediciones Paulinas. Madrid. 1991.

En el cor de l'Àfrica (1)

La recent encíclica *Redemptoris missio* de Joan Pau II, publicada amb motiu dels 25 anys del Decret *Ad gentes* del Concili Vaticà II, ha suposat una forta sotragada en la consciència catòlica dels batejats: en aquests 25 anys passats s'ha duplicat el nombre de persones, majorment al tercer món, que no coneixen Crist. Cal, per tant, que l'Església, tots en la mesura que puguem, incrementem la tasca missionera.

També l'any 1957 la crida del papa Pius XII en la seva encíclica *Fidei donum*, demanant als sacerdots diocesans que dediquessin alguns anys, almenys, del seu sacerdoci a la vida missionera, va ser una sotragada. De Vic, concretament, partien cap a Rwanda, al cor de l'Àfrica, els mossens Carles Giol i Ramon Tió, per treballar en l'evangelització de la diòcesi de Kabgayi. Amb aquella marxa començà la bella aventura de la «Missió Diocesana» del bisbat de Vic, mantinguda amb l'ajuda de tot el bisbat però, principalment, per l'entusiasme i generosa dedicació del Dr. Àngel Miralda, Delegat Diocesà de Missions i, actualment, vice-postulador de la causa de Beatificació del bisbe Torras i Bages.

El gest d'aquells dos sacerdots portà una onada de fervor missioner al Seminari de Vic, de tal manera que el 1964 arribaven a aquella missió rwandesa uns altres quatre sacerdots diocesans, tot just acabats d'ordenar i plens d'il·lusió i de vitalitat. Un d'ells era l'autor del llibre que presentem als lectors de CATALUNYA CRISTIANA, *Vivències. 25 anys de vida missionera al cor de l'Àfrica*, Mn. Joan Casas i Grier. Aquest, després de treballar set

anys a la parròquia de Rwankuba amb la resta dels sacerdots de Vic, fou nomenat consiliari nacional de la JOC, dels Xaveri, dels Mestres Catòlics i de l'apostolat dels Joves d'A.C.

Mn. Casas escriu d'una manera clara, simpàtica i encisadora. És un veritable periodista. Les seves cròniques i articles al *Full Diocesà* i a *Planter*,

recollides en aquest llibre, han fet un bé immens a moltes persones i han mantingut el fervor missioner a tot el bisbat de Vic. I és que aquells sacerdots diocesans de la missió diocesana a Rwanda, a més d'una labor immensa de conversions a la fe de Crist, han fet també una tasca social impressionant...

Tant de bo que la lectura d'aquest llibre ajudi a fer més forta la sotragada de la *Redemptoris missio* als seminaris de Catalunya i entre el jovent. Sí, avui hi ha molts menys candidats al sacerdoci que no pas l'any que Mn. Casas va marxar a l'Àfrica...

Però, ¿no creieu que el Senyor enviaria més vocacions a casa nostra si fóssim més generosos a ajudar l'obra missionera de l'Església universal? Això és el que Joan Pau II diu en la seva encíclica. Regaleu aquest llibre als joves i a tots els seminaristes. Les seves 150 fotos el fan especialment atractiu.

■ Ignasi Segarra, *pvr.*

(1) Joan Casas i Grier, *Vivències. 25 anys de vida missionera al cor de l'Àfrica (Rwanda)*, Coedició Esinsa-Claret, Distribueix: Claret, Roger de Llúria, 5, 08010 Barcelona 1991, 480 pàgines. 1.500 Ptes.

Per aprofundir en la fe

La fe cristiana està exposada, malgrat tota la seva manifesta vitalitat, a molts dubtes i a molts interrogants. Per a no pocs, és com un salt al buit de la irracionalitat. No en va la pregunta sobre la fe constitueixi el repte principal al qual s'enfronta el món contemporani. Existeix o no existeix Déu? Intervé en les nostres vides, en els drames del nostre món o n'és el gran absent?

Cal una justificació de la fe davant les legítimes exigències de la intel·ligència humana. Hi ha raons (i bones raons) per creure. Ara bé, creure significa confiar lliurement, i no inclinar-se merament davant uns arguments apressants.

En aquesta obra, el teòleg André Léonard ha condensat l'experiència adquirida en molts anys d'ensenyament i de contacte amb universitaris de gairebé tots els països del món, que acudeixen a Lovaina. Això li permet encarar-se directament a les qüestions d'avui, especialment a les formes actuals del mal que apareixen com a obstacles per a la fe. Aquest llibre no promet es borrar els obstacles, però sí permet veure'ls en les seves dimensions reals i, sobretot, entreveure què amaguen.

André Léonard, nascut el 1940 a Namur (Bèlgica), és professor de metafísica i de filosofia moral a la universitat catòlica de Lovaina i rector del seminari Saint-Paul de Louvain-la-Neuve. També és membre de la Comissió teològica internacional.

■ E.H.

André Léonard. *Razones para creer*. Ed. Herder.



El RCD Espanyol busca el seu onzè tècnic en deu anys

El RCD Espanyol, que aconseguí evitar la promoció de descens a segona divisió en la darrera jornada gràcies a la victòria del Cadis acararà la propera temporada amb un nou entrenador, que serà l'onzè que s'encarregui de la responsabilitat tècnica de l'equip en els darrers deu anys.

El principi de la dècada dels vuitanta en el conjunt espanyolista, presidit per Manuel Meler, la inaugurà l'actual seleccionador Nacional de Futbol Vicente Miera, el qual aquell mateix any fou substituït per José María Maguregui, que es féu càrrec de l'equip fins el 1983.

Durant la temporada 1983-84, amb Antoni Baró a la presidència de l'entitat, la responsabilitat tècnica la compaginaren el iugoslau Milorad Pavic, el qual va ser director tècnic un màxim de quatre partits, i Xabier Azkargorta, que va conduir una campanya força regular fins el 1986.

Javier Clemente es féu càrrec de la plantilla blanc-i-blava de 1986 a 1988. En aquest període de temps l'equip disputà per primera vegada una final europea davant el Bayer Leverkusen, que finalment es proclamà campió.

L'entrenador basc situà l'equip en el tercer lloc en la taula classificatòria de la lliga i, per primera vegada, va ser finalista a la Copa de la UEFA.

Abans que s'acabés la lliga aquell mateix any, el conjunt de Sarrià passà a dependre tècnicament de José Mauri, però el nou tècnic no fou ben acceptat per la plantilla del primer equip i hagué d'abandonar la direcció tècnica, que ocupava aleshores al costat de García Andoin. Aquet darrer, amb el jugador Pichi Alonso i l'ex jugador Raul Longhi, van ser els responsables màxims del conjunt blanc-i-blau durant els posteriors mesos.

Els problemes esdevinguts durant aquest any en el si de la plantilla espanyolista, així com les substancials baixes d'alguns jugadors, entre ells Soler i Valverde, traspassats al FC Barcelona, allunyaren l'equip de tota possibilitat d'ascens en el quadre de la lliga; és més, el dos de juliol de 1989 l'Espanyol disputà la setena promoció davant el Mallorca i d'aquesta manera va passar a engrossir la llista d'equips de futbol de la segona divisió A.

Durant la temporada 1989-90 el RCD Espanyol va acarar una crisi directiva que acabà amb la dimissió del fins aleshores president del club, Antoni Baró.

Aquell mateix any, Ferran Martorell, de forma provisional fins a la celebració de noves eleccions a la presidència, es féu càrrec del club fins el 3 de desembre de 1989, en què Juli Pardo, actual president espanyolista va prendre les regnes directives de l'entitat en guanyar les eleccions.

La campanya en una nova categoria partí sota la responsabilitat tècnica de l'ex porter blanc-i-blau, Benito Joanet, però a principis de febrer l'entrenador català fou substituït pel tècnic del filial Hospitalense, Juanjo Díaz.

La temporada passada l'equip de l'avinguda de Sarrià aconseguí l'ascens, però no de forma automàtica, per tant va haver de disputar la promoció davant el Màlaga, tornant novament de nou a la categoria reina del futbol nacional.

El madrileny Luis Aragonés és, fins ara, el darrer entrenador que ha dirigit el primer equip espanyolista. Fou la seva primera etapa com a tècnic blanc-i-blau després d'estar dos anys allunyat del futbol.

La trajectòria de la darrera dècada de l'Espanyol, club que es fundà a principis de segle i que es fracciona en les seccions esportives de voleibol femení i de hockey sobre rodes, es caracteritzà per les seves dues promocions disputades —una per evitar el descens i l'altra per l'ascens de categoria— i els deu tècnics que engrosseixen la llista d'entrenadors en els darrers deu anys.

Actualment, quan encara es desconeix la identitat del futur responsable tècnic, els rumors apunten cap a tres noms: l'uruguaià Tabárez, l'ex donostiarrà Boronat i Benito Floro, l'home que ha fet possible l'ascens de l'Albacete a la màxima categoria del futbol espanyol.

■ M.J.

C.A.F. Vacances cristianes a Tiana per a nois i noies de 7 a 20 anys

1r Torn de 7 a 11 anys de l'1 al 10 juliol
2n Torn de 12 a 16 anys de l'11 al 20 juliol
3r Torn de 17 a 20 anys del 21 al 30 juliol

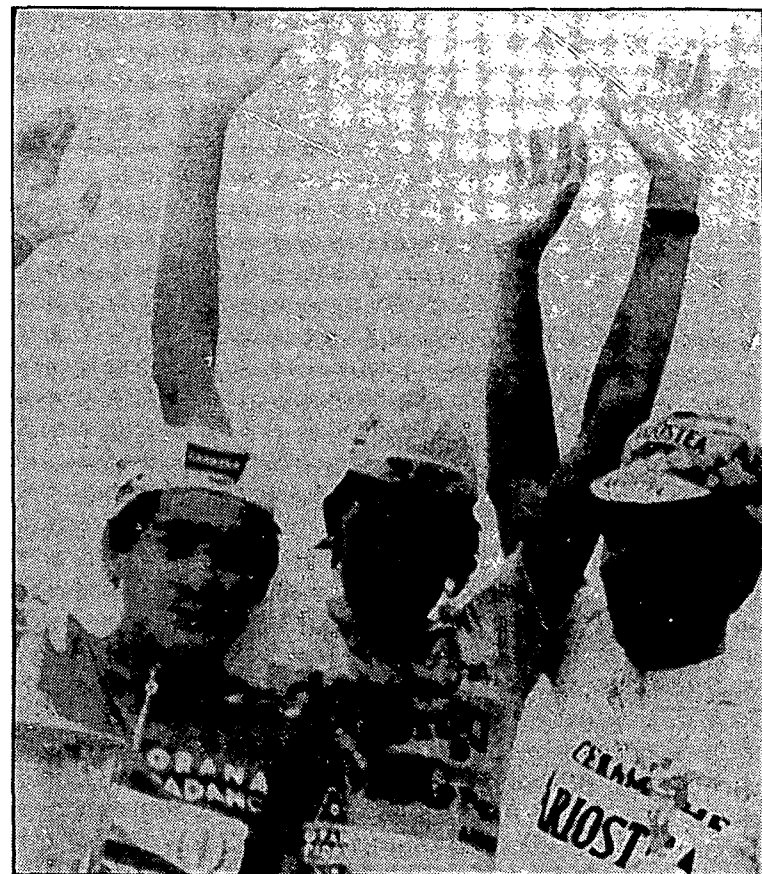
Preu: 15.000 ptes. Torn

Inscripcions al C.A.F. Barcelona

Rda. Universitat, 27, pral. T. 317 10 52 Dimecres de 19 a 21 h.

Chioccioli, guanyador del Giro

El triomf d'un gregari



Un modest corredor italià, amb un nom que costa de recordar —Franco Chioccioli—, ha resultat guanyador del Giro d'Itàlia. No comptava entre els favorits, però a poc a poc va imposar el seu domini, demostrant que era el corredor més en forma. El domini italià, de fet, va ser aclaparador, entre d'altres raons perquè cap de les figures forànies —Delgado, Fignon o Lemon— van prendre's la cursa seriosament. La van concebre com un entrenament abans del Tour, el seu gran objectiu.

L'únic que va plantar cara als italians va ser el corredor basc Marino Lejarreta, un il·lustre veterà que participa cada any a les tres grans proves per etapes. Al final Lejarreta va tirar la tovallola perquè va acusar el cansament de la Vuelta a Espanya. El seu comportament, no obstant, va ser admirable, mostrant un coratge i una capacitat de lluita remarcables. El "Junco de Bériz" ha escrit una de les pàgines més brillants en la seva trajectòria ciclista.

En iniciar-se la cursa, Chioccioli va comentar que en tenia prou guanyant una etapa. No destacava per la seva ambició.

Els italians confiaven més en Bugno o Chiappucci. Va passar quelcom similar a la Vuelta a Espanya amb la victòria inesperada de Melcior Mauri.

Chioccioli ha sortit de l'anonimat. Fins ara estava acostumat a romandre en un discret segon terme. Va ajudar Saroni, Mosser i d'altres caps de fila. L'èxit li arriba als 31 anys i com a premi d'una trajectòria honesta. La "maglia rosa" li ha donat forces fins al final i ha trencat la

imatge de corredor feble psicològicament i d'home mancat de continuïtat. Ha confirmat, això sí, les seves excel·lents qualitats d'escalador.

Cal destacar finalment l'èxit aconseguit per Iñaki Gastón en proclamar-se rei de la muntanya. Ho va ser treballant de valent i patint molt en un Giro amb molta muntanya.

■ Tomàs Puntí

OLÍMPICS HISTÒRICS FEMENINS

Irena Szewinski

Irena Kirzenstein va néixer a Leningrad (Unió Soviètica) el 24 de maig de 1946, ja que el seu pare treballava en aquesta ciutat com a especialista en acústica i la seva mare com a enginyera química. Als 8 anys, la seva família es traslladà a Polònia i el 1962 Irena fou qualificada com la millor alumna de matemàtiques. El 1963 ingressà a la universitat de Varsòvia, on es llicencià com a enginyera d'econometria.

Va perdre el seu nom de soltera quan va contraure matrimoni amb Janysz Szewinski, ex-atleta i fotògraf de premsa, el 25 de desembre de 1967. Actualment resideix a la capital polonesa i a les muntanyes Trata.

Va començar a practicar atletisme durant la seva etapa de col·legial, i en la seva època d'universitària s'especialitzà en la velocitat i la longitud. Amb només 18 anys fou seleccionada per participar als Jocs Olímpics de Tokyo '64. Al Japó, Irena va saltar a la fama mundial.

S'adjudicà una medalla d'or del relleu 4x100 metres amb 44"7 en companyia de Pereza Ciepla, Halina Gorecka i Ewa Klobukowska, una de plata en salt de longitud amb un salt de 6,60 metres i una altra de plata en els 200 metres amb 23"1.

Als europeus de Budapest '66 Irena Kirzenstein fou primera en les tres modalitats en què havia competit a Tokyo (4x100 metres, longitud i 200 metres) i fou segona en els 100 metres lliços.

Absent dels campionats continentals de 1969 per estar embarassada (el seu primer fill va néixer el 20 de febrer de 1970), Irena fou tercera en els 200 metres (23"2) i sisena en els 100 metres (11"6) dels europeus d'Helsinki '71.

Al llarg de la seva carrera, Irena, que es va retirar el 1980, va obtenir 10 medalles de campionats d'Europa i va establir nous rècords mundials en els 100, 200 i 400 lliços.

Mèxic '68: Una medalla d'or

Als Jocs Olímpics de Mèxic '68, Szewinska assolí la medalla d'or en els 200 metres amb un temps de 22"5, nova plusmarca mundial i olímpica, i una altra de bronze en els 100 metres amb un crono d'11"1.

A Munic '72, la polonesa fou medalla de bronze en els 200 metres amb 22"74, i als Jocs de Montreal '76 va guanyar la medalla d'or dels 400 metres lliços amb un registre de 49"29. Tres anys abans havia pulveritzat el rècord mundial dels 400 metres, deixant-lo en 49"9.

A Moscou '80 tornà a córrer a la volta a l'estadi però no tingué èxit i decidí abandonar l'atletisme. El seu palmarès olímpic consta de 3 ors, 2 plates i 2 bronzes.

■ E.P.

televisió

Programació del 23 al 29 de juny de 1991

TV
3

DIUMENGE, 23

09.15 Sardanes
09.50 Club super 3
12.25 Gol a gol
14.00 Gol a gol
14.30 Telenotícies
15.00 El temps
15.10 Club super 3
15.40 La pel·lícula del diumenge (D): «Els herois de Kelly»
18.15 Èxit
18.50 Jim West (D)
19.55 Gol a gol
20.30 Telenotícies
21.00 El temps
21.05 Trenta minuts
21.40 Dallas (D)
22.35 Gol a gol
23.35 Sant Joan és massa
00.35 Pel·lícula: «Casa't amb una sueca i ja t'ho trobaràs»

ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

10.00 La senyoreta (D)
13.25 Gent del Barri (D)
14.00 T/N Comarques
14.30 Telenotícies
15.00 El temps - Bona cuina

20.30 Telenotícies
21.00 El temps - Bona cuina

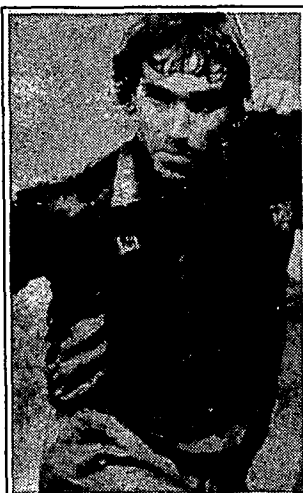
DILLUNS, 24

10.30 Club super 3
12.00 Còmic, el novè art
12.25 30 Minuts
12.55 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Califòrnia (D)
17.35 Club super 3
19.00 Simon i Simon
19.50 Dicciopinta
21.15 Betes i films
21.45 Pantalla (D): «La pantera rosa»
23.50 Telenotícies
00.10 Diners
00.20 Tot l'esport

DIMARTS, 25

10.30 Club super 3
12.00 Versió directa
12.55 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Califòrnia (D)
17.35 Club super 3
19.00 Simon i Simon
19.50 Dicciopinta
21.15 Això és massa

22.50 Quan es fa fosc (D)
23.50 Telenotícies - Diners
00.20 Tot esport



DIMECRES, 26

10.30 Club super 3
12.10 Cagney i Lacey (D)
12.55 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)

15.40 Com a casa
16.40 Califòrnia (D)
17.35 Club super 3
19.00 Simon i Simon
19.50 Dicciopinta
21.20 Cinema 3: «La pantera rosa torna a atacar»
23.55 Informatiu cinema
00.45 Telenotícies - Diners
00.15 Motor a fons

DIJOUS, 27

10.30 Club super 3
12.00 60 minuts
12.55 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa
16.40 Califòrnia (D)
17.35 Club super 3
19.00 Simon i Simon
19.50 Dicciopinta
21.15 Tres pics i repicó
23.00 Actual
00.05 Telenotícies - Diners
00.35 Tot l'esport

DIVENDRES, 28

10.30 Club super 3
12.00 Dallas
12.55 Cos a cos (D)
15.15 Riviera (D)
15.40 Com a casa

16.40 Califòrnia (D)
17.35 Club super 3
19.00 Simon i Simon
19.50 Dicciopinta
21.15 La vida en un xip
00.20 Telenotícies
00.40 Diners

DISSABTE, 29

09.35 Sardanes
09.50 Club super 3
12.20 Tres pics i repicó
13.35 Betes i films
14.30 Telenotícies
15.00 El temps - Bona cuina
15.10 Les fabuloses tortugues Ninja
15.45 Tarda d'aventures èpiques: «Els cents cavallers»
17.40 Sereu campions
18.05 Oliana Molls
18.35 Buck Rogers (D)
19.30 El pare Dowling
20.30 Telenotícies
20.55 El temps
21.00 Bona cuina
22.40 Cine nit: «El si no, ens enfadarem»
22.50 Cinema de mitjanit: «El temerari Ives»

TV
2

DIUMENGE, 23

08.00 Tribunal popular
09.00 SANTA MISSA
10.00 Los contamimalos
10.00 Cine para todos: «El rey de Africa»
12.00 Diumenge esport
14.30 Avanç informatiu
14.35 Diumenge esport
16.25 Avanç informatiu
16.30 Diumenge esport
17.40 Avanç informatiu
17.45 Diumenge esport
19.30 Mira-2
20.30 Las colecciones de la 2
22.00 L'informatiu cap de setmana
22.10 Un año en la vida
23.00 Tendido cero
00.00 Videomix
00.30 Musica N.A.
01.30 Jazz entre amigos
02.30 Revista de cine

ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

09.00 TV educativa
10.00 Noticias
10.05 TV educativa
12.00 Noticias
14.25 Avanç informatiu
16.25 Avanç informatiu
17.55 Avanç informatiu
20.00 L'informatiu vespre
21.00 Contrapunt

DILLUNS, 24

07.30 Això no pot fer-se per TV
08.00 Dibuja 2
12.05 Paseo central
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure

13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 La Barberia
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Johnny Rátón»
18.00 Via olímpica
19.00 Baloncesto
20.30 Força Barça
21.10 Murphy Brown
21.35 Aquellos maravillosos años
22.00 La estrella es... Katherine Hepburn: «Sin amor»
00.00 Hogueras de San Juan
00.30 Última sesión de cine: «Bebel Rousers»

DIMARTS, 25

07.30 Això no pot fer-se per TV
08.00 Dibuja 2
12.05 Cheers
12.30 Força Barça
13.00 Bellesa i poder
13.25 Profesor Falco
13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Baloncesto
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «El ángel»
18.00 Historias de cada día
19.00 Mec-Mec
19.30 Ty T
20.30 Línea-900
21.15 La vida a prueba
22.00 El abogado Matlock
23.00 Eurocops
00.00 Prisma

00.30 Última sesión de cine: «Montecarlo»

DIMECRES, 26

07.30 Scooby Doo
08.00 Dibuja-2



12.05 La finestra
12.30 Mec-Mec
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure

13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Baloncesto
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Cómo cometer el delito del matrimonio»
18.00 Historias de cada día
19.00 Tendido cero
21.15 Telefilme
22.00 Estress
23.00 Los Simpson
23.30 Documents 2
00.30 Última sesión de cine: «El florilegio del matrimonio»

DIJOUS, 27

07.30 Això no pot fer-se per TV
08.00 Dibuja 2
12.05 Paseo central
13.00 Bellesa i poder
13.25 Profesor Falco
13.30 Elvis i jo
14.00 Cançons plàstics
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 Ty T
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Las aeroguas»
18.05 Historias de cada día
19.00 Al filo de lo imposible
19.30 Ty T
20.30 Dossier
21.10 Espiral
22.00 Dijous cinema: «Birdy»
00.00 Metropolis
00.30 Filmoteca TV: «Control en los caminos»

DIVENDRES, 28

07.30 Dibuja 2
12.05 Paseo central
13.00 Bellesa i poder
13.25 Menjar i beure
13.30 Èxits d'Or
14.30 Estadio 2
15.00 Cheers
15.30 Barcelona olímpica
16.00 Cifras y letras
16.30 Primera sesión: «Vuelo 971»
18.05 Historias de cada día
19.00 Videomix
19.30 Ty T
21.10 Tribunal popular
22.10 El mirall
01.00 Fora de sèrie
02.00 Última sesión de cine: «El color del viento»

DISSABTE, 29

08.00 Bellesa i poder
09.30 Bioman
10.00 Los caballeros del zodiaco
10.30 Cine para todos: «S.O.S. equipo azul»
12.00 Dissabte esport
13.30 L'informatiu cap de setmana
14.00 Dissabte esport
16.25 Avanç informatiu
16.30 Dissabte esport
17.55 Avanç informatiu
18.00 Dissabte esport
23.00 La 2 presenta
00.10 La tabia redonda
01.05 Última sesión de opera
02.30 Va de cine

canal
33

DIUMENGE, 23

13.45 Sputnik
14.45 Oh, no!
15.15 Más enllà del 2000
16.00 Escalada
17.00 Golf
19.00 Esquí aquàtic
19.45 Sessió de vespre: «El lladre de cors»
21.20 Informatiu cinema
22.00 Còmic el 9è art
22.40 Gran estrena: «Azizah, la noia del riu»
23.35 Informe mundial CNN

ESPÀIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:

20.00 Tot l'esport
20.20 Sputnik TV
21.25 Mil paraules
21.30 Les notícies amb Josep Cufí
22.05 Diners

DILLUNS, 24

15.00 Tennis
19.00 Basquetmania
19.55 Ciptoman
20.50 Gent del barri
22.15 Versió directa
23.15 Segie XX

DIMARTS, 25

15.00 Tennis

15.00 Vida salvatge - Tot observant la natura
19.55 Ciptoman
20.50 Super 10
20.50 Gent del barri
22.15 Teatre: «Misantrop»
23.40 Cadència

DIMECRES, 26

15.00 Tennis
19.00 Vida salvatge - Tot observant la natura
19.30 Motor a fons
19.55 Ciptoman
20.45 Lotto 6/49
20.50 Gent del barri
22.15 60 minuts

23.15 Sputnik concert
24.00 Planeta terra

DIJOUS, 27

15.00 Tennis
19.00 Vida salvatge - Tot observant la natura
19.55 Ciptoman
20.45 Super 10
20.55 Gent del barri
22.15 Fila 33: «Cita d'amor»
23.45 Más enllà del 2000

DIVENDRES, 28

15.00 Tennis
19.00 Futbol 92
19.55 Ciptoman

20.55 Gent del barri
22.15 Tres catorze setze
23.00 Canal 33 presenta: «El meu Macondo»

DISSABTE, 29

13.15 SIGNES DELS TEMPS
14.00 Cadència
15.00 Tennis
19.45 Telefilm dissabte tarda: «Tracte viper»
21.20 Lotto 6/49
21.35 Super 10
21.40 Oh, no!
22.10 Thalassa
22.50 Els infocables
23.45 Jazz & Co

TV
1

DIUMENGE, 23
02.05 Deporte noche
08.00 A pie de página
09.00 **TIEMPO DE CREER**
09.15 Informe semanal
10.00 **EL DÍA DEL SEÑOR - SANTA MISA**
11.00 **PUEBLO DE DIOS**
11.30 Campo y mar
12.00 Parlamento
12.30 135 escons
13.00 Los vengadores
14.00 Arco de triunfo
15.00 Telediario-1
15.35 Els fruitis
16.00 Sesión de tarde: «El dinero tiene miedo»
17.35 La hora Warner
18.40 Juego de niños
19.05 El tiempo es oro.
20.00 La hora de Bill Cosby
20.30 Telediario-2
21.05 Una hija más
21.40 Domingo cine: «Tick, Tick, Tick»
23.40 Telediario
23.25 Equinoccio
00.15 Línea 900
00.45 Barcelona olímpica
01.15 Va de cine

01.45 Arte y artistas flamencos
ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
08.00 Cada mañana
10.45 De par en par
11.00 Avance telediario
12.00 Avance telediario
12.55 Avance telediario
13.00 Teleuna
13.30 Yo compro esa mujer
14.00 L'Informatiu migdia
14.30 No te rías que es peor
15.00 Telediario-1
17.35 Avance telediario
18.10 El duende del globo
18.25 La tira de aventuras
18.50 Juega con nosotros
19.20 L'Informatiu Vespere
20.30 Telediario-2

DILLUNS, 24
09.05 Sesión matinal: «Los espías matan en silencio»
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Esta es su casa
17.40 3, 2, 1... contacto
19.30 Las calles de San Francisco

21.00 El precio justo
22.35 Pancho Barnes
23.30 A debate
00.20 Diario noche
00.50 Ballet
DIMARTS, 25
09.05 Sesión matinal: «La Millona»
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Esta es su casa
17.40 Tendido cero
19.30 Las calles de San Francisco
21.05 Los videos de primera
21.45 Sesión de noche: «El último cuplé»
23.30 En portada
00.05 Diario noche
00.35 **TESTIMONIO**
00.40 Teatro

DIMECRES, 26
09.05 Sesión matinal: «La muchacha que llegó de la lluvia»
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Esta es su casa

17.40 Con las manos en la massa
19.30 Los vigilantes de la playa
21.00 La ronda
22.05 Falcon Crest
23.05 Grandes relatos
00.10 Diario noche
00.50 A pie de página
DIJOUS, 27
09.05 Sesión matinal: «Salto a la gloria»
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Esta es su casa
17.40 Llave en mano
19.30 Los vigilantes de la playa
21.00 Fiesta del verano
22.15 El primi-juego
22.30 Fiesta del verano
23.00 Estrenos TV: «Errol Flynn»
24.00 Diario noche
00.30 La gran galeria

DIVENDRES, 28
09.05 Sesión matinal: «Vuelo 971»
12.10 Extraña dama
15.40 La dama de rosa
16.25 Esta es su casa

17.40 Seguridad en marcha
18.20 Festival Hanna Barbera
19.30 Los vigilantes de la playa
21.00 Noche de humor: «Nido vacío» - «Chicas de oro»
22.00 ¡Viva el espectáculo!
23.30 El autoestopista
24.00 Diario noche
00.20 Alucine

DISSABTE, 29
01.50 Deporte noche
08.00 La ronda
09.00 **ULTIMAS PREGUNTAS**
09.30 Concierto del sábado
11.30 Olla de grillos
13.55 Rockopop
15.00 Telediario-1
15.35 Alfred J. Kwak
16.00 Sesión de tarde: «El Valle de la Furia»
17.50 Dibujos animados
18.05 Club Disney
20.05 A vista de pájaro
20.30 Telediario-2
21.00 Informe semanal
22.05 Sábado cine: «Lobos marinos» - «A cara o cruz»

antena
3

DIUMENGE, 23
08.00 Dibujos animados
09.00 La guardería del domingo
11.00 Caza submarina
11.30 Salvados por la campana
12.15 Peyton Place
13.15 Cine: «Toto el Moko»
15.00 Noticias
15.30 El príncipe de Bel Air
16.00 Elvis, el rey del Rock
16.30 La llamada del oeste
17.00 Chicas con clase
17.30 Ricos y famosos
18.00 La película del domingo: «Crimen al atardecer»
19.45 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias
21.00 El gordo
22.00 En el calor de la noche
22.50 Noticias
23.00 Noche de lobos: «La máscara del demonio»
01.00 Al fin música

ESPAIS FIXOS DE DILLUNS A DIVENDRES:
07.15 Aula 3

07.45 Noticias de la economía
08.00 La guardería
09.30 Noticias
09.33 Viva la vida
10.30 Pasarela
10.55 Pasionaria
11.20 Tan contentos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los segundos cuentan



15.00 Noticias
17.15 Noticias
17.18 La merienda
18.45 Noticias
19.45 La ruleta de la fortuna
20.30 Noticias
22.00 Noticias
00.00 Noticias
01.00 Hospital general
01.45 Pasarela

DILLUNS, 24
15.30 Telecine: «Aparta Trinidad, llega el Dorado»
18.48 El hombre de los seis millones
21.00 El equipo «A»
22.01 La película del lunes: «Justicia de acero»
00.15 Camuflaje

DIMARTS, 25
15.30 Telecine: «Atención bandidos»
18.48 Bonanza
21.00 El coche fantástico
22.01 De tú a tú, especial noche

23.00 Diamantes
00.15 Camuflaje

DIMECRES, 26
15.30 Telecine: «El botones»
18.48 El hombre de los seis millones
21.00 Un hombre llamado Halcón
22.01 Historias bélicas: «La séptima cruz»
00.15 Programa regional

DIJOUS, 27
15.30 Telecine: «Americana»
18.48 Bonanza
21.00 El equipo «A»
22.01 Cinturón negro: «Dragones de papel»
00.15 Lou Grant
01.00 Escuela de periodismo

DIVENDRES, 28
15.30 Tele cine: «Rufianes y tramosos»
18.48 Los invasores
21.00 El coche fantástico
22.01 La clave I
00.00 La clave II

02.30 Cine español: «¿Y ahora qué, señor fiscal?»
04.00 Oh, video

DISSABTE, 29
08.00 Dibujos animados
09.00 La guardería del sábado
11.00 Aventuras en el lago
11.30 Salvados por la campana
12.00 Lo mejor, tan contentos
13.00 Centímetros cúbicos
14.00 Noticias regionales
14.30 Los segundos cuentan
15.00 Noticias
15.30 Polvo de estrellas: «Raquel y sus bribones» - «Los últimos cazadores»
19.30 Noticias
19.33 ENG
20.30 Noticias
21.00 Un hombre con suerte
22.00 Polvo de estrellas: «Edith y Marcel»
00.00 Culpable o inocente
00.30 Polvo de estrellas: «Orquídea negra» - «Danny Jones»
03.30 Oh video

tele
5

DIUMENGE, 23
08.00 Dibujos animados
10.15 Pressing catch
10.45 Arco iris
11.15 VIP corazón
12.00 Matinal de cine: «Aventuras de playa»
13.45 La 5ª Marcha
15.00 Humor amarillo
15.30 Cine fiesta: «Los conquistadores de Atlantis»
17.15 Tutti frutti 91
18.50 Domingo de acción
20.45 Telecomedia: «Enredos de familia»
21.15 El nuevo Benny Hill
21.45 VIP noche
23.45 Entre hoy y mañana
00.15 Pressing boxeo
01.15 Madrugada pop

ESPACIOS FIJOS DE LUNES A VIERNES:
08.00 Dibujos animados
09.30 Vip Guay
09.00 Dibujos animados
09.30 Enamorarse
10.15 Telerromance: «María, María»
12.45 Telerromance: «Vacaciones en el mar»
13.30 «Las aventuras de Hacchy»
14.00 Entre platos anda el juego
14.40 Telerromance: «Dñés Duarte, secretaria»
15.30 Humor de sobremesa
16.30 Tarde corazón: «Hoteles»
17.25 Super Guay
19.00 VIP Guay

19.30 Telerromance: «Topacio»
20.30 Super gol
20.55 Hoy
21.00 Telecupon
21.15 Su media naranja

DILLUNS, 24
11.00 Cine corazón: «Chicas sin barreras»

22.00 Lunes cine: «Viernes 13, parte V»
23.50 Entre hoy y mañana
00.15 Hablando se entiende la gente
01.30 Arco iris

DIMARTS, 25
11.00 Cine corazón: «Dale

color al difunto»
22.00 Silencio se rie: «Malo la nuit»
23.45 Entre hoy y mañana
24.30 Hablando se entiende la gente
01.30 Las chicas con las chicas

DIMECRES, 26
11.00 Cine corazón: «Canción de cuna»
22.00 Cine 5 estrellas: «Grease»
24.00 Entre hoy y mañana
00.45 Noche de miedo: «La isla»

DIJOUS, 27
11.00 Cine corazón: «Punto de mira»
22.00 Gran pantalla TV: «Sangre y orquídeas»
23.45 Entre hoy y mañana
24.15 ¡Ay que calor!
01.00 El inspector Derrick

DIVENDRES, 28
11.00 Cine corazón: «Delito en formula 1»
22.00 Gran Pantalla TV: «Sangre y orquídeas»
23.45 Entre hoy y mañana
24.15 Hablando se entiende la gente

DISSABTE, 29
08.00 «Superguay sábado»
10.30 Las chicas con las chicas
11.00 Humor Amarillo
11.30 Pressing catch
12.00 «El gran chaparrab»
13.00 Telecinco, ¿Dígame?
15.30 Cine fiesta: «Máxima ansiedad»
17.15 Sábado de acción
19.15 VIP corazón
20.00 Cine de amor: «El jinete eléctrico»
22.00 Tutti frutti 91
23.50 Entre hoy y mañana
01.15 VIP noche

EMISSIONS RELIGIEUSES

TV1

Diumenge

09.00 Tiempo de creer
10.00 El día del Señor - Santa Misa
11.00 Pueblo de Dios

Dimart

00.35 Testimonio

Dissabte

09.00 Ultimas preguntas

TV2

Diumenge

09.00 Santa Missa

CANAL 33

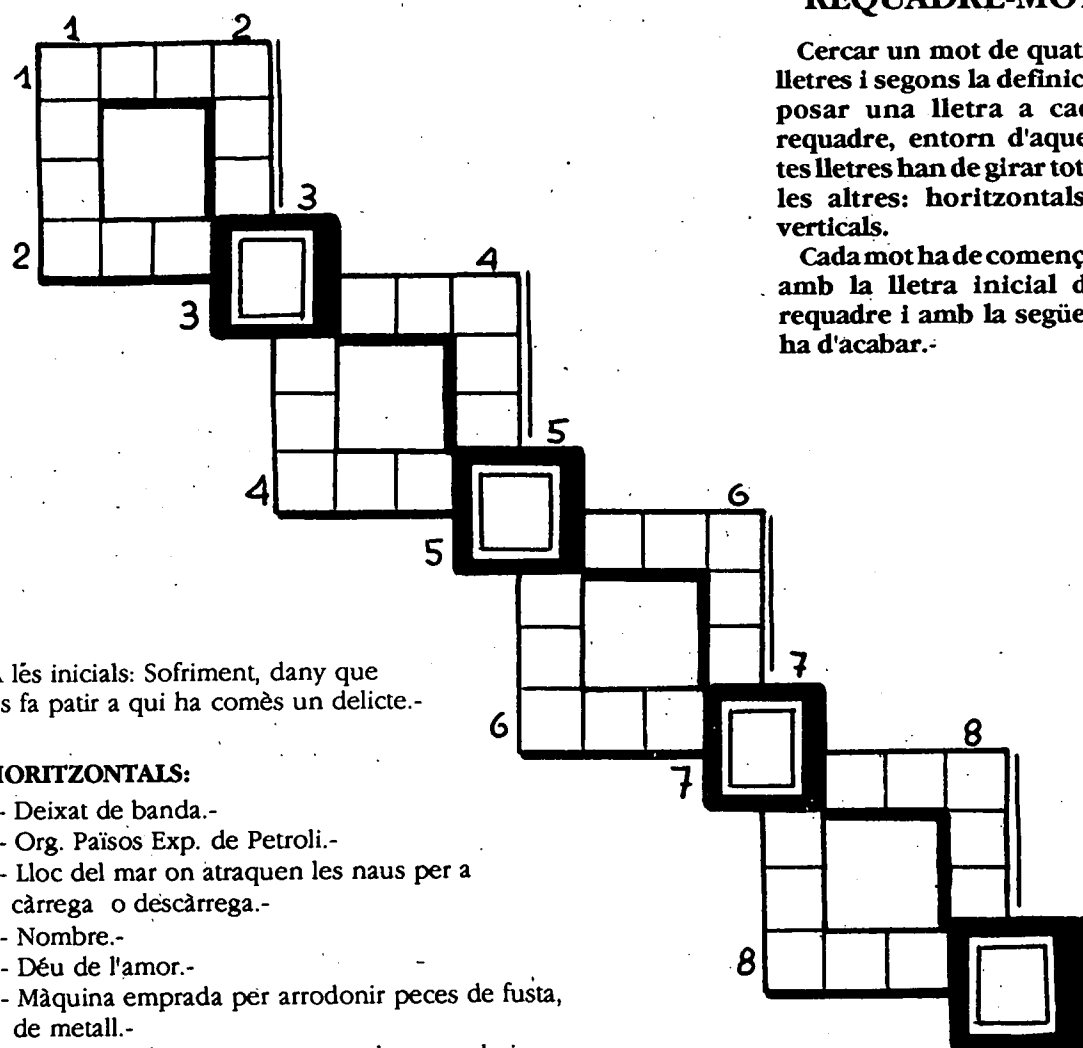
Dissabte

13.15 Signes del temps



ENCREUATS

per Rosa Collell



A les inicials: Sofriment, dany que es fa patir a qui ha comès un delictes.-

HORITZONTALS:

- 1- Deixat de banda.-
- 2- Org. Països Exp. de Petroli.-
- 3- Lloc del mar on atraquen les naus per a càrrega o descàrrega.-
- 4- Nombre.-
- 5- Déu de l'amor.-
- 6- Màquina emprada per arrodonir peces de fusta, de metall.-
- 7- Preu estipulat per a transport de mercaderies per mar.-
- 8- Acció d'orsar.-

VERTICALS:

- 1- Capital de Noruega.-
- 2- Serpent.-
- 3- Relatiu o referent al foc.-
- 4- Nom abreujat que hom sol dir de la T.V.-
- 5- Noiet fi, llest.-
- 6- Sorneguer.-
- 7- OTAN.-

REQUADRE-MOT

Cercar un mot de quatre lletres i segons la definició posar una lletra a cada requadre, entorn d'aquestes lletres han de girar totes les altres: horitzontals i verticals.

Cada mot ha de començar amb la lletra inicial del requadre i amb la següent ha d'acabar.-

FILATÈLIA

per Enric Graupera

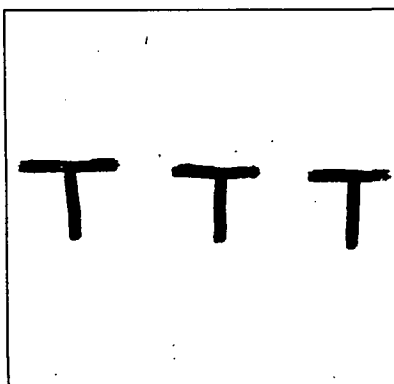


MARY MARTIN, monja i fundadora

La Mare Martin, irlandesa, la veiem en aquest segell, amb l'Hospital Internacional de Drogheda al fons. Nasqué a Clenageary el 1892. Durant la Primera Guerra Mundial s'enrolà com a infermera voluntària. Després continuà els estudis de Medicina a Dublín. Un bisbe missioner a Nigèria, féu una crida urgent d'ajuda mèdica, i Mary Martin hi acudí. Allà veié la necessitat de formar un grup mèdic permanent. El 1936, Roma permet que les religioses puguin exercir la professió mèdica. Llavors ella fundà la Congregació "Medical Missionaries of Mary". La Mare Martin morí el 1975. El segell commemora el Cinquantenari de la Congregació, (1937-1987).

JEROGLÍFIC

per Núria Albert



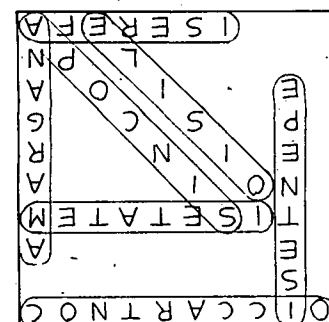
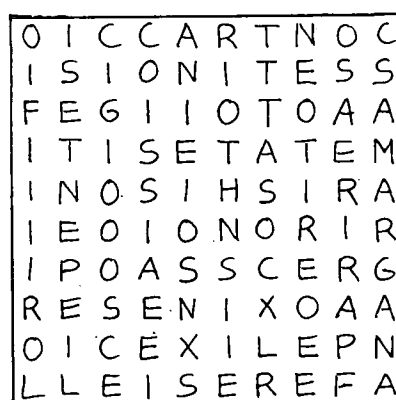
QUÈ PASSA SI T'ADULEN?

Solució al 612

P O L L A S T R E
P O L L A S T R E

SOPA DE LLETRES per Montserrat Albert

BUSCA 7 FIGURES DE DICCIÓ



Altres: - contracció - epèntesi
- anagrama - elisió - metàtesi
- sincopa.

ESCACS

per Jaume Mora

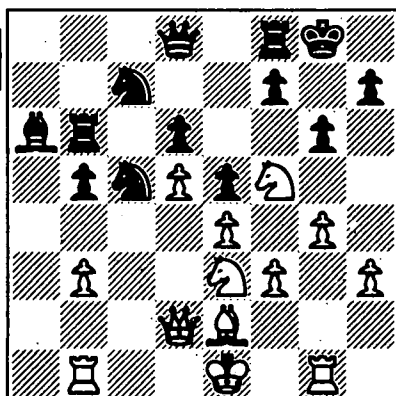
DIAGRAMA 382

Blanques juguen i guanyen.

Recordeu aquell adagi que diu "cosa dolenta fora del ventre"?

Solució al diagrama 381

1 Cg3-f5 1-0.



Solució

A les inicials: Pena.-
Horizontals: 1- Omís.- 2- OPEP.- 3- Port.- 4- Onze.- 5- Eros.- 6- Torn.- 7- Noll.- 8- Orsa.-
Verticals: 1- Oslo.- 2- Serp.- 3- Piro.- 4- Tele.- 5- Elit.- 6- Sorn.- 7- NATO.- 8- Illa.-

20 ANYS

al servei de la pau,
la justícia i els
drets humans



Fes-te soci Col·labora

JUSTÍCIA I PAU

Rivadeneyra, 6, 10è. 08002 Barcelona
Tel. (93) 317 61 77

GERMANOR AMB ELS NOSTRES MISSIONERS

Ja són més de 500 les missioneres i missioners que reben Catalunya Cristiana gràcies a les persones que "apadrinen" la seva subscripció.

"En les meves oracions demano al Senyor que els mantingui en la tasca tan formosa que realitzen al servei de l'Evangeli arreu del món." Fra Juan José Aristi, BOLÍVIA

MISSIONERS QUE ESPEREN PADRI:

JAUME NADAL CASILLA 319 SANTA CRUZ DE LA SIERRA BOLÍVIA.....	16.120 Ptes.
MONTSERRAT TRIBO PLANES AVD. CASTRO BARROS, 650 5000 ARGENTINA.....	16.120 Ptes.
MONTSERRAT VERGES BONG YANG RI 252-1 KANG WON DO 230-20 COREA DEL SUD.....	22.360 Ptes.
JAUME BOADA I RAFI DUVIMOSO TERRA 1337 MONTEVIDEO URUGUAY.....	16.120 Ptes.

BUTLLETA DE SUBSCRIPCIÓ

Nom i cognoms.....
Direcció..... Tel.....
Població..... D.P..... Província.....
subscriu a "CATALUNYA CRISTIANA" el missioner.....
(nom i cognoms)

L'import el faré efectiu mitjançant:
☐ taló que adjunto ☐ gr postal
☐ domiciliació segons l'adjunta autorització:
Domiciliació: Banc / Caixa.....
Sucursal n°.....
N° compte corrent.....
Província.....
Prego al Banc / Caixa que consideri aquesta butlleta com la meua autorització per aquest pagament.
Població..... Data.....
Signatura:.....

"CATALUNYA CRISTIANA" c/. València, 244, 2º. - 08007 Barcelona - Tel.: 215 27 39



Som gairebé a totes les llars

És del tot segur que a la seva llar, com a la de milers i milers de famílies, hi ha instal·lat algun producte Roca.

Al llarg de més de 70 anys, el nostre objectiu constant ha estat augmentar la qualitat de vida proporcionant confort i benestar màxim, a tots els gustos i necessitats.

Això ens obliga a millorar allò que moltes vegades sembla immillorable.

Conegui les novetats de Roca. Hem aconseguit aplegar els últims avenços tecnològics amb el disseny més actual.

Roca

SANITARI • AIRE CONDICIONAT • CALEFACCIÓ • CERÀMICA

LITÚRGIA - CULTURA

SUPLEMENT DE CATALUNYA CRISTIANA

Nº 10

Cada dia és festa

CALENDARI

L'ESGLÉSIA CELEBRA

D'ACÍ I D'ALLÀ

Diumenge, 23 de juny. XII del temps ordinari. Ss. Zenon i Zenas, mrs. Jacob, patr. i Sta. Agripina, vg. mr.

El sol surt a les 4,17 i es pon a les 7,28 -Hora solar-

Dilluns, 24 de juny. La Nativitat de sant Joan Baptista. Ss. Orenci i sis germans màrtirs.

Festa major a Alins, Arties, Hospitalet de Llobregat, Les, Montgat, Olesa de Montserrat, Palamós, St. Joan les Fonts, St. Joan de Vilatorrada i molts altres pobles.

Dimarts, 25 de juny. Ss. Guillem, ab.; Pròsper, b.; Adelbert, cfr. i Sta. Eva, mja.

Dimercres, 26 de juny. Ss. Joan i Pau, germans, mrs.; Pelai, nen, mr. i Sta. Perseveranda, vg.

Dijous, 27 de juny. Ntra. Sra. del Perpetu Socors. Ss. Ciril d'Alexandria, b. dr. i Ladislau, rei.

Divendres, 28 de juny. Ss. Ireneu, b. mr.; Paulus I, p. i Argimir, mjo. mr.

Dissabte, 29 de juny. Ss. Pere i Pau, Apòstols, i Sta. Benedicta, vg.

Festa major a Abrera, Begur, Canet de Mar, Figueres, Masnou, Premià de Dalt, St. Pere de Vilamajor i altres pobles.

23 de juny. Diumenge XII de durant l'any. Lectures: Primera Job 38:1.8-11; Salm 106; segona 2C 5:14-17; Mc 4:35-41.

24 de juny. Dilluns. Naixement de St. Joan Baptista. Lectures: Primera Is 49:1-6; Salm 138; segona Fets 13:22-26; tercera Lc 1:57.66-80.

25 de juny. Dimarts de la setmana XII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 13:2.5-18; Salm 14; segona Mt 7:2.12-14.

26 de juny. Dimercres de la setmana XII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 15:1-12.17-18; Salm 104; segona Mt 7:15-20.

27 de juny. Dijous de la setmana XII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 16:1-12.15-16; Salm 105; segona Mt 7:21-29.

28 de juny. Divendres de la setmana XII de durant l'any. Lectures: Primera Gn 17:1.4-5.9-10.15-22; Salm 127; segona Mt 8:1-4.

29 de juny. Dissabte. Ss. Pere i Pau, Apòstols. Lectures: Fets 12:1-11; Salm 33; segona 2Tm 4:6-8.17-18; tercera Mt 16:13-19.

Litúrgia de les Hores Setmana 4

Diumenge: XII de durant l'any. Tot propi.

Dilluns: El Naixement de St. Joan Baptista. Patró dels bisbats de Lleida i Vic. Solemnitat.

Dimarts: De fèria.

Dimercres: De fèria.

Dijous: De fèria.

Divendres: St. Ireneu, bisbe i màrtir. Memòria Obligatòria.

Dissabte: St. Pere i St. Pau, apòstols. Solemnitat.

a cura de Pletat Campmajó

Deixem que Déu sigui Déu

Al final del partit de futbol que és la vida, cadascú de nosaltres tindrà l'agradable sorpresa de descobrir que Déu fou un jugador llest que no deixava veure'ns que jugava a favor nostre, ni que ens semblés empipador rival.

Descobrirem que ens feia fracassar les nostres jugades d'idols amb la seva habilitat de pare, per tal que, perdent, finalment descobríssim que, salvats, hem guanyat. Quan jo era petit sentia un home del poble que deia: —"Deixa fer Déu, que és un bon home". Ara comprenc què volia dir.

■ Pere Campàs Bonay Monestir de L'Estany

HOMES I INSTITUCIONS



Pare Kolbe, cinquanta anys després

La història és coneguda. Però potser el sedàs pel qual s'han escolat els cinquanta anys que han transcorregut des que esdevingué el fet cabdal, hagi pogut esmorteir el record de la sublim decisió que prengué el pare Maximilià Kolbe.

Sense cap ombra de morbositat—sense atiar ressentiments—i pensant en les joves generacions, recordarem els trets principals dels fets que tingueren lloc l'any 1941 al camp de concentració establert pels alemanys a Auschwitz (Polònia).

El franciscà polonès

Maximilià Kolbe era un més dels presoners del bloc 14 d'aquell camp. A les darreres hores d'un dia de juliol de 1941, un presoner, que retornava de la feina diària, s'allunya hàbilment del seu escamot de treballadors forçats, i es fa fonedís. A la nit, en passar llista, es descobreix la seva absència, i unes patrulles

"Ningú no té un amor més gran que aquest de donar la pròpia vida pels seus amics". (Jo 15,13). Així ho entengué el Pare Kolbe. I així ho va dur a la pràctica.

surten a cercar-lo. Tots saben que si en el termini de vint-i-quatre hores, el fugitiu no és capturat, deu dels seus companys del bloc seran escollits a l'atzar i moriran d'inanició a les masmorres de la mort.

Al'endemà el comandant del camp els fa formar i anuncia que no s'ha trobat l'escapol, i que per tant procedirà a designar els deu presoners que hauran de morir. La selecció dura uns minuts. Els escollits són obligats a fer un pas endavant, i és de suposar en quines condicions ho fan. Un d'ells, polonès també, Francesc Gajowniczek es desespera i plora tot cridant a la seva esposa i els seus fills. Quan els guàrdies són a punt d'emportar-se els condemnats, un onzè home surt de la fila; és el pare Kolbe. Amb un exabrupte el comandant li pregunta

què vol. El sacerdot li respon que si no li fa res, ell ocuparà el lloc d'un d'aquells presoners. I assenyalant Gajowniczek afegeix "El d'aquest". A la pregunta del comandant de si és boig, el franciscà identificant-se com a tal, li diu que ell és sol al món i que "aquell" home té esposa i fills pels quals viure.

Deu sabrà perquè l'alemany acceptà el bes-canvi.

I els testimonis d'aquell acte, no se'n sabien avenir.

L'últim a morir

Després de dues setmanes, a la masmorra només quedaven amb vida—si és que allò ho era— quatre homes. L'últim a morir fou el pare Kolbe. En tant tingueren alguna força, els condemnats, animats pel franciscà, pregaren plegats.

El quinze dia del seu martiri material, hagueren d'administrar-li una injecció letal. S'esdevenia el dia 14 d'agost, vigília de l'Assumpció. El pare Kolbe mussità l'Avemaria, en tant lliurava el braç al seu botxí.

Trenta anys més tard

L'octubre de 1971, l'home que salvà la vida, gràcies al sacrifici que de la seva en féu el pare Maximilià Kolbe, assistí emocionat, amb la seva esposa a la Basílica de Sant Pere a la beatificació canònica del seu company de captiveri. El papa Pau VI féu personalment la proclamació del nou Beat. I finalment, recordà l'incomparable episodi en el qual el pare Kolbe oferí la seva vida confessant la seva condició de sacerdot. I afegí que "cada sacerdot, si s'escau, ha de ser un altre Crist".

Maximilià Kolbe va saber ser-ho.

■ Carles Giménez i Miquel



Suplement infantil de Catalunya Cristiana

Nº. 568

Felices vacances!

Anar a escola m'agrada. M'agrada aprendre coses noves, sempre interessants, i a poc a poc, fer-me un noi més gran. I més espavilat. M'agrada parlar i jugar amb els companys del meu curs, i fer-nos cada any més amics.

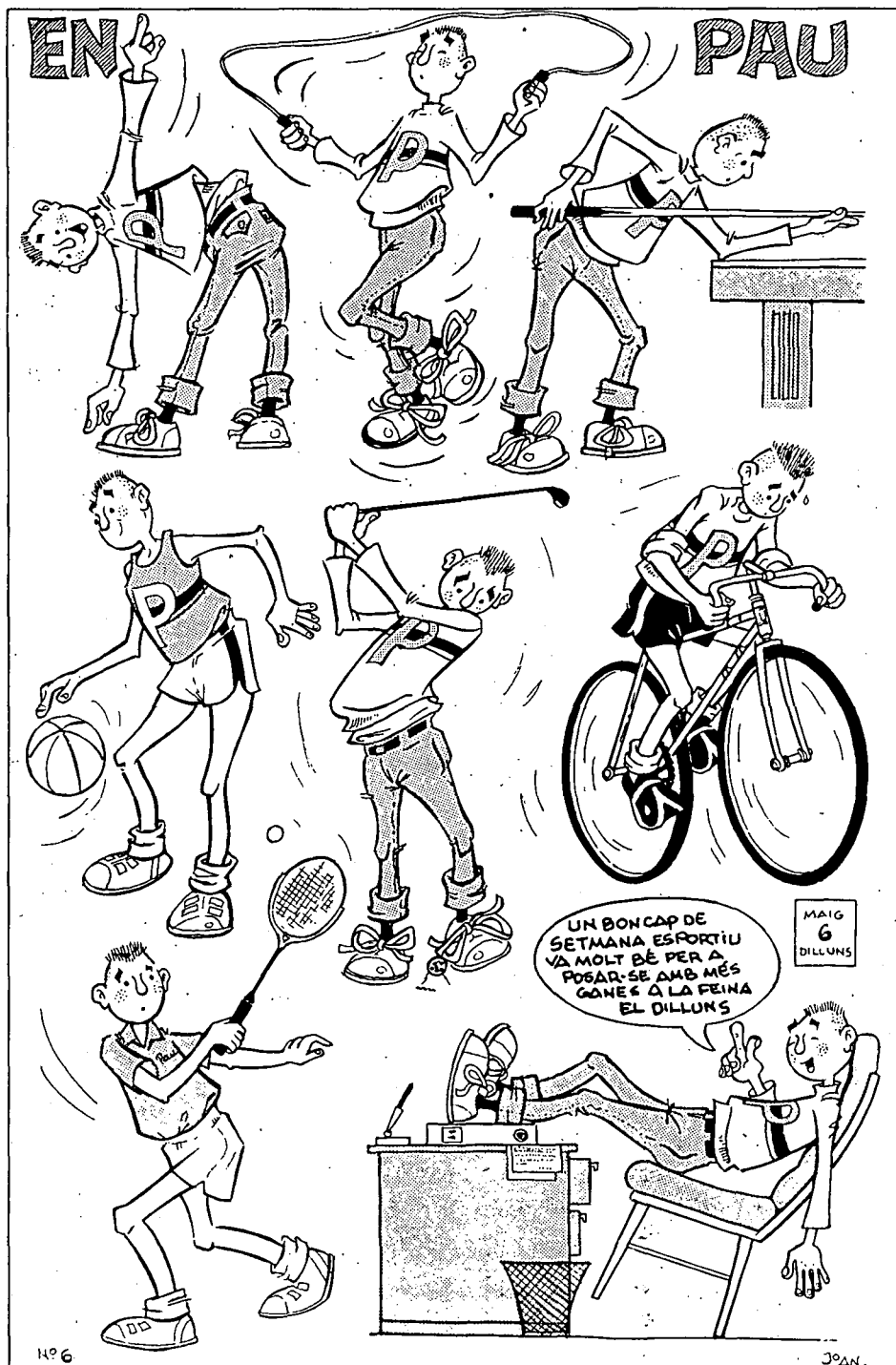
Però, renoll, després de tant de temps de llevar-me de matí, anar a classe, estudiar, fer els deures, etc., també m'agrada (i molt, eh!) que arribin les vacances. D'ara endavant podré fer més el dormilega, reposar i entretenir-me en allò que més em plagui, trobar-me amb els meus amics, i parlar i jugar sense presses ni angúnies.

Els dies de més calor em podré banyar, i quan anem al poble organitzarem sortides en "bicli". També he dit a Mn. Josep que em digui dos o tres llibres d'aventures per llegir, i demanaré a en Pep, un veí amic meu que estudia per enginyer, que m'ajudi a fer uns treballs manuals que m'he inventat i que tinc moltes ganes de fer.

Fer vacances és bonic, però em sabria greu passar-les mandreant i sense ferres de bo. També ajudaré els de casa; la mare ja fa temps que em parla que, quan tingui les vacances, endreçarem no sé què (ara no me'n recordo).

Bé, Eixerits i Eixerides de tot Catalunya, us desitjo de tot cor que tingueu unes vacances d'allò més "diver" i profitoses. He dit a la redacció de "Catalunya Cristiana" que em facin arribar totes les cartes que m'escriuiu. Si ho feu prometo que us contestaré a tots. Ara tindrè més temps. Expliqueu-me què feu. Molt amic vostre.

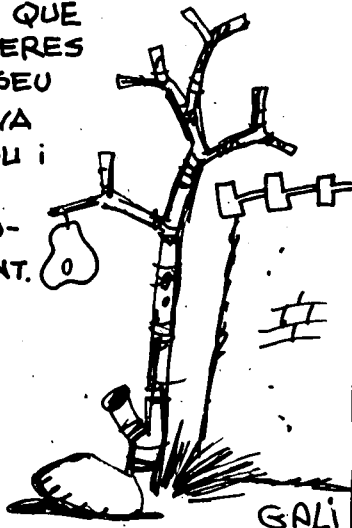
L'Eixerit



Nº 6

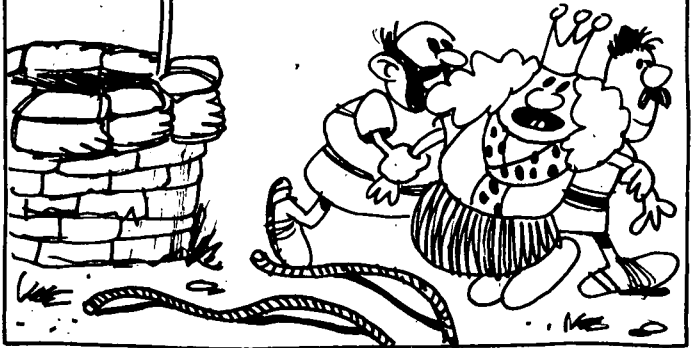
LA PERERA DE MOLLÓ

SEGUINT L'OCELL QUE S'EMPORTA LES PERES DE L'HORT DEL SEU PARE, EN PAPITU VA ENTRAR A UN POU I VA SALVAR UNA PRINCESA PRESO- NERA D'UN GEGANT.



GALI

PERÒ ELS SEUS GERMANS, PLENS D'ENVEJA, S'EMPORTEN LA PRINCESA I ENRETIREN LA CORDA PERQUÈ EN PAPITU NO PUGUI PUJAR.

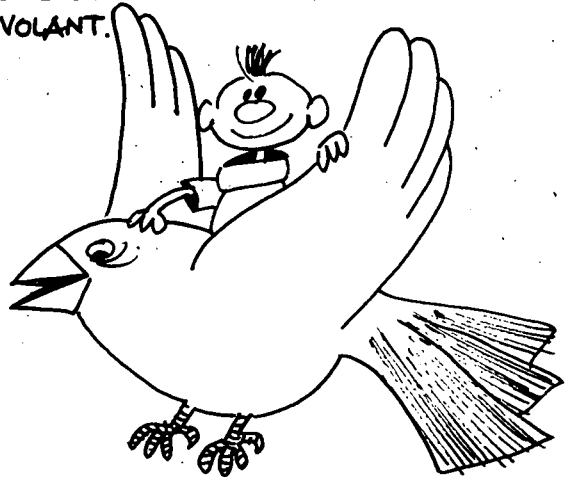


LLAVORS EN PAPITU TORNA A TROBAR LA BRUIXA.

L'OCELL ÉS LA MEVA ESCOMBRA. JO EM MENJAVA LES PERES. SI EM DEIXES QUE N'AGAFI MÉS ET SALVARÉ.



DIT I FET, L'ESCOMBRA ES CONVERTEIX EN OCELL I EN PAPITU VA SORTIR DEL POU VOLANT.



EN ARRIBAR A CASA HO EXPLICÀ TOT AL SEU PARE.



ELS GERMANS, PENEDITS LI DEMANAREN PERDÓ I LA PRINCESA ES VA CASAR AMB EN PAPITU.

I TOTS FOREN FELIÇOS I MENJAREN ANISSOS.



FI

(12)

Francesc d'Assís

per F. Garrissans

Rebrotà i donà vint càrregues de vi

La Foresta és una carena de Rieti. Coberta d'arbres. "El qui camina entre les teves ombres et recordarà tota la vida", canta un poeta italià.

El petit estatge fundat per sant Francesc està amagat entre l'arbrada. I a poca estona de la ciutat de Rieti. Per arribar-hi cal seguir un envitricoll de camins i viarany.

Al capvespre de qualsevol dia de tardor, quan les vinyes estan curulles de raïms daurats, és un passeig deliciós anar al convent de la Foresta. No hi manquen els cants dels camperols que tornen del conreu.

Francesc s'hi refugiava totsovint en aquest lloc. Sobretot per defugir la gent que el seguia per tot arreu.

En certa ocasió, per desconcertar més el públic, demanà allotjament a la veïna rectoria del poblet de Sant Fabià. Però, assabentada la multitud, acudí a la casa del senyor rector. Tothom volia veure i tocar sant Francesc. Ningú no respectava res. Ni l'església, ni la casa, ni l'hort de la rectoria. Tot era ple de gom a gom. Trepitjaren, esbullaren i malmetieren la vinya, que era un tresor per a aquell capellà. Amargat i empipat es penedia d'haver rebut Francesc a casa seva com a hoste. Adonant-se el sant de l'estrall i del malhumor del capellà li digué:

— Mossèn, quantes bótes de vi us dona aquesta vinya l'any, quan produeix més?

— Dotze, més o menys.

— Bé. Jo us demano que tingueu paciència de la meua estada a casa vostra, on he trobat solitud i pau. Deixeu collir raïms a tothom, per amor de Déu. Jo us prometo, de part del meu Senyor Jesucrist, que la vinya rebrotarà i us donarà vint barrils.

I així fou, tal com el sant li havia promès.

Una bóta del miracle, amb una fulla seca de la discutida vinya, s'ensenya encara avui al curiós pelegrí. Recorda



tothom que l'ús del vi ha d'ésser moderat. El celler fresc i el porró a taula són signe de germanor. Però l'abús de l'alcohol a la taverna destrossa la família i degrada la persona.

DEL LLIBRE "FRANCESC D'ASSÍS, SANT ECOLOGISTA". EDITORIAL CLARET

Busqueu l'evangeli del diumenge: Evangeli segons sant Marc, capítol 4, versets del 35 al 41 (Mc 4:35-41).

Reflexionem: 1. Els poetes parlen del "mar d'aquesta vida", i certament que sovint és un mar una mica mogut. Jesús vol fer entendre als Apòstols i a tots els seus seguidors que cal estar promptes a lluitar i superar dificultats. El mal té també la seva força; però, el poder de Déu i la força de la fe són més forts que el mal.

2. Jesús dorm. Sovint les persones passem les nostres angúnies, i àdhuc ens sentim sols; sembla que Jesús no ens acompanyi, i tenim por. Però hem de tenir fe. Jesús és amb nosaltres, en el nostre cor, en el nostre esperit.

3. Els cristians som persones optimistes a l'hora de perdre i a l'hora de guanyar. Perquè en Crist tot està guanyat. La victòria última, plena i definitiva sobre tota mena de mal i de mort, està en les mans de Jesús.

■ El mossèn

JESÚS ENS PARLA

Lapilota i el dau

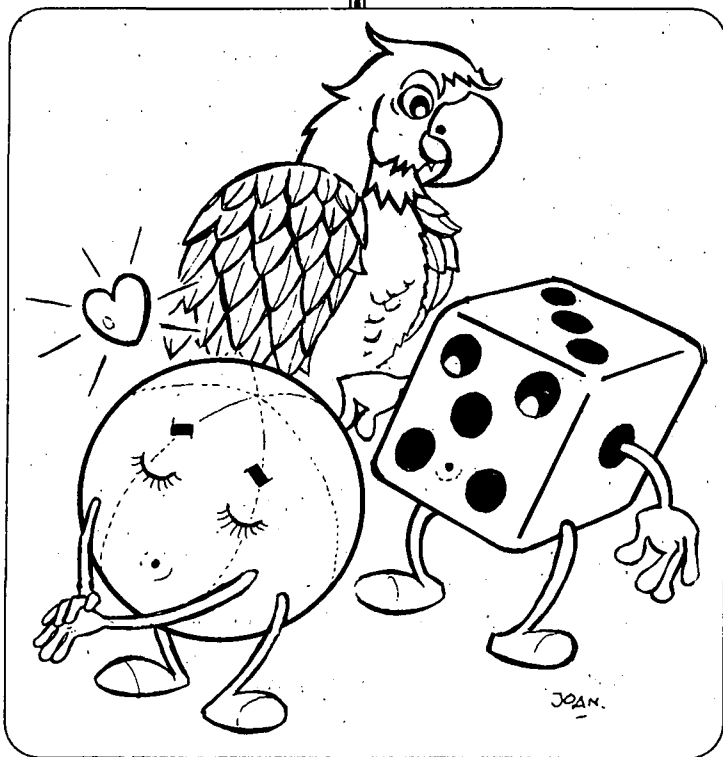
Vet aquí que una vegada, temps era temps, en un país llunyà, qui sap on para, vivia una pilota molt bonica. Era una pilota gran i brillant, feta amb els millors materials d'importació, i folrada amb una preciosa roba de mil i un colors. La pilota tenia molts pretendents i enamorats. Un d'ells era el dau. Un dau vermell i amb punts negres, molt negres i lluents. El dau n'estava molt de la pilota, però tenia un fort contrincant: el lloro. El lloro tenia el bec perfecte i imponent, i les seves plomes eren d'un verd magnífic. I la pilota estava molt impressionada pel lloro.

Heus aquí que un dia, el lloro va demanar-li a la pilota que es casés amb ell, i ella, emocionada, va acceptar encantada. Després d'acomiar-se de tots els seus amics, el lloro va agafar la pilota a coll i sortí volant per la finestra. Però, ves per on, en sobrevolar la teulada, la pilota va relliscar-li i va caure al canaló de la pluja. El dia abans havia plogut molt i la pilota va quedar tota xopa. Va arrugar-se i va perdre els seus maravillosos colors.

—Oh! com n'estàs de lletja, ara, —va dir el lloro— un lloro tan bonic com jo no pot casar-se amb una pilota tan tronada com tu, — I marxà volant, deixant la pobra pilota amb un pam de nas.

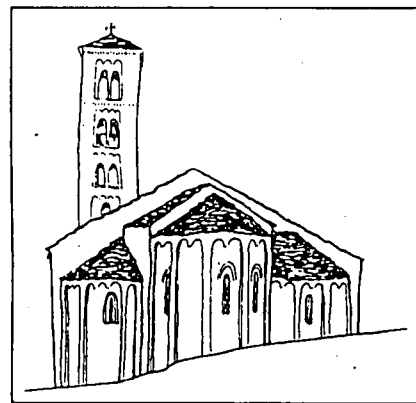
Quan la pobra pilota va aconseguir sortir del canaló i tornar a casa, estava tota moixa, i molt avergonyida i trista, perquè es trobava horrible i pensava que ja ningú no l'estimaria.

—No t'amoïnis estimada pilota, jo encara et trobo la pilota més preciosa de totes, jo sempre t'estimaré. —Va dir el dau, que sabia molt bé que l'amor no té res a veure amb l'aspecte físic.



VIURE EN L'ESGLÉSIA

L'atri de sant Pere (i 2)



•EL PAPA, ELS BISBES I EL CONCILI

L'atri de sant Pere, de maneres diverses, ens parla del Papa i del seu ministeri, com ens parla també del ministeri episcopal, i dels Concilis que veuen els bisbes reunits amb el Papa.

Potser el testimoni més antic, en aquest sentit, ens el dona la porta principal de la basílica, la central. Pertanyia ja a la basílica anterior, i fou encarregada pel papa Eugeni IV a un artista florentí, Filarete, a la meitat del segle XV (1455). És una porta magnífica, dividida en sis grans quadres: els més elevats, el Crist i Maria, asseguts en el tron; recorden les imatges de l'absi de santa Maria la Major. El centre, els Apòstols sant Pere i sant Pau; el primer, amb la representació del papa Eugeni IV als seus peus, rebent de l'Apòstol les claus per "obrir i tancar". A sota de cada un dels apòstols, representació del seu martiri. Però, entremig dels grans quadres, gairebé imperceptibles per un espectador distant, hi ha representades unes escenes històriques de gran importància en la vida de l'Església, i concretament del pontificat d'Eugeni IV: la relació entre el Papa i els orientals, en el Concili de Florència-Ferrara, on la unió entre Orient i Occident semblava un fet.

Del Concili de Florència, passem directament al Concili Vaticà II. Al centre de l'atri, a terra, una gran inscripció assenyalava, amb el nom de Joan XXIII, la data memorable de l'11 d'octubre 1962, data d'inauguració del Concili. Més encara: en dues de les portes inaugurades per Pau VI, hi ha també referències al Concili Vaticà II. En la porta anomenada "de la mort" —l'última a l'esquerra, mirant l'entrada—, a la part del darrera, una esplèndida representació de Joan XXIII acollint els bisbes per al concili; unes imatges que passen habitualment desapercebudes. En la porta anomenada "del bé i del mal" —a l'esquerra de l'entrada, al costat de la porta principal— destaquen en el centre les figures de Joan XXIII i de Pau VI, amb les de tres cardenals moderadors del Concili, dels quals són clares les figures del cardenal Lercaro i del cardenal Agagianian.

Finalment, la presència dels bisbes entorn del Papa resta testimoniada en la inscripció que ocupa una colla de parets de la part anterior de l'absi: són les llistes dels bisbes presents a Roma, el dia 1 de novembre de 1950, quan Pius XII va proclamar el dogma de l'Assumpció de la Mare de Déu al cel. Cercar el nom del que, en aquella data, era el nostre bisbe, i era allí present, és arribar d'una manera experimental al fet de la comunió de les Esglésies, a la unitat de magisteri, al testimoni d'una sola Església estesa d'Orient a Occident.

•LES GRANS REALITATS EN LA VIDA DEL CRISTÀ

L'atri de sant Pere ens parla encara de més coses. Tres de les

seves portes, les més recents, ofereixen elements de meditació sobre les grans dimensions de la vida cristiana.

Una de les portes, la que està a la dreta de l'entrada, entre la porta principal i la porta santa, s'anomena "porta dels sacraments". Hi són representades les diverses celebracions sacramentals, i acompanya bé l'entrada a sant Pere. L'Església s'edifica —deia sant Tomàs—, pels sacraments de la fe; en primer lloc, pel baptisme i per l'eucaristia; però també pels altres, especialment pel sacrament de l'ordenació al ministeri. Entrant per la porta dels sacraments —és la que més habitualment s'utilitza per entrar, puix la porta principal està normalment tancada, i la porta santa ho està sempre, excepte en els Anys sants— els fidels recordem el nostre baptisme, l'entrada en l'Església de la nostra fe.

Una altra de les portes, ja esmentada abans, la porta "del bé i del mal", representaria més aviat el pas constant de la vida i de la història, amb tota la seva tragèdia i amb les seves esperances. Les representacions esculpides en aquesta porta, i el seu mateix estil, revelen aquesta dramàticitat. Escenes de magisteri —sant Agustí— i de ministeri —un prevere de color dona la comunió a un soldat desarmat—, amb escenes de violència —persones penjades— i referències històriques —mort de sant Andreu, Caïn i Abel, el lladre a la creu...—. Contemplar aquesta porta no és un espectacle tranquil·litzador, com no ho és contemplar la història, ni àdhuc la realitat quotidiana. És, alhora, una invitació a la reflexió: ¿què en fem, nosaltres, de la humanitat, del món, de la història?

Finalment, la última de les portes és la porta de la Mort. És una porta fosca, de bronze, i contrasta amb la precedent per la claredat de la línia de les figures representades. Encara que els autors són diferents, s'emparenta més aviat amb l'estil de la porta dels sacraments. Quan hom la contempla, s'adona que, en el fons, respira una gran pau. Les figures més destacades són les de la part superior: Jesús és devallat de la creu, i Maria és assumpta al cel. En la mort de Jesús hi ha el principi de la vida de tots nosaltres: "amb la seva mort, la nostra mort ha estat vençuda". Les altres "morts" representades són emblemàtiques: la mort d'Abel, la mort de sant Josep, la mort de sant Pere, la mort de Joan XXIII, la mort de sant Esteve, la mort de sant Gregori VII, la mort en l'espai, i la mort de la mare. La contemplació d'aquesta porta ens condueix endins de les grans realitats de la nostra vida. Més encara: les espigues i els ceps ens parlen també de mort i de vida. En l'Eucaristia, el pa i el vi en certa manera "moren" per convertir-se en el Cos de Crist gloriós i la seva Sang preciosa. Així, la porta de la Mort ens introdueix també a l'Església per celebrar sacramentalment la Mort i la Resurrecció del Senyor.

LECTURES DEL DIUMENGE

DIUMENGE XII DURANT L'ANY/B

"ATURA LA INSOLÈNCIA DE LES TEVES ONES"

La tempesta és un dels fenòmens que ha sorprès més sovint l'home com una realitat que se li sobreposa, sense poder controlar-la. Per això ha adquirit un sentit "hierofànic", és a dir, expressiu d'intervencions sagrades, en no poques religions. El salm 28, un dels més antics del salteri, reflecteix aquesta situació. El text de Job és una confessió de fe: Déu és el Senyor de la tempesta, el Senyor del mar. "La mar és d'ell —el Senyor— perquè ell l'ha feta", canta el salm 94. Jesús, a la barca, es manifesta plenament com a Senyor del mar. Hi ha ressonàncies de creació, i alhora d'Èxode.

Lectura del llibre de Job (38:1,8-11)

El Senyor, des de la tempesta, digué a Job: "¿Qui posà les portes que limiten la mar quan naixia plena d'insolència, i jo la vestia amb les boires i li donava, per bolquers, la nuvolada? Jo vaig retallar les seves vores i la vaig tancar amb portes i barrots, tot dient-li: Fins aquí et permeto de venir, no més enllà. Atura la insolència de les teves ones".

"ENALTIU EL SENYOR, PERDURA ETERNAMENT EL SEU AMOR"

Si la primera lectura fa pensar en Jesús manant el mar, el salm anuncia més aviat els apòstols alliberats pel Senyor. "Perills al mar..." és una de les experiències sofertes per Pau. Al costat dels perills reals, hi ha sempre el fet de la semblança amb els problemes personals. Quantes vegades diem que "ens sentim ofegats"... Però l'amor de Déu vetlla per nosaltres.

Salm 106: 23-24, 25-26, 28-29, 30-31 (R.: 1)

Uns comerciants que s'embarcaren
i es feren mar endins,
foren testimonis de les obres del Senyor,
dels seus prodigis en alta mar.

**R.: Enaltiu el Senyor,
perdura eternament el seu amor.**

A una ordre seva es girà un huracà,
que aixecava grans onades:
es veien al cel, es veien al fons,
i, extenuats de mareig, no es tenien drets,
no hi valia res la seva perícia. **R.**

En les seves penes cridaren el Senyor,
i els salvà d'aquell perill:
apaivagà el temporal i vingué la bonança
es calmaren les onades del mar. **R.**

I els va dur fins al port,
plens de goig per la calma retrobada.
Que reconeixin els favors del Senyor,
els prodigis que ha fet en bé dels homes. **R.**

"HA COMENÇAT UN MÓN NOU"

L'afirmació de radical novetat que fa sant Pau en aquest text és una invitació a relativitzar totes les altres "novetats". D'altra banda, la novetat cristiana és fruit de l'amor de Crist, i no pas, com tantes altres novetats, de protagonismes personals o d'interessos ideològics o econòmics.

Lectura de la segona carta de sant Pau als cristians de Corint (5:14-17)

Germans, l'amor que el Crist ens té ens obliga: hem de reconèixer que un ha mort per tots. I és que tots han mort, però ell ha mort per tots, perquè no visquin ja per tots i ha ressuscitat. Per això nosaltres des d'ara, ja no valorem ningú per la seva condició mortal, i si en altre temps havíem valorat així el Crist, ara ja no ho fem. Aquells qui viuen en Crist són una creació nova; tot el que era antic ha passat, ha començat un món nou.

"¿QUI DEU SER AQUEST, QUE FINS EL VENT I L'AIGUA L'OBEEDEN?"

La narració de Marc, paral·lela als altres evangelis, ens mostra Jesús que, tot i en la seva condició mortal (vegeu 2ª lectura), mostra la seva autoritat divina, com a "Senyor del mar". D'una manera subtil, però significativa, es fa una al·lusió al misteri pasqual de Jesús: Ell, que està adormit com un home qualsevol, com també ha mort, s'aixeca ple de poder manifestant la seva condició glorirosa. Més enllà de les aigües tenebroses de la mort, hi ha el resplendor de la pau i la serenor.

Lectura de l'Evangeli segons sant Marc (4:35-41)

Un dia, cap al tard, Jesús diu als deixebles: "Passem a l'altra riba". Deixaren, doncs, la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava. Vora d'ells seguien també altres barques. Mentrestant s'aixecà un temporal de vent tant fort que les onades queien sobre la barca i s'anava omplint. Jesús era a popa, dormint amb el cap reclinat en un coixí. Ells el criden i li diuen: "Mestre, ¿no veieu que ens enfonsem?" Jesús es desvetllà, renyà el vent i digué a l'aigua: "Calla i estigues quieta". El vent amainà i seguí una gran bonança. Després els digué: "¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?" Ells, plens de gran respecte, es preguntaven l'un a l'altre: "¿Qui deu ser aquest, que fins el vent i l'aigua l'obeeixen?"

LA BÍBLIA A L'ABAST

Amb Jesús enmig de la tempestat (Mc 4:35-41)

"S'aixecà un temporal"

Acabada la catequesi de les paràboles, que sant Marc acobla en una jornada d'activitat missionera de Jesús, l'evangelista ens ofereix una pàgina viscuda de l'experiència dels deixebles. Aquella nit van viure uns moments dramàtics que els van marcar profundament. En la mateixa barca on havia estat predicant a la multitud, els deixebles s'emporten Jesús cap a l'altra riba del llac. La iniciativa parteix del mateix Mestre: **Passem a l'altra riba**, els diu. I l'evangelista anota: **Deixaren, doncs, la gent, i se l'endugueren en la mateixa barca on es trobava** (vv. 35-36). Jesús s'aparta de la gent i s'apropa als deixebles en la solitud i la calma sedants del llac, que els hebreus anomenen mar. La imatge és suggeridora. La barca —¿era potser la de Pere?— navegant entre mar i cel amb Jesús i els deixebles. Una elemental lectura teològica ens hi farà descobrir l'Església. La narració de sant Marc té tota la frescor d'un relat contat per un testimoni directe dels fets. Noteu per exemple la constatació d'unes altres barques que els seguien a la vora, la descripció viva del temporal, el detall del coixí de popa sobre el qual Jesús s'ha adormit, el crit esverat d'auxili... (vv. 36b-38). Aquella nit els deixebles van passar una por mortal. Com solia passar tantes vegades en el llac de Genesaret —el mar de Galilea— normalment presidit per una atmosfera tranquil·la, hi arribaren corrents freds que s'abatieren sobre la superfície del llac procedents de l'oest a través dels congosts de les muntanyes circumdants i formant remolins d'aire agitaren de cop i volta les aigües i es desencadenà una tempestat violenta. La tradició que recull sant Marc ens pinta magistralment la tempesta vista des d'uns ulls esverats: **S'aixecà un temporal de vent tan fort, que les onades queien sobre la barca i s'anava omplint** (v. 37). Parlant d'un grup de gent experta en la navegació pel llac, l'evangelista omet la narració dels esforços frenètics que feien els deixebles per desgassar la pobra embarcació. A la por als elements atmosfèrics, s'hi afegia el temor quasi religiós dels hebreus que en el mar hi veien una força caòtica, una mena de monstre devorador de naus i d'homens, dominat per l'esperit del mal, i que únicament Jahvè podia vèncer (Cf. la primera lectura i el salm responsorial d'avui). És sota aquesta pressió que els deixebles perden els nervis i criden Jesús que dorm: **Mestre, tant se us dóna que ens enfonsem?** (v. 38b).

¿És Déu qui dorm...?

Sobre el record d'aquella paorosa nit de la tempesta al llac, l'evangelista hi construeix una reflexió teològica de gran interès. Al començament del relat ens ha dit que havia estat el mateix Jesús qui havia pres la iniciativa de travessar navegant el llac, **cap al tard**. Seguint la indicació del seu mestre, els deixebles s'han endinsat no sols en el mar, sinó també en la nit. Ara es troben a punt de ser engolits pel temporal. I justament en aquest moment crític, el mestre que havia guanyat la seva confiança, dorm tranquil·lament a la barca que fa aigua.

Sant Marc ens ha conservat el crit dels deixebles amb el seu to barroer i recriminatori: **Mestre, tant se us en dóna que ens enfonsem?** A Mt 8:25 i a Lc 8:24 el crit dels deixebles ja s'ha endolcit, és més reverent. De la lliçó de sant Marc, no sols en podem deduir l'ensenyament d'una oració descaradament sincera, sinó la de la desorientació i perplexitat que ens cau en al damunt davant del silenci de Déu. Quan s'escriu aquest evangeli, la comunitat cristiana està experimentant la tempesta de la persecució i la dels problemes interns. ¿Què fa el Jesús que els ha embarcat en l'aventura de l'Església? Dorm! Ells que havien cregut en un Jesús ressuscitat —desvetllat del son de la mort— ara es troben que quan el necessien més que mai, el Senyor que els havia promès que estaria amb ells fins a la fi del món, està absent. L'evangelista els diu —ens diu als cristians de tots els temps— que Jesús és amb nosaltres realment i que no deixarà que la tempesta de la persecució ni cap altre temporal borri l'Església del mar del món. Així ens el presenta en la seva realitat actual, ressuscitat —**Jesús es desvetllà** (v. 39)—, i dominador de tots els elements desfermats **renyà el vent i digué al·l'agua**, —literalment: "la mar"— **Calla i festigues quieta. El vent amainà i seguí una gran bonança** (v. 39). Jesús exorcitza els esperits embogits de la naturalesa, segons la creença popular, i és presentat com a dominador del mal.

¿...o és la fe que no es desvetlla?

En aquesta narració de miracle, l'evangelista ens vol portar a descobrir la necessitat de viure la fe. Jesús que acabava de renyar i dominar la tempestat dels elements materials, ara renya els deixebles. El reny és dur: **¿Per què sou tan porucs? ¿Encara no teniu fe?** (v. 40). Els tira en cara la seva covardia i la manca de fe en Déu, que és qui té a la mà el domini de totes les maltempsades. Mentre Jesús dormia, la sol·licitud de Déu veïlla i, a la barca, no li passava res, malgrat la violència del temporal. No és el silenci de Déu —angoixós si es vol— qui posa en perill de naufragi la vida cristiana, sinó la manca de fe en la paraula de Déu la que ens arrabassa l'esperança i la confiança en la fidelitat del Senyor a la promesa donada. L'important és que Jesús estigui en la nostra barca, o bé millor, que l'Església tingui una consciència molt viva que en la seva barca, malgrat els silencis i les aparents absències, Jesús hi és. I certament que ell hi és, en l'Església, mentre no l'en foragitem nosaltres. Vet aquí l'única tempestat que ens pot privar de la presència de Jesús: la manca de fe. Sant Marc acaba el seu relat testimoniant la reacció que el fet de la tempestat calmada va causar en la consciència dels deixebles. **Ells, plens de gran respecte, es preguntaven** —més exactament: "començaren a preguntar-se"—: **¿Qui deu ser aquest, que fins el vent i la mar l'obeeixen?** (v. 41). Els deixebles feien llavors el seu "noviciat" al costat de Jesús Mestre, que els anava formant heroicament perquè poguessin esdevenir uns bons testimonis seus enmig del món.



COSTUMS I

per Esteve Busquets i Molas

TRADICIONS

Iconografia polivalent

Fatemp, un col·leccionista de romanços va enviar-me la reproducció d'una capçalera que, com d'altres, s'havia publicat en una relació de captius cristians cremats pels moros i encara que el cas no li estranyava, es mostrava sorprès d'haver vist el mateix gravat en uns Goigs o "Laments de les ànimes del Purgatori".

Això era freqüent en reculats temps. Els editors o impressors de Goigs feien servir el primer gravat que tenien a mà i que consideressin més idoni. Així, la imatge de la Mare de Déu del Tura, d'Olot, la trobem en molts goigs de maresdedeus trobades per bous. La mateixa del Tura, a vegades té Jesús a l'esquerra i un rosari a la dreta; en altres, un ram, o un lliri; unes amb pastor o sense, segons l'edició i altres asseguda en un tron i altres només amb peanya. També un gran recurs eren els vestits de campana i unes cortines emmarcant les imatges. Així servien per diverses advocacions marianes.

A la col·lecció de la Mare de Déu de l'ermita de Bellvitge, publicada fa anys per Vives i Sabater n'hi ha una tensa varietat. Amb muntanyes al fons, com les de Montserrat, o sense; amb la imatge en un tron com Santa Maria de Ripoll o simplement en un seient de frare. Un dels que tenen muntanya, del segle XVIII es troba en uns Goigs del 1698 dedicats a la Mare de Déu de Vallformosa. Del 1670 són uns dedicats a la Mare de Déu de Besora però amb el

gravat de la de Montserrat. Imatge que trobem igualment en alguns de la Gleva, Serra de Pinós, Gresolet, Montcada i Carrasumada, almenys dins de la meua col·lecció.

Una de les coses més curioses que he trobat en aquest aspecte, és la d'una edició del 1710 en la qual, Nostra Senyora de Malaganyes porta la palma del martiri.

Hi ha uns Goigs a sant Antoni abat amb la imatge de sant Antoni de Pàdua; una de sant Pal·ladi o Patllari, del 1753 reproduceix el gravat que el 1699 va servir per sant Cebrià. Santa Àgata, en uns del segle XVIII, té els pits en un plat; el mateix gravat amb la mà oberta en actitud suplicant, sense res, serveix per a santa Fe del Montseny; del 1758 hi ha uns goigs a santa Agnès que duu un petit "Agnus Dei" damunt d'un plat i el mateix gravat serveix en moltes edicions de santa Llúcia, però amb els ulls posats en el desús dit utensili. Es veu que les peces eren de recanvi.

Dels Goigs a sant Narcís de Girona n'hi ha amb un gravat afrancesat, en els quals el sant porta bigoti i mosca, o galtera i en altres completament afaitat. La llista fóra

inacabable, però aquestes mostres són suficients.

Tot això ve a tomb, perquè aquests dies s'escau la festa de sant Maurici abat i màrtir i cercant entre els Goigs els seus, m'he topat amb els d'un altre més conegut: el legionari romà que amb sant Fruitós i santa Agnès són patrons de Manresa i els Goigs dels quals tenen un gran valor iconogràfic tant els més antics com els moderns, sobretot perquè són inaprofitables per altres, car solen tenir vistes de Manresa al fons.

Referent als romanços, que com he dit, n'hi havia força de dedicats als captius cristians en terres de moros, no era rar trobar-hi repeticions, com en altres de diferent índole. La figura de Robreño prolífic autor de sainets i sermons que solien editar-se en plec de canya i cordill que el gravador Nogueras li havia fet per als darrers, degudament separada de la resta del dibuix, il·lustrà molts, més romanços dels que el citat actor i autor havia escrit. Fins i tot es troba la seva effigie en publicacions d'altres indrets fora de Catalunya, al·l'extrem de perdre's el record del personatge.

De figures soles, repetides i multirepetides n'hi ha a balquena, de la mateixa manera que es repeteixen els gerrets de flors i les orles, fins a resultar impossible trobar qui primer va fer-ne ús. Allò de sempre: Què fou primer, l'ou o la gallina?

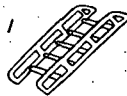
BABAR™

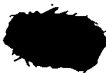
i els seus amics a la ciutat

BABAR TORNA DE LA MA D'EDICIONS BEASCOA

-I ara, què passa? -pregunta Babar, quan veu que arriba un 

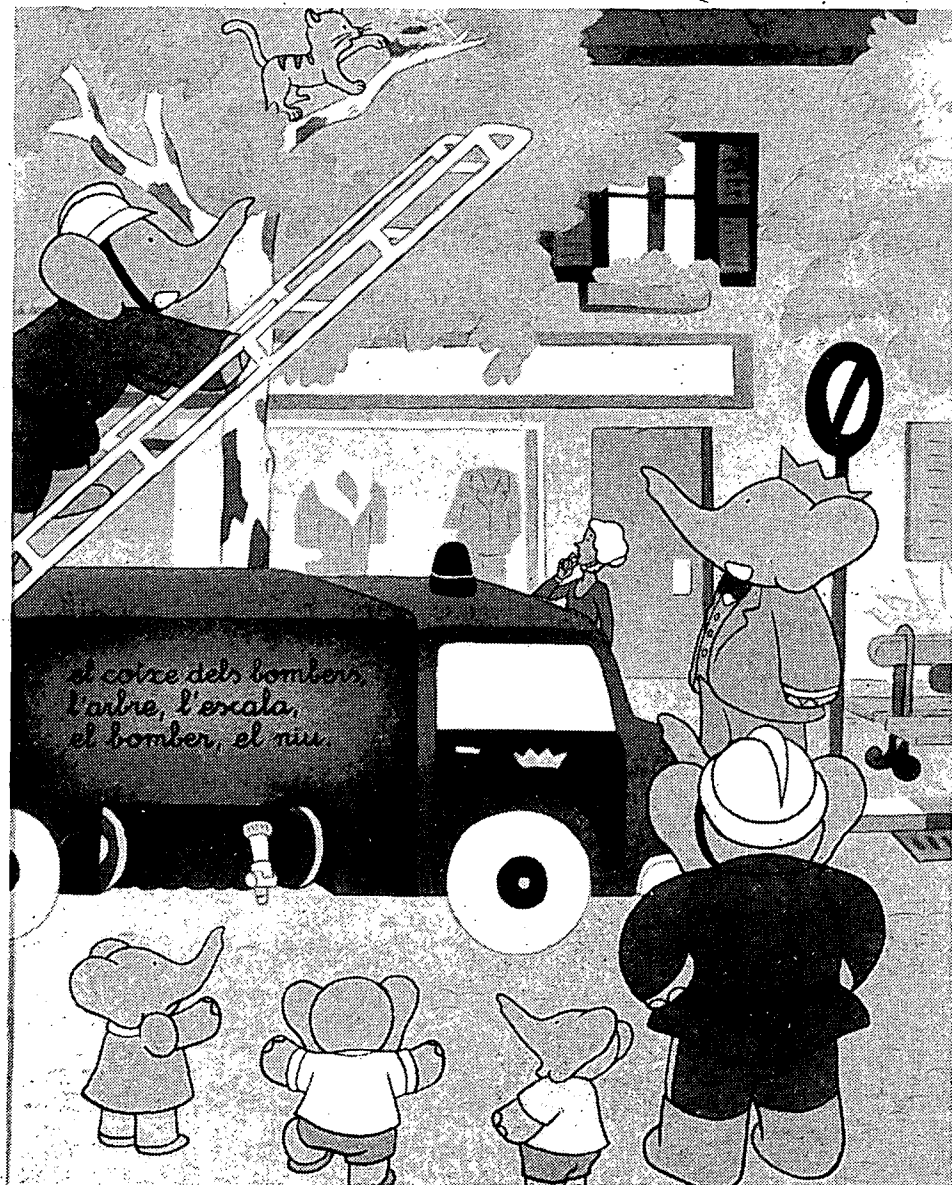
-Mira, papà, el gat s'ha enfilat al capdamunt de l'  -diu Flora-, i ara no pot baixar. Per això miola.

Han estirat tota l'  i s'hi enfila, un  per tal d'agafar el gat.

Però aquest no té pas ganes de baixar: ha trobat un  en una branca.

El bomber l'agafa llavors pel ganyot.

-Bé, molt bé! -crida Pom, entusiasmada.

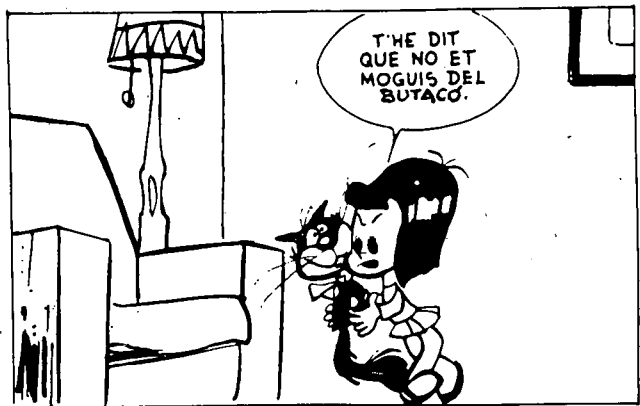


Babar i els seus amics creats per Jean i Laurent de Brunhoff

per Rosa Collell

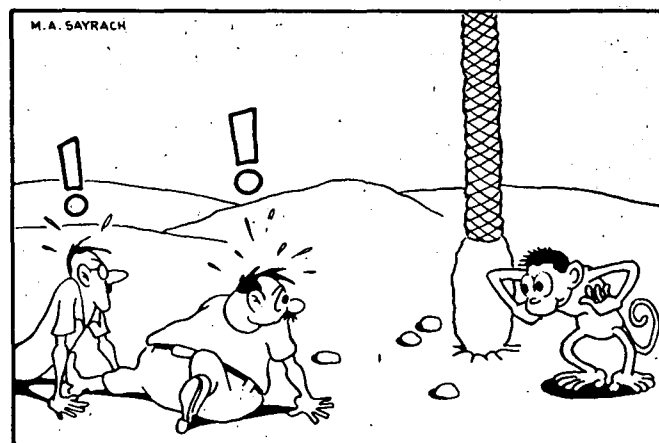
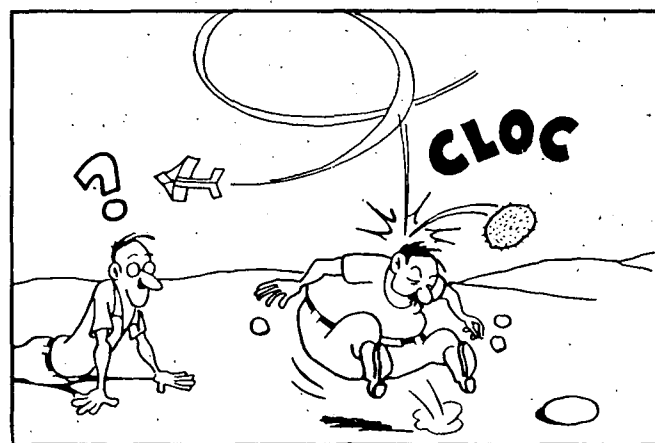
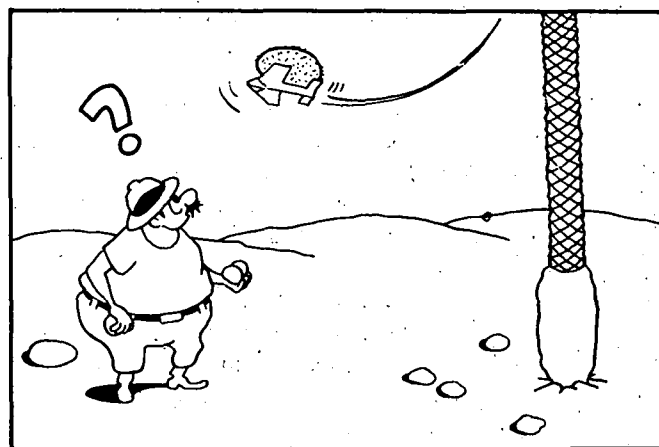
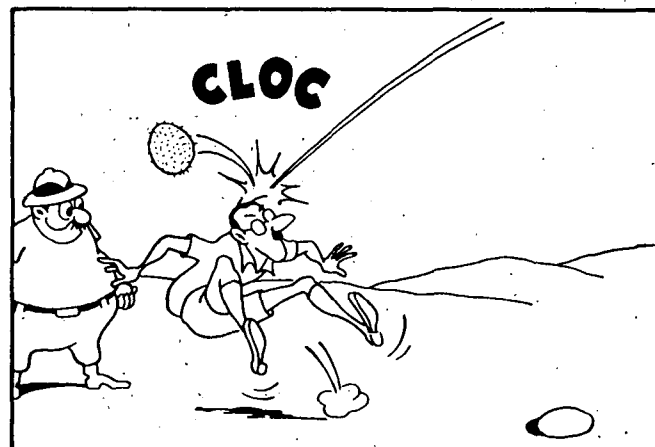
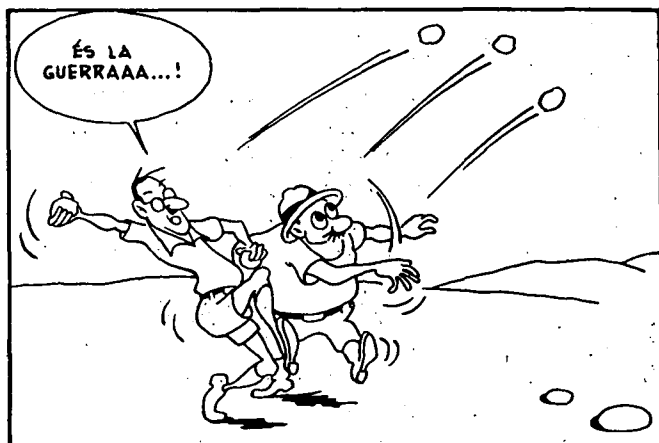
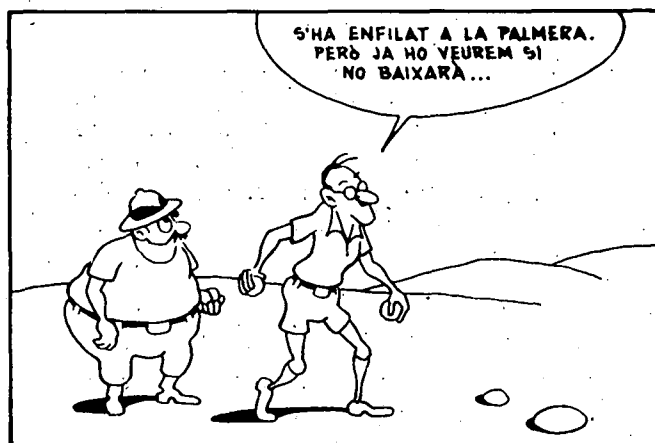
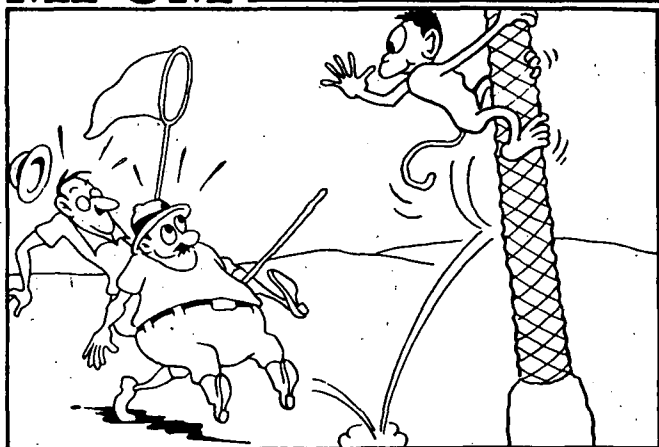


QUIMET TRAPELLA



EN BUFA I EN PUMPUM

per M. A. Sayrach



La Nit de Sant Joan

(I)

Feia una nit xardorosa. La primavera havia estat, sortosament, plujosa i fresquívola, però l'estiu havia fet una entrada de cavall sicilià amb temperatures extraordinàriament altes. Potser això que dic és exagerat, perquè és cosa sabuda que les primeres calors i els primers freds ens semblen sempre més rigorosos del que en realitat són. El cos s'habitua al clima d'una estació, i el canvi demana un temps d'adaptació. Primavera i tardor per la seva moderació són les estacions climatològiques menys blasmades, però l'estiu i l'hivern pel seu tarannà extremós, fàcilment són censurades.

En Joan, tot i que abans de colgar-se al llit, s'havia refrescat abundantament cara, cap i pitrera, no podia dormir. Al seu costat, l'Angeleta, la seva dona, dormia com un tronc. Eren dos quarts de tres de la nit, i després de provar totes les possibles positures, i voltar i giravoltar en la parcel·la del llit de matrimoni que li era pròpia, continuava tan despert que ni tenia l'esma de fer la comèdia d'aclucar els ulls per cridar la son. N'havia quedat decebut tantes vegades! Deixar la ment en blanc li era impossible, perquè s'obsessionava pensant que no havia de pensar. I comptar ovelles, també; tufegen, deia.

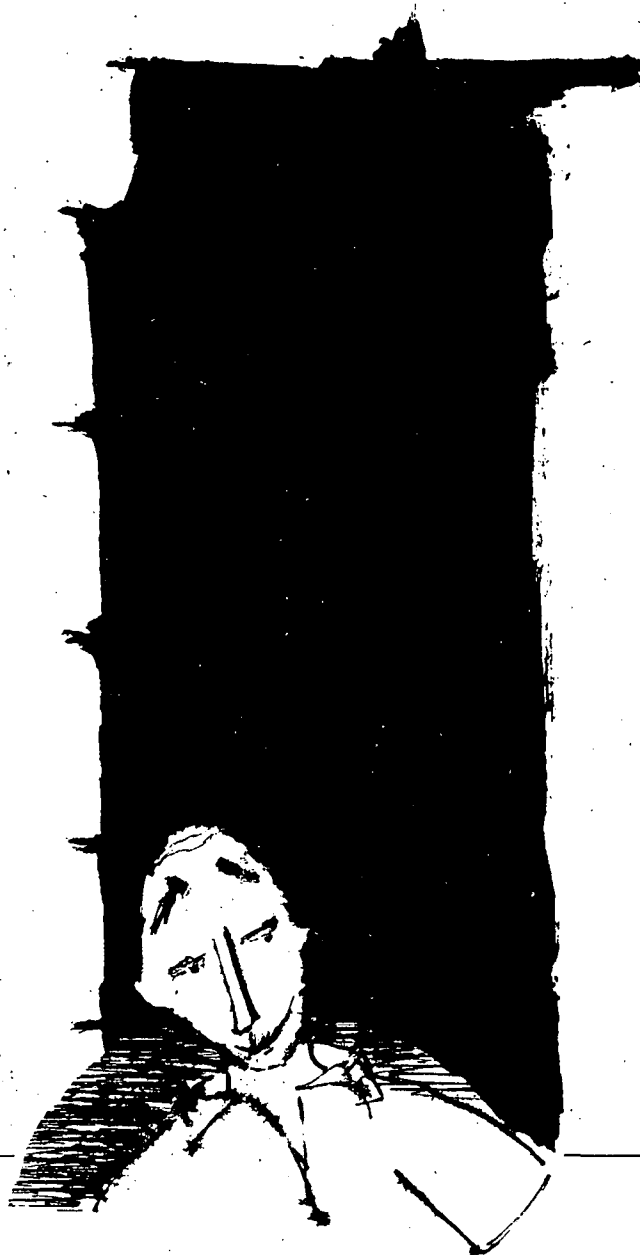
L'insomni el treia de polleguera. Enfurismat, d'una revolada i sense cap mirament per l'Angeleta que prou sabia que dormia com el guix, saltà del llit, es posà la camisa sobre la pell, es vestí els pantalons d'estiu, agafà el seu saquet de fumador de pipa, i després de passar per la cuina i xerricar una llarga tirada de vi per remullar la gola, prengué el cànitr gris-fosc d'aigua fresca, un seient de vímet de l'entrada, i sortí al carrer a prendre la fresca.

Segué davant del portal, en la voravia de la plaça. Semblava impossible però era veritat: la plaça havia emmudit i romania replegada en un silenci imponent. El paf! paf! dels petards, el xiulet dels coets i la pluja seca i acolorida que dibuixaven en el vel negre de la nit, havien cessat. L'aldarull de crits i veus que aixecaven els correccames, sobretot entre l'element femení, i la garzara de la gernació que, amb la cara enrogida s'havia aplegat al voltant de la foguera, havien desaparegut com per art d'encantament. Potser era aquest contrast tan sobtat allò que la sensibilitat d'en Joan no havia patit i que ara no el deixava dormir. Ell necessitava un espai de temps més llarg per endreçar el seu món interior i deixar-lo relaxat per al descans i la son.

Al bell mig de la plaça hi havia quedat un bon piló de cendres encara fumejants, tot i les galledes d'aigua que en Ton, un dels organitzadors de la gresca, hi havia abocat. De tant en tant, quan el lleu ventijol de llevant inflava la bufada, aixecava un remolí en espiral de voltaines cendroses. No hi havia perill. Si hi havia alguna resta de caliu, quedava ben colgat sota les cendres.

En Joan, per trencar l'encanteri de la solitud, i ser capaç d'endegar el tropell de pensaments i sentiments que anaven i venien aflorant en el seu magí, decidí fumar-se una pipa. El petit dubte escrupolós era si l'havia de comptabilitzar a la quota de pipes a fumar d'ahir o d'avui. L'Angeleta rondinava sempre: més de tres pipes al dia, no Joan, eh, no. Sempre que s'allitava a causa d'un refredat de campionat o de la grip de torn, amb els corresponents i sorollosos desficiis de tos i cridaven el metge per aturar la febre, l'Angeleta, amb una impertinent bona fe, preguntava: Oi, senyor metge, que no ha de fumar tantes pipes? En Joan, valgui el joc de paraules, s'empipava d'allò més.

Tanmateix, la Nit de Sant Joan, una nit d'arrels tan avials com aquesta, bé deuria ser prou important per atorgar llicència per a una pipa de més. Agafà el seu saquet de fumador, se'l posà a la falda, prengué satisfet entre els seus dits la pipa amiga, bufà una i altra vegada el broquet, i amb l'escurapipes netejà curosament el cilindre. Després l'omplí d'aquell especial i olorós tabac anglès que en Miquel li havia portat d'Andorra, i tot seguit, unes glopades de fum, com petits núvols d'artifici, pujaren cel amunt.



■ Xesc Soliú